

Γενική στρατηγική για την ανάπτυξη της βιολογικής παραγωγής για την περιοχή του Χάσκοβο. Σχέδιο δράσης. τυποποιημένες πρακτικές διαχείρισης. Δράσεις για τη δημιουργία νέων εταιρειών που ξεκινούν δραστηριότητες στην παραγωγή, μεταποίηση, εισαγωγή και εμπορία βιολογικών τροφίμων

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ EU 2 BIO PROJECT ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΜΕΝΟ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ INTERREG V-A ΕΛΛΑΔΑ-ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ 2014-2020

- D. 4.1.1.
- Association “Business Center-Maritza”
- <http://www.bcentermaritza.info/>

The Project is co-funded by the European Regional Development Fund (ERDF) and by national funds of the countries participating in the Cooperation Programme Interreg V-A “Greece-Bulgaria 2014-2020”. The contents of the document are sole responsibility of the Association “Business Center-Maritza” and can in no way be taken to reflect the views of the European Union, the participating countries the Managing Authority and the Joint Secretariat.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

I. ΓΕΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	
ΧΑΣΚΟΒΟΥ	2
1. ΥΠΑΡΧΟΝΤΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΓΙΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΕ ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ .	2
1.1. Υφιστάμενες ρυθμίσεις για τη βιολογική παραγωγή σε ευρωπαϊκό επίπεδο.....	2
1.2. Υφιστάμενα στρατηγικά έγγραφα για τη βιοπαραγωγή σε ευρωπαϊκό επίπεδο.....	5
1.3. Υφιστάμενα στρατηγικά έγγραφα για τη βιοπαραγωγή σε εθνικό επίπεδο	15
2. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΒΙΟΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	19
2.1. Βιοοικονομία - δυνατότητες ανάπτυξης στην περιοχή του Χάσκοβο.....	32
3. SWOT ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ	
ΧΑΣΚΟΒΟΥ	36
3.1. Δυνατά σημεία.....	36
3.2. Αδυναμίες.....	36
3.3. Ευκαιρίες.....	38
3.4. Απειλές.....	39
4. ΟΡΑΜΑ, ΑΠΟΣΤΟΛΗ, ΣΤΟΧΟΙ.....	40
5. ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	
ΧΑΣΚΟΒΟΥ.	42
II. ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	47
III. ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΝΕΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΠΟΥ ΕΝΑΡΞΟΥΝ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ,	
ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ, ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ.....	52

Ι. ΓΕΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΧΑΣΚΟΒΟΥ

1. ΥΠΑΡΧΟΝΤΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΓΙΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΕ ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

1.1. Υφιστάμενες ρυθμίσεις για τη βιολογική παραγωγή σε ευρωπαϊκό επίπεδο

Από την 1η Ιανουαρίου 2022, η εφαρμοστέα νομοθεσία, γνωστή και ως βασική πράξη, είναι ο κανονισμός (ΕΕ) 2018/848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ης Μαΐου 2018, για τη θέσπιση κανόνων για τη βιολογική παραγωγή και την επισήμανση των βιολογικών προϊόντων, για την κατάργηση και αντικαθιστά τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 834/2007 του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2007

Με βάση τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/848, η Επιτροπή εκδίδει πρόσθετους λεπτομερείς κανονισμούς.

Τα είδη των καταστατικών είναι τα ακόλουθα:

- κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, γνωστές και ως κατ' εξουσιοδότηση κανονισμοί της Επιτροπής, οι οποίες είναι πράξεις γενικής εφαρμογής για τη συμπλήρωση ορισμένων μη ουσιωδών (με την έννοια της συμπλήρωσης) στοιχείων μιας νομοθετικής πράξης.
- εκτελεστικές πράξεις, γνωστές και ως εκτελεστικοί κανονισμοί της Επιτροπής, οι οποίοι χρησιμοποιούνται όταν απαιτούνται ενιαίες προϋποθέσεις εφαρμογής.

Ο κατάλογος των δευτερογενών πράξεων για τη βιολογική γεωργία καλύπτει τρεις βασικούς τομείς:

- παραγωγή και επισήμανση,
- έλεγχος
- εμπόριο

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ

Οι ακόλουθες δευτερεύουσες πράξεις καλύπτουν τη βιολογική παραγωγή και την επισήμανση των βιολογικών προϊόντων.

Κατ' εξουσιοδότηση πράξεις:

Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2020/427 της Επιτροπής, της 13ης Ιανουαρίου 2020, για την τροποποίηση του παραρτήματος II του κανονισμού (ΕΕ) 2018/848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά ορισμένους λεπτομερείς κανόνες για την παραγωγή βιολογικών προϊόντων.

Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2020/1794 της Επιτροπής, της 16ης Σεπτεμβρίου 2020, για την τροποποίηση του μέρους I του παραρτήματος II του κανονισμού (ΕΕ) 2018/848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τη χρήση μη βιολογικής παραγωγής και τη μετατροπή σε βιολογική παραγωγή φυτικό αναπαραγωγικό υλικό.

Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2021/642 της Επιτροπής, της 30ής Οκτωβρίου 2020, για την τροποποίηση του παραρτήματος III του κανονισμού (ΕΕ) 2018/848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά ορισμένες πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται στις ετικέτες των βιολογικών προϊόντων

Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2021/716 της Επιτροπής, της 9ης Φεβρουαρίου 2021, για την τροποποίηση του παραρτήματος II του κανονισμού (ΕΕ) 2018/848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τους κανόνες για τη βιολογική παραγωγή σπόρων κικωρίου με βλάστηση και μαρουλιών, ζωοτροφών για ορισμένα ζώα υδατοκαλλιέργειας και θεραπείες κατά των παρασίτων στην υδατοκαλλιέργεια

Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2022/474 της Επιτροπής, της 17ης Ιανουαρίου 2022, για την τροποποίηση του παραρτήματος II του κανονισμού (ΕΕ) 2018/848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις ειδικές απαιτήσεις για την παραγωγή και τη χρήση μη βιολογικών, μετάβασης που παράγονται σε βιολογικά φυτικό υλικό παραγωγής και άλλο φυτικό αναπαραγωγικό υλικό

Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2020/2146 της Επιτροπής, της 24ης Σεπτεμβρίου 2020, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις εξαιρέσεις από τους κανόνες βιολογικής παραγωγής

Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2021/1189 της Επιτροπής, της 7ης Μαΐου 2021, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την παραγωγή και την εμπορία φυτικού αναπαραγωγικού υλικού από βιολογικό ετερογενές υλικό συγκεκριμένων γενών ή ειδών

Πράξεις εκτέλεσης

Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2020/464 της Επιτροπής, της 26ης Μαρτίου 2020, για τη θέσπιση ορισμένων κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 2018/848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σε σχέση με τα απαραίτητα έγγραφα για την αναδρομική αναγνώριση των προθεσμιών για τους στόχους του τη μετάβαση στη βιολογική παραγωγή, την παραγωγή βιολογικών προϊόντων και τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχουν τα κράτη μέλη

Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2021/1165 της Επιτροπής, της 15ης Ιουλίου 2021, για την έγκριση ορισμένων προϊόντων και ουσιών για χρήση στη βιολογική παραγωγή και για την κατάρτιση των καταλόγων τους

Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2023/121 της 17ης Ιανουαρίου 2023 για τροποποίηση και διόρθωση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2021/1165 για την έγκριση ορισμένων προϊόντων και ουσιών για χρήση στη βιολογική παραγωγή και για τη θέσπιση των καταλόγων τους

ΕΛΕΓΧΟΣ

Κατ' εξουσιοδότηση πράξεις:

Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2021/715 της Επιτροπής, της 20ης Ιανουαρίου 2021, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις απαιτήσεις για ομάδες φορέων

Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2021/1006 της Επιτροπής, της 12ης Απριλίου 2021, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το υπόδειγμα του πιστοποιητικού που πιστοποιεί τη συμμόρφωση με τους κανόνες για τη βιολογική παραγωγή

Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2021/1691 της Επιτροπής, της 12ης Ιουλίου 2021, για την τροποποίηση του παραρτήματος II του κανονισμού (ΕΕ) 2018/848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις απαιτήσεις τήρησης αρχείων για τους φορείς βιολογικής παραγωγής

Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2021/771 της Επιτροπής, της 21ης Ιανουαρίου 2021, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τη θέσπιση ειδικών κριτηρίων και προϋποθέσεων για τους ελέγχους υποβολής εκθέσεων

εγγράφων στο πλαίσιο του επίσημου ελέγχου της βιολογικής παραγωγής και για τον επίσημο έλεγχο ομάδων χειριστών

Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2021/2304 της Επιτροπής, της 18ης Οκτωβρίου 2021, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με κανόνες για την έκδοση πρόσθετων πιστοποιητικών που πιστοποιούν τη μη χρήση αντιβιοτικών στη βιολογική παραγωγή ζώων προϊόντα για εξαγωγικούς σκοπούς

Πράξεις εκτέλεσης

Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2021/279 της Επιτροπής, της 22ας Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 2018/848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τον έλεγχο και άλλα μέτρα για τη διασφάλιση της ιχνηλασιμότητας και της συμμόρφωσης της βιολογικής παραγωγής και επισήμανση των βιολογικών προϊόντων

Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2021/1935 της Επιτροπής, της 8ης Νοεμβρίου 2021, για την τροποποίηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2019/723 όσον αφορά τις πληροφορίες και τα δεδομένα για τη βιολογική παραγωγή και την επισήμανση βιολογικών προϊόντων που πρέπει να υποβάλλονται χρησιμοποιώντας το τυποποιημένο έντυπο σε έντυπο.

Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2021/2119 της Επιτροπής, της 1ης Δεκεμβρίου 2021, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων για ορισμένους τύπους εγγράφων και δηλώσεων που απαιτούνται από φορείς εκμετάλλευσης και ομάδες φορέων, καθώς και για τα τεχνικά μέσα έκδοσης πιστοποιητικών σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018 /848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και για την τροποποίηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2021/1378 της Επιτροπής σχετικά με την έκδοση του πιστοποιητικού για φορείς εκμετάλλευσης, ομάδες επιχειρηματιών και εξαγωγείς από τρίτες χώρες

ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

Κατ' εξουσιοδότηση πράξεις:

Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2021/1697 της Επιτροπής, της 13ης Ιουλίου 2021, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τα κριτήρια για την αναγνώριση των αρχών ελέγχου και εποπτείας που είναι αρμόδιες να διενεργούν τον έλεγχο βιολογικών προϊόντων σε τρίτες χώρες και για την ανάκληση της αναγνώρισής τους.

Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2021/1698 της Επιτροπής, της 13ης Ιουλίου 2021, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με διαδικαστικές απαιτήσεις για την αναγνώριση των αρχών ελέγχου και εποπτείας που είναι αρμόδιες για τη διενέργεια ελέγχου σε φορείς εκμετάλλευσης και ομάδες φορέων που είναι πιστοποιημένοι για βιολογική παραγωγή και βιολογικά προϊόντα σε τρίτες χώρες, και με κανόνες για την εποπτεία τους και για τον έλεγχο και άλλες ενέργειες που πρέπει να διενεργούνται από αυτές τις αρχές ελέγχου και εποπτείας.

Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2021/1342 της Επιτροπής, της 27ης Μαΐου 2021, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με κανόνες σχετικά με τις πληροφορίες που πρέπει να αποστέλλονται από τρίτες χώρες, καθώς και από τις αρχές ελέγχου και εποπτείας, για τους σκοπούς της εποπτείας της αναγνώρισής τους σύμφωνα με το άρθρο 33, παράγραφοι 2 και 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007 του Συμβουλίου για τα εισαγόμενα βιολογικά προϊόντα, και για τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν κατά την άσκηση αυτής της εποπτείας.

Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2021/2305 της Επιτροπής, της 21ης Οκτωβρίου 2021, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/625 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με κανόνες σχετικά με τις περιπτώσεις και τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες τα

βιολογικά προϊόντα και προϊόντα παράγονται κατά τη μετάβαση στη βιολογική παραγωγή εξαιρείται από τον επίσημο έλεγχο των σημείων συνοριακού ελέγχου, όσον αφορά τον τόπο διεξαγωγής του επίσημου ελέγχου τέτοιων προϊόντων και για την τροποποίηση των κατ' εξουσιοδότηση κανονισμών (ΕΕ) 2019/2123 και (ΕΕ) 2019/2124 της Επιτροπής.

Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2021/2306 της Επιτροπής, της 21ης Οκτωβρίου 2021, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με κανόνες για τους επίσημους ελέγχους όσον αφορά τις αποστολές βιολογικών προϊόντων και προϊόντων που παράγονται κατά τη μετάβαση στη βιολογική παραγωγή που προορίζονται για εισαγωγή στην Ένωση και στο πιστοποιητικό επιθεώρησης.

Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2022/760 της Επιτροπής, της 8ης Απριλίου 2022, για την τροποποίηση του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2021/2306 όσον αφορά τις μεταβατικές διατάξεις σχετικά με τα πιστοποιητικά επιθεώρησης που εκδίδονται στην Ουκρανία

Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2022/2238 της Επιτροπής, της 22ας Αυγούστου 2022, για την τροποποίηση του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2021/2306 όσον αφορά τις μεταβατικές διατάξεις για τα πιστοποιητικά επιθεώρησης και τα αποσπάσματά τους και όσον αφορά τις μεταβατικές διατάξεις για τα πιστοποιητικά επιθεώρησης, που εκδόθηκαν στην Ουκρανία.

Πράξεις εκτέλεσης

Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2021/1378 της Επιτροπής, της 19ης Αυγούστου 2021, για τη θέσπιση ορισμένων κανόνων σχετικά με το πιστοποιητικό που χορηγείται σε φορείς εκμετάλλευσης, ομάδες επιχειρηματιών και εξαγωγείς από τρίτες χώρες που εμπλέκονται στην εισαγωγή βιολογικών προϊόντων και προϊόντων υπό μετατροπή στην Ένωση και για τη θέσπιση κατάλογο των αναγνωρισμένων αρχών ελέγχου και εποπτείας σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2021/2307 της Επιτροπής, της 21ης Οκτωβρίου 2021, για τη θέσπιση κανόνων σχετικά με τα έγγραφα και τις κοινοποιήσεις που απαιτούνται για βιολογικά προϊόντα και προϊόντα υπό μετατροπή που προορίζονται για εισαγωγή στην Ένωση

Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2021/2325 της Επιτροπής, της 16ης Δεκεμβρίου 2021, για τη θέσπιση, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, του καταλόγου των τρίτων χωρών και του καταλόγου των αρχών εποπτείας και ελέγχου, οι οποίες που αναγνωρίζεται βάσει του άρθρου 33 παράγραφοι 2 και 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007 του Συμβουλίου για την εισαγωγή βιολογικών προϊόντων στην Ένωση

Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2022/2240 της Επιτροπής, της 20ής Οκτωβρίου 2022, για την τροποποίηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2021/1378, του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2021/2119 και του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2021/2307 όσον αφορά τη χρήση των ειδικών ηλεκτρονικών για την έκδοση πιστοποιητικών.

1.2. Υφιστάμενα στρατηγικά έγγραφα για τη βιοπαραγωγή σε ευρωπαϊκό επίπεδο

Η στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη βιοοικονομία υποστηρίζει τις πολιτικές προτεραιότητες της Επιτροπής. Περιγράφει τι κάνει η ΕΕ, σχέδιο δράσης, εθνικές στρατηγικές, χρονοδιάγραμμα και έγγραφα. Η επικαιροποιημένη στρατηγική της ΕΕ για τη βιοοικονομία του 2018 «Μια βιώσιμη βιοοικονομία για την Ευρώπη: Ενίσχυση της σύνδεσης μεταξύ οικονομίας, κοινωνίας και περιβάλλοντος» παρέχει το πλαίσιο πολιτικής για την ανάπτυξη μιας κυκλικής και βιώσιμης βιοοικονομίας στην Ευρώπη. Τον Νοέμβριο του 2019, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενέκρινε συμπεράσματα σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ για τη βιοοικονομία του 2018, καλώντας την ΕΚ να υποβάλει έκθεση προόδου σχετικά με τη στρατηγική για τη βιοοικονομία έως το 2022. Σε απάντηση, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκπόνησε έκθεση προόδου «European Policy

on the Βιοοικονομία: Επισκόπηση και μελλοντικές εξελίξεις». Η έκθεση αντικατοπτρίζει την αυξημένη σημασία της βιοοικονομίας στο νέο πολιτικό περιβάλλον που πλαισιώνεται από την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία. Η έκθεση δείχνει επίσης ότι οι δραστηριότητες που καθορίζονται στη Στρατηγική Βιοοικονομίας του 2018 βρίσκονται σε καλό δρόμο για την επίτευξη των κύριων στόχων της Στρατηγικής. Η έκθεση εντόπισε επίσης κενά στην εφαρμογή του σχεδίου δράσης που απαιτούν περαιτέρω δράση, όπως - 1) αυξημένη εστίαση στον τρόπο καλύτερης διαχείρισης της διαδικασίας αναζήτησης γης και βιομάζας για την κάλυψη περιβαλλοντικών και οικονομικών απαιτήσεων στην κλιματικά ουδέτερη Ευρώπη. 2) πιο βιώσιμα πρότυπα κατανάλωσης για τη βελτίωση της οικολογικής ακεραιότητας.

Αυτή η ενημερωμένη στρατηγική βιοοικονομίας προτείνει ενέργειες για την κλιμάκωση και την ανάπτυξη της βιοοικονομίας σε τοπικό επίπεδο, αξιοποιώντας και υπερβαίνοντας τις προηγούμενες επιτυχημένες επενδύσεις στην έρευνα και την καινοτομία για τη δημιουργία ευκαιριών για ανάπτυξη και θέσεις εργασίας σε τοπικό επίπεδο, την ενίσχυση του βιοοικονομικού τομέα και τη συμβολή εκσυγχρονισμού της ευρωπαϊκής βιομηχανίας, προστασία του περιβάλλοντος και βελτίωση των λειτουργιών του οικοσυστήματος και της βιοποικιλότητας. Η στρατηγική επικεντρώνεται σε μια συστημική προσέγγιση για την αύξηση της συνολικής βιωσιμότητας και κυκλικότητας της βιοοικονομίας. Προσφέρει ένα συμπληρωματικό και ολοκληρωμένο πλαίσιο που εκτείνεται σε πολλούς τομείς και πολιτικές που σχετίζονται με τη βιοοικονομία, τους συνδέει μεταξύ τους, διευκολύνει την αλληλεπίδραση, αντιμετωπίζει συμβιβασμούς και βοηθά στην επίτευξη διαφορετικών στόχων πολιτικής με μεγαλύτερη συνοχή.

Το σχέδιο δράσης για την εφαρμογή της στρατηγικής για τη βιοοικονομία περιλαμβάνει 14 συγκεκριμένες δραστηριότητες:

Ενίσχυση και επέκταση βιο-βασισμένων τομέων, ξεκλείδωμα επενδύσεων και αγορών

- κινητοποίηση των ενδιαφερομένων για την ανάπτυξη και εφαρμογή βιώσιμων λύσεων που βασίζονται σε βιο
- Έναρξη κυκλικής θεματικής επενδυτικής πλατφόρμας βιοοικονομίας αξίας 100 εκατ. ευρώ
- ανάλυση των παραγόντων και των εμποδίων που σχετίζονται με την εφαρμογή βιο-βασισμένων καινοτομιών
- προώθηση και ανάπτυξη προτύπων
- διευκόλυνση της εγκατάστασης νέων βιώσιμων βιοδιυλιστηρίων
- ανάπτυξη υποκατάστατων προϊόντων με βάση τα ορυκτά με βιολογικά, ανακυκλώσιμα και θαλάσσια βιοαποδομήσιμα

Ταχέως αναπτυσσόμενες τοπικές βιοοικονομίες σε όλη την Ευρώπη

- έναρξη προγράμματος για τη στρατηγική εφαρμογή βιώσιμων συστημάτων για τα τρόφιμα και τη γεωργία, τη δασοκομία και τα βιολογικά προϊόντα
- δρομολόγηση πιλοτικών δράσεων για την υλοποίηση βιοοικονομιών σε αγροτικές, παράκτιες και αστικές περιοχές
- υποστήριξη των περιφερειών και των χωρών της ΕΕ για την ανάπτυξη στρατηγικών βιοοικονομίας
- προώθηση της βιοοικονομικής εκπαίδευσης, κατάρτισης και δεξιοτήτων

Τα οικολογικά όρια της βιοοικονομίας

- Βελτίωση των γνώσεων για τη βιοποικιλότητα και τα οικοσυστήματα
- Παρακολούθηση της προόδου προς μια βιώσιμη βιοοικονομία

- Προώθηση ορθών πρακτικών διαχείρισης της βιοοικονομίας εντός ασφαλών οικολογικών ορίων
- Αύξηση των πλεονεκτημάτων της βιοποικιλότητας στην πρωτογενή παραγωγή

Ενδιαφέρον παρουσιάζουν και τα στοιχεία που παρουσιάζονται στην έκθεση «The World of Organic Agriculture». Statistics and Emerging Trends 2021» παρουσιάζοντας στοιχεία για το 2019 και την έκθεση «The World of Organic Farming. Statistics and New Trends 2022», παρουσιάζοντας στοιχεία για το 2020. Οι εκθέσεις παράγονται από το Research Institute of Organic Agriculture (FiBL) και τη International Federation of Organic Agriculture Movements (IFOAM - Organics International). Η έκθεση του 2021 επικεντρώνεται σε δεδομένα από το 2019 και η έκθεση του 2022 για δεδομένα από το 2020. Και τα δύο χρόνια αποδεικνύονται ιδιαίτερα για την ανάπτυξη βιολογικών προϊόντων, επειδή και τα δύο είδαν αύξηση της ζήτησης των καταναλωτών για βιολογικά τρόφιμα. μόνιμα κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Οι εκθέσεις παρουσιάζουν ενδιαφέρον για την τρέχουσα εξέλιξη, διότι παρουσιάζουν τη σημαντική πρόοδο στη βιολογική γεωργία σε παγκόσμια κλίμακα και παρέχουν αναφορές για την κατάσταση στην Ευρώπη, συμπεριλαμβανομένης της Βουλγαρίας. Εδώ θα παρουσιαστούν συνοπτικά τα στατιστικά στοιχεία και οι κύριες τάσεις με βάση τα δεδομένα των εκθέσεων.

Όσον αφορά τους κανονισμούς για τη βιολογική γεωργία, από το 2020, 76 χώρες έχουν εφαρμόσει πλήρως τους κανονισμούς για τη βιολογική γεωργία. 20 χώρες έχουν κανονισμούς που δεν εφαρμόζονται πλήρως και 13 μη ρυθμιζόμενες χώρες αναπτύσσουν νομοθεσία σχετικά με αυτό. Η ΕΕ και η Νέα Ζηλανδία αναθεωρούν ριζικά τους ισχύοντες κανονισμούς τους.

PGS (Συστήματα Συμμετοχικής Εγγύησης) ή τα λεγόμενα Τα συστήματα συμμετοχικής διασφάλισης είναι τοπικά εστιασμένα συστήματα διασφάλισης ποιότητας. Τα PGS έχουν αποδειχθεί μια προσιτή εναλλακτική λύση στην πιστοποίηση τρίτων, ένα αποτελεσματικό εργαλείο για την ανάπτυξη τοπικών αγορών για βιολογικά προϊόντα και είναι ιδιαίτερα κατάλληλα για μικροκαλλιεργητές. Παρόλες τις δυσκολίες,

που σχετίζονται με τον αντίκτυπο της πανδημίας COVID-19 το 2020, ο αριθμός των πρωτοβουλιών PGS και των παραγωγών που συμμετέχουν και πιστοποιούνται από αυτές αυξάνεται παγκοσμίως. Το 2021, υπήρξαν 242 πρωτοβουλίες PGS σε 78 χώρες, με τουλάχιστον 1.244.239 παραγωγούς να συμμετέχουν και 1.205.050 παραγωγούς να έχουν πιστοποιηθεί. Αυτοί οι παραγωγοί διαχειρίζονται περίπου 915.997 εκτάρια γης.

Όσον αφορά την προώθηση της βιολογικής παραγωγής και κατανάλωσης, ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τον βιολογικό τομέα είναι η υιοθέτηση πολιτικών και προτύπων προμήθειας τροφίμων προσανατολισμένων στη βιωσιμότητα που εφαρμόζονται σε υπηρεσίες τροφίμων και εστίασης σε δημόσιους οργανισμούς. Τέτοια μέτρα μπορούν να μετατοπίσουν την αγοραστική δύναμη για την υποστήριξη περιβαλλοντικών, υγειονομικών και κοινωνικών οικονομικών στόχων σύμφωνα με τις αρχές της βιολογικής γεωργίας. Οι δημόσιες προμήθειες τροφίμων μπορούν να συμβάλουν στη δημιουργία νέων και σταθερών αγορών για βιολογικά προϊόντα, να τονώσουν τις αλλαγές στις διατροφικές συνήθειες και να ενθαρρύνουν τη στροφή προς τη βιολογική κουλτούρα.

Μέχρι το τέλος του 2019, 16,5 εκατομμύρια εκτάρια γεωργικής γης βρίσκονταν υπό βιολογική διαχείριση στην Ευρώπη, εκ των οποίων τα 14,6 εκατομμύρια εκτάρια ήταν στην ΕΕ. Αυτή η χώρα διαχειρίζεται 430.000 παραγωγούς, εκ των οποίων σχεδόν 344.000 βρίσκονται στην ΕΕ. Στην Ευρώπη, το 3,3% της γεωργικής γης είναι βιολογική, για την ΕΕ το ποσοστό αυτό είναι 8,1. Η βιολογική γεωργική γη αυξήθηκε κατά 0,97 εκατομμύρια εκτάρια σε σύγκριση με το 2018. Οι χώρες με τη μεγαλύτερη βιολογική γεωργική γη είναι η Ισπανία (2,4 εκατομμύρια εκτάρια), η Γαλλία (2,2 εκατομμύρια εκτάρια) και η Ιταλία (2 εκατομμύρια εκτάρια). Σε 12 χώρες, τουλάχιστον το 10% της γεωργικής γης ήταν βιολογική - Λιθουανία με 41%, Αυστρία με 26,1% και Εσθονία με 22,3%. Οι λιανικές πωλήσεις βιολογικών προϊόντων το 2019 έφτασαν τα 45 δις. ευρώ (για την ΕΕ - 41,4 δις. ευρώ), που σε σύγκριση με το 2018 είναι αύξηση 8%. Η μεγαλύτερη αγορά βιολογικών προϊόντων το 2019 ήταν η Γερμανία με λιανικές πωλήσεις συνολικά 12

δισεκατομμύρια. ευρώ και ακολουθεί η Γαλλία με 11,3 δισ. ευρώ και η Ιταλία με 3,6 δισ ευρώ. Τον Δεκέμβριο του 2019, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακοίνωσε την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, μια νέα αναπτυξιακή στρατηγική που στοχεύει να κάνει την Ευρώπη την πρώτη κλιματικά ουδέτερη ήπειρο και να γίνει μια σύγχρονη οικονομία με αποδοτική χρήση των πόρων. Η στρατηγική Farm to Fork που δημοσιεύτηκε τον Απρίλιο του 2020 αποτελεί μέρος της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και περιλαμβάνει τον στόχο αύξησης της συνολικής γεωργικής γης στην ΕΕ με βιολογική γεωργία σε τουλάχιστον 25% έως το 2030 και σημαντικό ποσοστό στη βιολογική υδατοκαλλιέργεια. Ως μέρος της στρατηγικής Farm to Fork, η Επιτροπή έχει δεσμευτεί να αναθεωρήσει το πρόγραμμα προώθησης της γεωργίας και των τροφίμων της ΕΕ για να αυξήσει τη συμβολή της στη βιώσιμη παραγωγή και κατανάλωση.

Τι δείχνουν τα στοιχεία για την Ευρώπη και την ΕΕ για το 2020

Μέχρι το τέλος του 2020, 17,1 εκατομμύρια εκτάρια γεωργικής γης βρίσκονταν υπό βιολογική διαχείριση στην Ευρώπη, εκ των οποίων τα 14,9 εκατομμύρια εκτάρια ήταν στην ΕΕ. Αυτή η χώρα διαχειρίζεται 420.000 παραγωγούς, εκ των οποίων σχεδόν 350.000 βρίσκονται στην ΕΕ. Στην Ευρώπη, το 3,4% της γεωργικής γης είναι βιολογική, για την ΕΕ το ποσοστό αυτό είναι 9,2. Η βιολογική γεωργική γη αυξήθηκε κατά 0,7 εκατομμύρια εκτάρια σε σύγκριση με το 2019. Οι χώρες με τη μεγαλύτερη έκταση βιολογικής γεωργικής γης είναι η Γαλλία (2,5 εκατομμύρια εκτάρια), η Ισπανία (2,4 εκατομμύρια εκτάρια) και η Ιταλία (2,1 εκατομμύρια εκτάρια). Σε 15 χώρες, τουλάχιστον το 10% της γεωργικής γης ήταν βιολογική - το Λιχτενστάιν με 41,6%, η Αυστρία με 26,5% και η Εσθονία με 22,4%. Οι λιανικές πωλήσεις βιολογικών προϊόντων το 2020 έφτασαν τα 52 δισ. ευρώ (για την ΕΕ - 44,8 δισ. ευρώ), που είναι αύξηση 15% σε σύγκριση με το 2019. Η μεγαλύτερη αγορά βιολογικών προϊόντων το 2020 ήταν η Γερμανία με λιανικές πωλήσεις συνολικά 15 δισεκατομμυρίων. ευρώ και ακολουθεί η Γαλλία με 12,7 δισ. ευρώ και η Ιταλία με 3,9 δισ ευρώ. Από το 2020 η εφαρμογή του νέου κανονισμού για τα βιολογικά παραγωγή στην ΕΕ αναμενόταν αρχικά να ξεκινήσει την 01/01/2021. Για διάφορους λόγους, συμπεριλαμβανομένης της πανδημίας COVID-19, η εφαρμογή αναβλήθηκε για την 01/01/2022. Οι αλλαγές στους προηγούμενους κανονισμούς αφορούν την παραγωγή τροφίμων και επεξεργασία, έλεγχο και πιστοποίηση, διεθνές εμπόριο και εισαγωγή. Οι νέοι κανονισμοί της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής της ΕΕ εγκρίθηκαν τον Νοέμβριο του 2021 και η εφαρμογή της ΚΓΠ θα συμβάλει πλήρως στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, η οποία περιλαμβάνει τη Στρατηγική Farm to Fork και τον στόχο της επίτευξης μεριδίου βιολογικής γης 25% έως το 2030

Από τα δεδομένα που παρουσιάστηκαν παραπάνω, μπορούν να συναχθούν οι ακόλουθες κύριες τάσεις παγκοσμίως στον τομέα της βιολογικής γεωργίας και των βιοπροϊόντων, οι οποίες αποδεικνύουν ανάπτυξη στον κλάδο:

- θετική αύξηση του αριθμού των χωρών με βιολογικές δραστηριότητες - 190 χώρες έως το 2020.
- θετική ανάπτυξη σε περιοχές για βιολογική γεωργία - 74,9 εκατομμύρια εκτάρια έως το 2020.
- θετική αύξηση του μεριδίου των βιολογικών εκτάσεων από τη συνολική γεωργική γη - 1,6% έως το 2020.
- θετική αύξηση του αριθμού των βιολογικών παραγωγών - 3,4 εκατομμύρια παραγωγοί βιολογικών προϊόντων έως το 2020.
- θετική αύξηση στις πωλήσεις βιολογικών τροφίμων και ποτών - 120 δισ. ευρώ το 2020.
- έως το 2020, 72 χώρες έχουν εφαρμόσει πλήρως τους κανονισμούς για τα βιολογικά προϊόντα.

Με βάση τις πληροφορίες που παρουσιάζονται, μπορούν να συναχθούν οι ακόλουθες κύριες τάσεις στον τομέα της βιολογικής γεωργίας και των βιοπροϊόντων στην Ευρώπη και την ΕΕ:

- Μέχρι το 2020, 17,1 εκατομμύρια εκτάρια ή το 23% της γεωργικής γης στην Ευρώπη είναι βιολογικά.
- Έως το 2020, 14,9% εκατ. εκτάρια γεωργικής γης στην ΕΕ είναι βιολογικά.
- σε σύγκριση με τη βιολογική γεωργική γη στον κόσμο - έως το 2020, η βιολογική γεωργική γη της Ευρώπης έχει μερίδιο 3,4% και της ΕΕ - 9,2%.
- Μέχρι το 2020, υπάρχουν 417.977 βιολογικοί παραγωγοί στην Ευρώπη (12% από αυτούς παγκοσμίως) και στην ΕΕ είναι 350.000, οι περισσότεροι από τους οποίους βρίσκονται στην Ιταλία - 71.590.
- Μέχρι το 2020, υπάρχουν 84.799 βιοεπεξεργαστές στην Ευρώπη και στην ΕΕ είναι 78.262, οι περισσότεροι από τους οποίους βρίσκονται στην Ιταλία - 22.689.
- Οι λιανικές πωλήσεις βιολογικών τροφίμων και ποτών στην Ευρώπη για το 2020 ανέρχονται σε 52 δισεκατομμύρια ευρώ και στην ΕΕ - σε 44,8 δισεκατομμύρια ευρώ ή 37% των παγκόσμιων πωλήσεων.
- Η εισαγωγή βιολογικών αγροδιατροφικών προϊόντων της ΕΕ το 2020 μειώθηκε ελαφρά - 2,79 εκατομμύρια τόνοι εισήχθησαν το 2020, 2,85 εκατομμύρια τόνοι εισήχθησαν το 2019.
- για το 2020, οι εισαγωγείς βιολογικών προϊόντων στην Ευρώπη είναι 6.800 και στην ΕΕ είναι 5.800
- 46 χώρες στην Ευρώπη έχουν θεσπίσει νομοθεσία για τη βιολογική γεωργία.
- 13 εκατομμύρια εκτάρια είναι η βιολογική καλλιεργήσιμη γη στον κόσμο - το 60% αυτών είναι η βιολογική καλλιεργήσιμη γη στην Ευρώπη.
- Υπάρχουν σχεδόν 2,7 εκατομμύρια βιολογικά μελίσσια στον κόσμο - το 41% από αυτά βρίσκονται στην Ευρώπη.

Η Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΓΠ) της ΕΕ, που ιδρύθηκε το 1962, είναι μια εταιρική σχέση μεταξύ γεωργίας και κοινωνίας, μεταξύ της Ευρώπης και των αγροτών της. Οι στόχοι του είναι:

- στήριξη των αγροτών και αύξηση της αγροτικής παραγωγικότητας για τη διασφάλιση σταθερών προμηθειών τροφίμων σε προσιτές τιμές
- προστασία του βιοτικού επιπέδου των αγροτών στην Ευρωπαϊκή Ένωση
- να βοηθήσει στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και στη βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων
- φροντίδα για την κατάσταση των αγροτικών περιοχών και τοπίων σε όλη την Ε.Ε
- διατήρηση της βιωσιμότητας της αγροτικής οικονομίας με την προώθηση της απασχόλησης στη γεωργία, τη μεταποίηση τροφίμων και συναφείς τομείς.

Η ΚΓΠ είναι μια κοινή πολιτική για όλες τις χώρες της ΕΕ. Διαχειρίζεται και χρηματοδοτείται σε ευρωπαϊκό επίπεδο με πόρους από τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Το επίπεδο στήριξης των γεωργών της ΕΕ από τον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης αντικατοπτρίζει τις πολλές μεταβλητές που λαμβάνονται υπόψη προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνεχής πρόσβαση σε τρόφιμα υψηλής ποιότητας. Αυτό περιλαμβάνει τη στήριξη των εισοδημάτων των αγροτών της υπαίθρου, τη δράση για το κλίμα και τη διατήρηση βιώσιμων αγροτικών κοινοτήτων. Η ΚΓΠ χρηματοδοτείται από δύο ταμεία εντός του προϋπολογισμού της ΕΕ:

- Το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) παρέχει άμεση βοήθεια και χρηματοδότηση μέτρων της αγοράς.

- Το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) παρέχει χρηματοδότηση για την αγροτική ανάπτυξη.
- Η ΚΓΠ ορίζει τις προϋποθέσεις που επιτρέπουν στους αγρότες να εκπληρώσουν τα καθήκοντά τους στην κοινωνία με τους ακόλουθους τρόπους:

Παραγωγή φαγητού

- Υπάρχουν περίπου 10 εκατομμύρια αγροκτήματα στην ΕΕ και 22 εκατομμύρια άνθρωποι εργάζονται τακτικά στον τομέα. Παρέχουν μια εντυπωσιακή ποικιλία από πολλά ασφαλή και υψηλής ποιότητας προϊόντα σε λογικές τιμές.
- Η ΕΕ είναι παγκοσμίως γνωστή για τις διατροφικές και γαστρονομικές παραδόσεις της και είναι ένας από τους κορυφαίους παραγωγούς και καθαρούς εξαγωγείς αγροδιατροφικών προϊόντων παγκοσμίως. Χάρη στους εξαιρετικούς γεωργικούς πόρους της, η ΕΕ μπορεί και πρέπει να είναι ηγέτης στη διασφάλιση της παγκόσμιας επισιτιστικής ασφάλειας.

Αγροτική ανάπτυξη

- Οι αγροτικές περιοχές στην ΕΕ και οι πολύτιμοι φυσικοί πόροι τους έχουν πολλές αγροτικές θέσεις εργασίας. Οι αγρότες χρειάζονται μηχανήματα, κτίρια, καύσιμα, λιπάσματα και υγειονομική περίθαλψη των ζώων, π.χ. δραστηριότητες των ανάντη τομέων.
- Υπάρχουν επίσης εκείνοι που εμπλέκονται σε κατάντη δραστηριότητες όπως η προετοιμασία, η επεξεργασία και η συσκευασία τροφίμων, καθώς και η αποθήκευση, η μεταφορά και η λιανική πώληση τροφίμων. Η γεωργία και η βιομηχανία τροφίμων παρέχουν συνολικά σχεδόν 40 εκατομμύρια θέσεις εργασίας στην ΕΕ.
- Για να λειτουργούν αποτελεσματικά και να είναι παραγωγικοί και επίκαιροι, οι αγρότες και οι ανάντη και μεταγενέστεροι τομείς χρειάζονται άμεση πρόσβαση σε ενημερωμένες πληροφορίες για ζητήματα που σχετίζονται με τη γεωργία, τις γεωργικές μεθόδους και τις εξελίξεις της αγοράς. Την περίοδο 2014-2020, η ΚΓΠ χρηματοδότησε την παροχή τεχνολογιών υψηλής ταχύτητας και καλύτερων διαδικτυακών υπηρεσιών και υποδομών για 18 εκατομμύρια κατοίκους της υπαίθρου - το 6,4% του αγροτικού πληθυσμού της ΕΕ.

Οικολογικά βιώσιμη γεωργία

Οι αγρότες αντιμετωπίζουν τη διπλή πρόκληση της παραγωγής τροφίμων και ταυτόχρονα την προστασία της φύσης και τη διατήρηση της βιοποικιλότητας. Η συνετή χρήση των φυσικών πόρων είναι απαραίτητη για την παραγωγή τροφίμων και την ποιότητα ζωής τόσο τώρα όσο και στο μέλλον.

Ποια είναι η χρονολογία της ΚΑΠ:

- 1962 - Δημιουργήθηκε η Κοινή Αγροτική Πολιτική, η οποία σχεδιάστηκε ως κοινή πολιτική με στόχο την παροχή τροφίμων σε λογική τιμή για τους πολίτες της ΕΕ και ένα δίκαιο βιοτικό επίπεδο για τους αγρότες.
- 1984 - η παραγωγικότητα των αγροκτημάτων γίνεται τόσο μεγάλη που καλλιεργούν περισσότερα τρόφιμα από όσα χρειάζονται. Έχουν εισαχθεί μέτρα για να ευθυγραμμιστούν τα επίπεδα παραγωγής με τις ανάγκες της αγοράς.
- 1992 - Η ΚΓΠ μεταβαίνει από τη στήριξη της αγοράς στη στήριξη των παραγωγών. Το ποσό της στοχοθετημένης στήριξης μειώθηκε και αντικαταστάθηκε από άμεσες πληρωμές στους παραγωγούς. Ενθαρρύνονται να εργάζονται με πιο φιλικό προς το περιβάλλον τρόπο.

- 2003 - Η CAP παρέχει εισοδηματική στήριξη. Μια νέα μεταρρύθμιση της ΚΓΠ σπάει τον δεσμό μεταξύ επιδοτήσεων και παραγωγής και οι αγρότες λαμβάνουν εισοδηματική στήριξη υπό τον όρο ότι φροντίζουν τη γεωργική γη τους και πληρούν τα πρότυπα ασφάλειας τροφίμων, περιβάλλοντος, υγείας και καλής διαβίωσης των ζώων.
- 2013 - Η ΚΓΠ μεταρρυθμίστηκε για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του γεωργικού τομέα, την προώθηση της καινοτομίας και της βιώσιμης γεωργίας, τη στήριξη της απασχόλησης και της ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές και την παροχή οικονομικής υποστήριξης για παραγωγική χρήση γης. Η αναθεωρημένη ΚΓΠ εισήχθη για την προγραμματική περίοδο 2014-20.
- 2021 - Μετά από παρατεταμένες διαπραγματεύσεις, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο της ΕΕ και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συμφωνούν για περαιτέρω μεταρρύθμιση της ΚΓΠ. Αυτή η ενδιάμεση πολιτική συμφωνία ανοίγει το δρόμο για την επίσημη έγκριση της απαραίτητης νομοθεσίας από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο το φθινόπωρο του 2021.
- 2021-2022 - Αυτά τα χρόνια ισχύει μεταβατικός κανονισμός. Ο κανονισμός θα επεκτείνει τους περισσότερους κανόνες της ΚΓΠ που ίσχυαν την περίοδο 2014-2020, διασφαλίζοντας παράλληλα την ομαλή μετάβαση στο μελλοντικό πλαίσιο των στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ.
- Δεκέμβριος 2021 - κάθε χώρα μέλος θα πρέπει να υποβάλει το στρατηγικό της σχέδιο για την ΚΓΠ έως τις 31 Δεκεμβρίου 2021. Η Επιτροπή θα έχει στη διάθεσή της έξι μήνες για να αξιολογήσει και να εγκρίνει τα σχέδια.
- 2023 - Μόλις συμφωνηθεί το νέο νομικό πλαίσιο, τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ πρέπει να εφαρμοστούν σε όλες τις χώρες της ΕΕ από την 1η Ιανουαρίου 2023.
- Δεκέμβριος 2023 - Στα τέλη του 2023, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα παρουσιάσει μια έκθεση που θα αξιολογεί τις κοινές προσπάθειες όλων των στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ, με ιδιαίτερη έμφαση στη συλλογική φιλοδοξία για την επίτευξη των στόχων της Πράσινης Συμφωνίας.
- 2024 - Από το 2024, κάθε χώρα της ΕΕ θα υποβάλλει ετήσια έκθεση επιδόσεων και θα πραγματοποιεί ετήσια συνάντηση αξιολόγησης με την Επιτροπή.
- 2025 - Η Επιτροπή θα πραγματοποιήσει μια πρώτη ανασκόπηση της εφαρμογής κάθε στρατηγικού σχεδίου της ΚΓΠ και θα ζητήσει, εάν είναι απαραίτητο, συγκεκριμένες ενέργειες παρακολούθησης από τις χώρες της ΕΕ.
- 2026 - Το 2026, μια ενδιάμεση αξιολόγηση θα αξιολογήσει την αποτελεσματικότητα της νέας ΚΓΠ.
- 2027 - Η Επιτροπή θα πραγματοποιήσει μια δεύτερη ανασκόπηση της εφαρμογής κάθε στρατηγικού σχεδίου της ΚΓΠ.

Δεδομένου ότι η προγραμματική περίοδος 2014-2020 για την εφαρμογή της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΓΠ 2014-2020) έληξε στα τέλη του 2020, και οι νομοθετικές προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ΚΓΠ μετά το 2020 δεν έχουν οριστικοποιηθεί εγκαίρως ώστε να καταστεί δυνατή η Τα κράτη μέλη και η ΕΚ να προετοιμάσουν όλα τα απαραίτητα στοιχεία για την εφαρμογή του νέου νομικού πλαισίου και των στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ από την 1η Ιανουαρίου 2021, όπως είχε αρχικά προταθεί, επιτυγχάνεται 2ετή παράταση του τρέχοντος πλαισίου της ΚΓΠ και οι κανόνες για η εφαρμογή της ΚΓΠ κατά τη μεταβατική περίοδο το 2021 και το 2022 ρυθμίζονται στο λεγόμενο «Μεταβατικός Κανονισμός» (Κανονισμός 2020/2022), που δημοσιεύτηκε στις 28/12/2020 στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ - Κανονισμός (ΕΕ) 2020/2022 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23/12/2020 για τη θέσπιση ορισμένων μεταβατικές διατάξεις σε σχέση με τη στήριξη του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής

Ανάπτυξης και του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Εγγυήσεων το 2021 και 2022 και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 1305/2013, (ΕΕ) 1306/2013 και (ΕΕ) 1307/2 πόρους και εφαρμογή το 2021 και 2022 και τον κανονισμό (ΕΕ) 1308/2013 σχετικά με τους πόρους και την κατανομή αυτής της στήριξης για το 2021 και το 2022.

Λίγα περισσότερα για την ΚΑΠ για την περίοδο 2023-2027.

Οι τρεις κανονισμοί που απαρτίζουν το πακέτο μεταρρύθμισης της ΚΓΠ για την περίοδο 2023-2027 δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ - ΟΒ L 435 στις 6.12.2021. Είναι:

- ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2021/2115 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 2ας Δεκεμβρίου 2021 για τη θέσπιση κανόνων στήριξης των στρατηγικών σχεδίων που θα καταρτιστούν από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ) και θα χρηματοδοτηθούν από την Ευρωπαϊκή Γεωργική Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ.
- ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2021/2116 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 2ας Δεκεμβρίου 2021 για τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ.
- ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2021/2117 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 2ας Δεκεμβρίου 2021 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. συστήματα για την ποιότητα των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων, (ΕΕ) αριθ. αμπελοοινικά προϊόντα και (ΕΕ) αριθ. 228/2013 για τον καθορισμό ειδικών μέτρων για τη γεωργία στις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες της Ένωσης.

Η νέα νομοθεσία, που πρόκειται να εφαρμοστεί από το 2023, ανοίγει το δρόμο για μια πιο δίκαιη, πιο πράσινη και βασισμένη στις επιδόσεις ΚΓΠ. Θα επιδιώξει να εξασφαλίσει ένα βιώσιμο μέλλον για τους ευρωπαίους αγρότες, θα παρέχει πιο στοχευμένη υποστήριξη σε μικρότερες εκμεταλλεύσεις και θα επιτρέψει μεγαλύτερη ευελιξία στις χώρες της ΕΕ να προσαρμόσουν τα μέτρα στις τοπικές συνθήκες.

Η γεωργία και οι αγροτικές περιοχές βρίσκονται στο επίκεντρο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και η νέα ΚΓΠ θα αποτελέσει βασικό εργαλείο για την επίτευξη των φιλοδοξιών των στρατηγικών Farm to Fork και Βιοποικιλότητας.

Για την περίοδο 2023-2027, η Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ) βασίζεται σε δέκα βασικούς στόχους. Οι χώρες της ΕΕ θα πρέπει να δημιουργήσουν τα στρατηγικά τους σχέδια για την ΚΓΠ με βάση αυτούς τους κοινωνικούς, περιβαλλοντικούς και οικονομικούς στόχους. Οι στόχοι είναι:

- Διασφάλιση δίκαιων εισοδημάτων για τους αγρότες.
- αύξηση της ανταγωνιστικότητας.
- αποκατάσταση της ισορροπίας δυνάμεων στην τροφική αλυσίδα.
- δράσεις για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής.
- φροντίδα για το περιβάλλον.
- διατήρηση του τοπίου και της βιολογικής ποικιλότητας.
- υποστήριξη της αλλαγής γενεών.
- βιώσιμες αγροτικές περιοχές.
- Διατήρηση της ποιότητας και της υγείας των τροφίμων.
- προώθηση της γνώσης και της καινοτομίας.

Η νέα ΚΓΠ περιλαμβάνει μια σειρά από μεταρρυθμίσεις πολιτικής για τη στήριξη της μετάβασης στην αειφόρο γεωργία και δασοκομία στην ΕΕ, οι οποίες αφορούν τους ακόλουθους βασικούς τομείς:

Μια πιο πράσινη ΚΓΠ - η νέα ΚΓΠ υποστηρίζει τη γεωργία για να συμβάλει πολύ ισχυρότερα στους στόχους της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας:

- υψηλότερες πράσινες φιλοδοξίες: τα σχέδια της ΚΓΠ θα είναι σύμφωνα με την περιβαλλοντική και κλιματική νομοθεσία. Στο στρατηγικό της σχέδιο για την ΚΓΠ, κάθε χώρα της ΕΕ πρέπει να επιδείξει υψηλότερη φιλοδοξία για περιβαλλοντική και κλιματική δράση σε σύγκριση με την προηγούμενη προγραμματική περίοδο (χωρίς «υποχώρηση») και απαιτείται να επικαιροποιήσει το σχέδιο όταν η νομοθεσία στον τομέα του κλίματος και να αλλάξει το περιβάλλον.
- συμβολή στους στόχους της Πράσινης Συμφωνίας: Τα εθνικά στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ θα συμβάλουν στους στόχους της Πράσινης Συμφωνίας (οι συστάσεις της ΚΓΠ καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο αναμένεται αυτή η συνεισφορά).
- ενισχυμένες προϋποθέσεις: οι πληρωμές προς τους δικαιούχους της ΚΓΠ θα συνδέονται με ένα αυστηρότερο σύνολο δεσμευτικών απαιτήσεων. Για παράδειγμα, σε κάθε αγρόκτημα τουλάχιστον το 3% της αρόσιμης γης θα αφιερώνεται στη βιοποικιλότητα και στα μη παραγωγικά στοιχεία, με τη δυνατότητα λήψης στήριξης μέσω οικολογικών συστημάτων να φτάνει το 7%. Θα προστατευθούν επίσης υγρά τοπία και τυρφώνες.
- οικολογικά συστήματα: τουλάχιστον το 25% του προϋπολογισμού των άμεσων πληρωμών θα διατεθεί σε οικολογικά συστήματα που παρέχουν ισχυρότερα κίνητρα για φιλική προς το κλίμα και φιλική προς το περιβάλλον γεωργία πρακτικές και προσεγγίσεις (όπως η βιολογική γεωργία, η αγροοικολογία, η εκτροφή άνθρακα, κ.λπ.), καθώς και η βελτίωση της καλής διαβίωσης των ζώων.
- αγροτική ανάπτυξη: τουλάχιστον το 35% των κονδυλίων θα διατεθεί για μέτρα στήριξης για το κλίμα, τη βιοποικιλότητα, το περιβάλλον και την καλή διαβίωση των ζώων.
- επιχειρησιακά προγράμματα: στον τομέα των οπωροκηπευτικών, τα επιχειρησιακά προγράμματα θα διαθέσουν τουλάχιστον το 15% των δαπανών τους για το περιβάλλον (έναντι 10% στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο).
- κλίμα και βιοποικιλότητα: το 40% του προϋπολογισμού της ΚΓΠ θα πρέπει να επικεντρωθεί στο κλίμα και να υποστηρίξει σθεναρά τη συνολική δέσμευση να διατεθεί το 10% του προϋπολογισμού της ΕΕ στους στόχους βιοποικιλότητας έως το τέλος της περιόδου του Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου (ΠΔΠ) του ΕΕ.

Μια δικαιότερη ΚΓΠ - η νέα ΚΓΠ κατευθύνει την υποστήριξη σε όσους τη χρειάζονται περισσότερο:

- αναδιανεμητική στήριξη εισοδήματος: Οι χώρες της ΕΕ θα πρέπει να διαθέσουν τουλάχιστον το 10% των άμεσων πληρωμών τους στο μέσο για την αναδιανεμητική στήριξη του εισοδήματος για να καλύψουν καλύτερα τις εισοδηματικές ανάγκες των μικρομεσαίων εκμεταλλεύσεων.
- ενεργοί γεωργοί: η νέα νομοθεσία περιέχει έναν υποχρεωτικό αλλά ευέλικτο ορισμό του ενεργού γεωργού που θα καθοριστεί από τις χώρες της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του επιπέδου των δραστηριοτήτων που αναλαμβάνονται. Μόνο οι ενεργοί αγρότες μπορούν να λάβουν κάποια στήριξη από την ΕΕ.
- Κοινωνικές προϋποθέσεις: οι πληρωμές της ΚΓΠ θα συνδέονται με τη συμμόρφωση με ορισμένα πρότυπα εργασίας της ΕΕ και οι δικαιούχοι θα έχουν κίνητρα να βελτιώσουν τις συνθήκες εργασίας στα αγροκτήματα.

- σύγκλιση πληρωμών: στη νέα ΚΓΠ, τα επίπεδα εισοδηματικής στήριξης θα συγκλίνουν περισσότερο, τόσο εντός των επιμέρους χωρών της ΕΕ όσο και μεταξύ των χωρών της ΕΕ.
- Υποστήριξη νέων αγροτών: Οι χώρες της ΕΕ θα πρέπει να διαθέσουν τουλάχιστον το 3% του προϋπολογισμού τους σε άμεσες πληρωμές σε νέους αγρότες με τη μορφή εισοδηματικής ή επενδυτικής στήριξης ή στήριξης εκκίνησης νέων αγροτών.
- Βελτίωση της ισορροπίας των φύλων: η ισότητα των φύλων και η αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στη γεωργία αποτελούν - για πρώτη φορά - μέρος των στόχων των στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ. Οι χώρες της ΕΕ πρέπει να αξιολογήσουν αυτά τα ζητήματα και να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις που έχουν εντοπιστεί.

Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας - η νέα ΚΓΠ θα ενισχύσει τη θέση των αγροτών στην εφοδιαστική αλυσίδα και θα ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα του αγροδιατροφικού τομέα:

- Βελτιωμένη διαπραγματευτική δύναμη: οι νέοι κανόνες θα ενισχύσουν τη συνεργασία των παραγωγών, ενθαρρύνοντας τους αγρότες να συνεργαστούν και επιτρέποντάς τους να δημιουργήσουν εξισωτική δύναμη στην αγορά.
- προσανατολισμός προς την αγορά: η νέα ΚΓΠ διατηρεί τον συνολικό προσανατολισμό προς την αγορά των προηγούμενων μεταρρυθμίσεων, ενθαρρύνοντας τις εκμεταλλεύσεις της ΕΕ να αντιστοιχίσουν την προσφορά με τη ζήτηση στην Ευρώπη και πέρα από αυτήν.
- Αποθεματικό κρίσης: για την αντιμετώπιση μελλοντικών κρίσεων, η αναθεωρημένη ΚΓΠ περιλαμβάνει νέο χρηματοοικονομικό αποθεματικό τουλάχιστον 450 εκατ. ευρώ ετησίως.
- στήριξη για τον αμπελοοινικό τομέα: συμφωνήθηκαν ειδικοί κανόνες για τη βελτίωση της στήριξης στον αμπελοοινικό τομέα.

Ο μακροπρόθεσμος προϋπολογισμός της νέας ΚΓΠ προβλέπεται ως εξής:

- 387 δισεκατομμύρια ευρώ σε χρηματοδότηση της ΚΓΠ (2021-27) - Η ΚΓΠ θα συνεχίσει να υποστηρίζεται από δύο ταμεία: το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ), ύψους 291,1 δισεκατομμυρίων ευρώ (σε τρέχουσες τιμές) και την Ευρωπαϊκή Αγροτική Αγροτική Ανάπτυξη Ταμείο (ΕΤΠΑ) μαζί με χρηματοδότηση από το μέσο NextGenerationEU ύψους 95,5 δισεκατομμυρίων ευρώ.
- Έως 8 δισεκατομμύρια ευρώ στο πλαίσιο του μέσου NextGenerationEU - Ο προϋπολογισμός του ΕΓΤΑΑ περιλαμβάνει 8 δισεκατομμύρια ευρώ στο πλαίσιο του μέσου NextGenerationEU για να βοηθήσει τις αγροτικές περιοχές να πραγματοποιήσουν τις διαρθρωτικές αλλαγές που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και της ψηφιακής μετάβασης.
- Μεταφορά έως και 25% για εισοδηματική στήριξη και αγροτική ανάπτυξη - Για να επιτραπεί στις χώρες της ΕΕ να προσαρμόσουν καλύτερα την πολιτική στις προτεραιότητες των γεωργικών τους τομέων, θα μπορούν να μεταφέρουν έως και 25% των κονδυλίων της ΚΓΠ μεταξύ εισοδηματικής στήριξης και αγροτικής ανάπτυξης. Οι χώρες της ΕΕ μπορούν να εφαρμόσουν πρόσθετη ευελιξία για ορισμένους ειδικούς στόχους, όπως η υποστήριξη περιβαλλοντικών και κλιματικών στόχων, η υποστήριξη νέων αγροτών και όπου οι χώρες έχουν άμεσες πληρωμές κάτω του μέσου όρου.

Η προώθηση της έρευνας, της ανταλλαγής γνώσεων και της καινοτομίας θα είναι ουσιαστικής σημασίας για τη διασφάλιση ενός έξυπνου και βιώσιμου γεωργικού τομέα. Στο πλαίσιο της δέσμευσής της να υποστηρίξει την έρευνα και την καινοτομία στη γεωργία, η Επιτροπή πρότεινε τη διάθεση 10 δισεκατομμυρίων ευρώ από το πρόγραμμα Horizon Europe σε έργα που σχετίζονται με τα τρόφιμα, τη γεωργία, την αγροτική ανάπτυξη και τη βιοοικονομία.

Η μεταρρυθμισμένη ΚΓΠ θα επωφεληθεί από αυτήν την αυξημένη επένδυση, συμπεριλαμβανομένων ισχυρότερων Συστημάτων Γεωργικής Γνώσης και Καινοτομίας (AKIS) για την ενθάρρυνση της ανάπτυξης έργων καινοτομίας, τη διάδοση των αποτελεσμάτων τους και την προώθηση της χρήσης τους όσο το δυνατόν ευρύτερα. Οι υπηρεσίες αγροτικής επέκτασης θα αποτελέσουν βασικό εργαλείο για την ανταλλαγή νέων γνώσεων και ιδεών.

1.3. Υφιστάμενα στρατηγικά έγγραφα για τη βιοπαραγωγή σε εθνικό επίπεδο

Οι προβλέψεις της Μόνιμης Επιτροπής Γεωργικής Έρευνας (SCAR) διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη εθνικών στρατηγικών έρευνας και καινοτομίας για τη βιοοικονομία για τις χώρες της ΕΕ. Η SCAR εκπροσωπεί 37 χώρες: τα μέλη της είναι υπουργεία - ή άλλοι οργανισμοί όπως ερευνητικά συμβούλια - από όλες τις χώρες της ΕΕ, με υποψήφιες και συνδεδεμένες χώρες ως παρατηρητές.

Η πρωτοβουλία BIOEAST προσφέρει ένα κοινό στρατηγικό πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία, προκειμένου να εργαστούν για βιώσιμες βιοοικονομίες στις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης. Το όραμα της πρωτοβουλίας BIOEAST είναι προς το 2030 η ανάπτυξη βασισμένων στη γνώση και συνεργατικών κυκλικών βιοοικονομιών, που συμβάλλει στη βελτίωση της χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξή τους και στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας με προστιθέμενη αξία, ειδικά στις αγροτικές περιοχές, διατηρώντας ή και ενισχύοντας την οικολογική βιωσιμότητα.

Το κύριο όργανο εργασίας της Πρωτοβουλίας BIOEAST είναι το Συμβούλιο BIOEAST, το οποίο αποτελείται από τον Γενικό Γραμματέα και τα Εθνικά Σημεία Επαφής. Για τη Βουλγαρία, το Εθνικό Σημείο Επαφής (NCP) της Πρωτοβουλίας BIOEAST είναι το Υπουργείο Γεωργίας, Τροφίμων και Δασών. Ένας από τους κύριους ρόλους του ΕΣΕ σε εθνικό επίπεδο είναι να αλληλεπιδρά και να συντονίζει τις εθνικές θέσεις με άλλα υπουργεία που σχετίζονται με τη βιοοικονομία.

Τα στρατηγικά έγγραφα που σχετίζονται με τη βιοοικονομία στον τομέα της βιοοικονομίας, τα εθνικά έγγραφα που ισχύουν μετά το 2020 και τα έργα που υλοποιούνται ή υλοποιούνται στην επικράτεια της Βουλγαρίας είναι:

BE-Rural - Στην καρδιά του BE-Rural βρίσκεται η υποστήριξη περιφερειακών παραγόντων στην ανάπτυξη περιφερειακών στρατηγικών και χαρτών πορείας για τη βιοοικονομία. Με βάση μια προσέγγιση από τη βάση προς την κορυφή, έχουν δημιουργηθεί ομάδες εργασίας ενδιαφερομένων (SWG) στις περιοχές-στόχους BE-Rural (οκτώ χώρες της Κεντρικής, Ανατολικής και Νοτιοανατολικής Ευρώπης). Με βάση την ανταλλαγή γνώσεων και την καθοδήγηση που παρέχεται και δημιουργήθηκε κατά τη διάρκεια του έργου, οι περιφερειακές SWG αναπτύσσουν στρατηγικές και οδικούς χάρτες για την ενίσχυση των περιφερειακών βιοοικονομιών στις αντίστοιχες περιφέρειές τους. Το έργο ανέπτυξε μια στρατηγική για την ανάπτυξη της βιοοικονομίας στην περιοχή Stara Zagora.

Υπουργείο Γεωργίας, CA - **Στρατηγική για την ενίσχυση του ρόλου του αγροτικού τομέα στη βιοοικονομία**¹. Προσδιορίστηκαν τρεις στρατηγικοί στόχοι: 1 - Αειφόρος διαχείριση και ανάπτυξη της γεωργίας, της δασοκομίας και της αλιείας για αειφόρο παραγωγή και παροχή ανανεώσιμων πόρων. 2 - Πλήρης χρήση και ανάπτυξη ερευνητικών δραστηριοτήτων, συνεργασιών για ανταλλαγή και μεταφορά καινοτομιών, υποδομών για πειραματισμό και 3 - Βελτίωση γνώσεων και δεξιοτήτων.

¹ <https://www.agriacad.bg/bg/presscenter/news/article/odobrena-strategiq-za-ukrepvane-rolqta-na-agrarniq-sektor-v-bioikonmikata-razrabotena-ot-ekip-na-selskostopanska-akademig>

Εθνικό επιστημονικό πρόγραμμα - Υγιεινές τροφές για ισχυρή βιοοικονομία και ποιότητα ζωής². Το πρόγραμμα βοηθά στην οικοδόμηση ικανοτήτων και συγκέντρωση πόρων και γνώσεων σε τομείς προτεραιότητας «Τροφιστική ασφάλεια, βιώσιμη γεωργία και δασοκομία, έρευνα θαλάσσιων και εσωτερικών υδάτων και βιοοικονομία» στο πλαίσιο του προγράμματος πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Έρευνα και την Καινοτομία «Ορίζοντας 2020» (Ορίζοντας 2020: 9. Επισιτιστική ασφάλεια, βιώσιμη γεωργία και δασοκομία, θαλάσσια, θαλάσσια και εσωτερικά ύδατα έρευνα και βιοοικονομία) και Πρόγραμμα Πλαίσιο Επιστημονικής Έρευνας 2021-2027 «Ορίζοντας Ευρώπη».

Εθνικό Επιστημονικό Πρόγραμμα «Ευφυής Κτηνοτροφία». Οι κοινωνικές προκλήσεις που στοχεύει το πρόγραμμα καλύπτουν την ανάγκη αναβάθμισης της υπάρχουσας γνώσης, δημιουργίας νέας γνώσης και εισαγωγής καινοτόμων σύγχρονων πρακτικών που θα εξασφαλίσουν τη βιωσιμότητα και την ανταγωνιστικότητα των κτηνοτρόφων και την ευκαιρία ανταλλαγής εμπειριών, γνώσεων και ανάπτυξης επιστημόνων και ειδικών που ασχολούνται με το πεδίο της βουλγαρικής κτηνοτροφίας.

Πρόγραμμα συνεργασίας Βουλγαρίας-Ελβετίας - Μεθοδολογική υποστήριξη για την ανάπτυξη πράσινων δημοσίων συμβάσεων στη Βουλγαρία. Το πρόγραμμα στοχεύει: Να συμβάλει στη μείωση των οικονομικών και κοινωνικών διαφορών μεταξύ της Βουλγαρίας και των πιο προηγμένων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και να συμβάλει στη Βουλγαρία στη μείωση των οικονομικών και κοινωνικών διαφορών μεταξύ δυναμικών αστικών κέντρων και δομικά αδύναμων περιφερειακών περιοχών .

Το Horizon 2020 COOPID - Network of Bioeconomy Cluster προσφέρει μια καινοτόμο στρατηγική για τη μεταφορά γνώσης και βιώσιμα επιχειρηματικά μοντέλα που βασίζονται σε βιολογικά προϊόντα στην πρωτογενή τομέα της ΕΕ. Το έργο συγκεντρώνει εταίρους από 10 χώρες. Το Agrarian University - Plovdiv είναι ο εταίρος από τη Βουλγαρία.

Στις 14 Δεκεμβρίου 2022, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε τη **Στρατηγική Καινοτομίας για την Έξυπνη Εξειδίκευση 2021-2027³**. Η στρατηγική που εκπονήθηκε από το MIR έχει πέντε θεματικούς τομείς προτεραιότητας για την ανάπτυξη της ικανότητας της χώρας μας - 1) IT, 2) Μηχατρονική και μικροηλεκτρονική, 3) βιοοικονομία και βιοτεχνολογία, 4) δημιουργικές βιομηχανίες και ψηφιοποίηση και 5) κυκλική οικονομία και οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα

Από τις αρχές Σεπτεμβρίου 2022, η υλοποίηση του έργου «Βοήθεια των χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης στην ανάπτυξη στρατηγικών και σχεδίων δράσης για τη βιοοικονομία» - CEE2ACT στο πλαίσιο του προγράμματος «Horizon Europe» της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την υποστήριξη 10 χωρών έχει ξεκινήσει από την Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη (ΚΑΕ) να αναπτύσσει στρατηγικές κυκλικής βιοοικονομίας. Ο Εκτελεστικός Οργανισμός Δασών ως εταίρος στο έργο CEE2ACT έχει αναλάβει την υποχρέωση να εκτελέσει τις ακόλουθες πιο σημαντικές δραστηριότητες στο πλαίσιο των σχετικών πακέτων εργασίας: Βασική αξιολόγηση της κατάστασης της βιοοικονομίας στη Βουλγαρία. Καθορισμός κριτηρίων βιωσιμότητας και δεικτών απόδοσης. Αξιολόγηση ευκαιριών και ιδέας με πιθανές επιλογές για ένταξη στη στρατηγική βιοοικονομίας. Δημιουργία εθνικού κέντρου (hub) βιοοικονομίας. Μια πλατφόρμα ηλεκτρονικής μάθησης για την προώθηση της ανάπτυξης της βιοοικονομίας και της βιώσιμης διαχείρισης. Κατάρτιση Στρατηγικής για τη μεταφορά γνώσεων και προγράμματος κατάρτισης στον τομέα της βιοοικονομίας. Ανάπτυξη Εθνικών Αντιλήψεων Στρατηγικών Βιοοικονομίας.

BIObec:⁴ Προετοιμασία για τη δημιουργία κέντρων εκπαίδευσης με βάση τη βιοτεχνία για την κάλυψη των αναγκών της βιομηχανίας και την αύξηση της συμβολής της βιοοικονομίας στις

² <http://www.nnp-food.au-plovdiv.bg/>

³ <https://www.mig.government.bg/vsichki-novini/ministerskiyat-savet-prie-inovaczionnata-strategiya-za-inteligentna-speczializaczija/>

⁴ <https://wayback.archive-it.org/12090/20221125144519/https://www.bbi.europa.eu/projects/biobec>

κοινωνικές προκλήσεις. Ο στόχος του έργου BIObec είναι να αναπτύξει ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο για πολυεπίπεδα Βιο-βασισμένα Εκπαιδευτικά Κέντρα (BBEC) αρκετά ευέλικτα ώστε να ανταποκρίνονται στις τρέχουσες και μελλοντικές ανάγκες της βιομηχανίας και του περιβάλλοντος οικοσυστήματος σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και/ή διεθνές επίπεδο. Το BIOBEC θα αποσαφηνίσει τις ανάγκες των διαφόρων περιφερειακών οικοσυστημάτων και θα παρέχει λεπτομερή σχεδιασμό, οικονομική και οικονομική αξιολόγηση, σχέδια διαχείρισης για εκπαιδευτικά κέντρα κατάρτισης καθώς και σχέδια για προγράμματα δια βίου μάθησης. Ο εταίρος του έργου από τη Βουλγαρική πλευρά είναι το Πανεπιστήμιο Θράκης στη Στάρα Ζαγόρα.

BIOSTEP: προώθηση της συμμετοχής των ενδιαφερομένων και της ευαισθητοποίησης του κοινού για την δεσμευμένη διακυβέρνηση της ευρωπαϊκής βιοοικονομίας. Το έργο αυτό, που χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα Horizon 2020, υλοποιείται από κοινοπραξία 9 εταίρων, στην οποία συμμετέχει και το Βουλγαρικό Εμπορικό Επιμελητήριο. Κύριος στόχος του είναι να αυξήσει τη γενική ευαισθητοποίηση και κατανόηση της βιοοικονομίας, των συνεπειών της και των πλεονεκτημάτων της ενημέρωσης και της συμμετοχής των πολιτών. Το BioSTEP συγκεντρώνει βασικούς ενδιαφερομένους και φορείς χάραξης πολιτικής για να συζητήσουν τα βήματα που απαιτούνται για μια ολοκληρωμένη στρατηγική για την ενσωμάτωση της βιοοικονομίας στη χάραξη πολιτικής σε πολλούς τομείς στα κράτη μέλη της ΕΕ. Το BioSTEP θα εντοπίσει και θα διαδώσει επίσης βέλτιστες πρακτικές για την κοινοτική ανάπτυξη εθνικών και περιφερειακών στρατηγικών για συμμετοχή στη διακυβέρνηση της βιοοικονομίας.

Εθνικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα «Βουλγαρία 2030»

Το Εθνικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα «Βουλγαρία 2030» ορίζει τρεις βασικούς στρατηγικούς στόχους για τη Βουλγαρία, συγκεκριμένα την επιτάχυνση της οικονομικής ανάπτυξης, τη δημογραφική άνοδο και τη μείωση των ανισοτήτων. Για την επίτευξή τους έχουν οριστεί πέντε ξεχωριστοί άξονες ανάπτυξης, οι οποίοι θα προτείνουν συγκεκριμένες πολιτικές και μέτρα για την επίτευξη πραγματικών αποτελεσμάτων. Ένας από αυτούς τους άξονες ανάπτυξης ενσωματώνει τις ιδέες της βιοοικονομίας στην ιδέα της - «Πράσινη και βιώσιμη Βουλγαρία», και σε δύο από τις προτεραιότητές της προβλέπονται μέτρα και πολιτικές για την ανάπτυξη ενός περιβάλλοντος που υποστηρίζει τη βιοοικονομία. Στην προτεραιότητα «Κυκλική οικονομία και χαμηλές εκπομπές άνθρακα» αναμένεται να αυξηθούν τα κομποστοποιημένα βιολογικά απόβλητα και τα ανακυκλωμένα οικιακά, παραγωγικά και κατασκευαστικά απόβλητα, καθώς και να εισαχθεί η χωριστή συλλογή βιοαποβλήτων και κλωστοϋφαντουργικών απορριμμάτων.

Η προτεραιότητα «Αειφόρος γεωργία» δεσμεύεται στη «...βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, μεταξύ άλλων δίνοντας μεγαλύτερη έμφαση στην έρευνα, την τεχνολογία και την ψηφιοποίηση, καθώς και την ανάπτυξη της αλυσίδας δημιουργίας αξίας. Επιπλέον, οι προσπάθειες θα στοχεύουν επίσης στον μετριασμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και στην προσαρμογή σε αυτήν, στην προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και στην αποτελεσματική διαχείριση των φυσικών πόρων...». Μαζί με αυτό, κύριοι στόχοι είναι η τόνωση της βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας, καθώς και η ψηφιοποίηση τους και η εισαγωγή καινοτόμων προσεγγίσεων, μεταξύ άλλων σε σχέση με τη βιοοικονομία.

Επιπλέον, η προτεραιότητα «Ευφυής Βιομηχανία» του Αναπτυξιακού Άξονα 1. Η «Καινοτόμος και Ευφυής Βουλγαρία» προβλέπει «...την ανάπτυξη και εισαγωγή καινοτόμων προϊόντων, διαδικασιών και επιχειρηματικών μοντέλων με στόχο την αύξηση της αποδοτικότητας των πόρων της οικονομίας, καθώς και υποστήριξη και εφαρμογή καινοτομιών, για την αντιμετώπιση της ακόμη υψηλής έντασης άνθρακα της οικονομίας.» Ομοίως, η διαχείριση των δασών και των εδαφών, με στόχο την πρόληψη της κλιματικής αλλαγής και τη δημιουργία βιώσιμων οικοσυστημάτων, περιλαμβάνεται στην Προτεραιότητα «Τοπική Ανάπτυξη» του Αναπτυξιακού Άξονα 3. "Συνδεδεμένη και ολοκληρωμένη Βουλγαρία" .

Στρατηγική για την ψηφιοποίηση της γεωργίας και των αγροτικών περιοχών της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας

Οι κύριοι στρατηγικοί στόχοι είναι σε πολλές κατευθύνσεις, δύο εκ των οποίων θα τονώσουν τη βιοοικονομία - «Αύξηση της παραγωγικότητας και βιωσιμότητας της αγροτικής παραγωγής» και «Προστασία του περιβάλλοντος και αντιμετώπιση των προκλήσεων της κλιματικής αλλαγής». Μερικά από τα σχεδιαζόμενα μέτρα περιλαμβάνουν: Αυτοματοποίηση διαδικασιών και ολοκλήρωση της γεωργίας ακριβείας. Διείσδυση της καινοτομίας μέσω της αλληλεπίδρασης μεταξύ αγροτών, πανεπιστημίων, επιστημονικών οργανισμών, νεοφυών επιχειρήσεων και εταιρειών ΤΠΕ. Εφαρμογή τεχνολογιών blockchain.

Εθνική Στρατηγική και Σχέδιο Δράσης για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή

Εντοπίζονται 9 ξεχωριστοί τομείς της οικονομικής και κοινωνικής ζωής της χώρας και εντοπίζονται βασικές παρεμβάσεις για τον καθένα από αυτούς. Αυτά που μπορούν να αναγνωριστούν ως σημαντικά για την ανάπτυξη της βιοοικονομίας στη Βουλγαρία είναι: Τομέας «Γεωργία» - Βιώσιμη διαχείριση γεωργικών πρακτικών για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή. Ενίσχυση προσαρμοστικής ικανότητας και ευαισθητοποίησης στον αγροτικό τομέα. Προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή. Τομέας "Βιοποικιλότητα και οικοσυστήματα" - Βελτίωση της διαχείρισης των οικοσυστημάτων. Ενίσχυση της ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή με τη μείωση των πιέσεων που δεν προκαλούνται από την κλιματική αλλαγή. Βιώσιμη χρήση ρυθμιστικών και πολιτιστικών υπηρεσιών οικοσυστήματος για προσαρμογή. Τομέας "Ενέργεια" - Ένταξη της ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή στο σχεδιασμό και τη μηχανική. Αύξηση της βιωσιμότητας του ενεργειακού εφοδιασμού. Τομέας "Δάση" - Βελτίωση και προστασία των δασικών πόρων. Βελτίωση των δυνατοτήτων για αιεφόρο χρήση των δασικών πόρων.

Στρατηγική για τη μετάβαση σε κυκλική οικονομία της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας για την περίοδο 2022-2027.

Η βιοοικονομία είναι παρούσα σε πολλές από τις προτεινόμενες πολιτικές και μέτρα εφαρμογής. Στο «Στρατηγικός στόχος 1. Μια πράσινη και ανταγωνιστική οικονομία», καθορίζεται η φιλοδοξία για μια οικονομία που χρησιμοποιεί τους φυσικούς πόρους πιο αποτελεσματικά και έτσι δημιουργεί βιώσιμες θέσεις εργασίας, διασφαλίζοντας παράλληλα την προστασία του περιβάλλοντος μέσω της πράσινης ανάπτυξης. Μέρος των μέτρων περιλαμβάνει επίσης τη στήριξη νέων επιχειρηματικών μοντέλων και τον οικολογικό σχεδιασμό προϊόντων, με τη χρήση καινοτόμων προγραμμάτων οικονομικής στήριξης. Σημειώνεται επίσης η πιθανότητα να πρωταγωνιστήσει η Βουλγαρία ως προμηθευτής κρίσιμων πρώτων υλών. Οι επιχειρήσεις θα υποστηριχθούν στην εξεύρεση τεχνολογιών για την αξιοποίηση της βιομάζας από τη γεωργία.

Στο «Ειδικός στόχος 2. Λιγότερα απόβλητα, περισσότεροι πόροι» της Στρατηγικής για τη μετάβαση στην κυκλική οικονομία, δύο ειδικά μέτρα για την ανάπτυξη νέων τύπων πλαστικών με καλύτερους δείκτες όσον αφορά τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις προκαλούν ενδιαφέρον, μεταξύ των οποίων πλαστικά βιοαποδομήσιμα και βιοαποδομήσιμα πλαστικά και αυτά για τη διερεύνηση των δυνατοτήτων εφαρμογής τεχνικών ανακύκλωσης φωσφόρου ή παραγωγής βιοαερίου σε διαδικασία συναναερόβιας χώνευσης με άλλα κατάλληλα βιοαποδομήσιμα απόβλητα, παρέχοντας επιλογές για τη μοναδική και συναποτεφρωση ιλύος, με στόχο την ενέργεια παραγωγή.

Σε μια μεγάλης κλίμακας μελέτη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, EU Biorefinery Outlook to 2030 (δημοσιεύτηκε τον Ιούνιο του 2021)⁵, εξετάζεται η δυνατότητα ανάπτυξης βιοδιυλιστηρίων στις διάφορες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι προβλέψεις για τη Βουλγαρία δείχνουν τις ακόλουθες τάσεις:

- Αναμένεται σημαντική ανάπτυξη στη βιομηχανία επεξεργασίας ξύλου, η οποία θα οδηγήσει σε υψηλές δυνατότητες διαθέσιμων υπολειμμάτων βιομάζας ξύλου και ως εκ

τούτου θα αποτελέσει ευκαιρίες ανάπτυξης προς αυτή την κατεύθυνση. Οι βιομηχανίες επεξεργασίας ξύλου της ΕΕ έχουν σημαντική συγκέντρωση εγκαταστάσεων στην Κεντρική Ευρώπη και τη Σκανδιναβία, στη Νότια Ευρώπη είναι σημαντικά περιορισμένες, με λίγες ευκαιρίες για αλληλεπίδραση σε χώρες όπως η Βουλγαρία και η Κροατία.

- Οι εγκαταστάσεις επεξεργασίας είναι πολύ λίγες στις βόρειες χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, όπως η Λετονία, η Λιθουανία και η Εσθονία, καθώς και στις νότιες, όπως η Ρουμανία και η Βουλγαρία, γεγονός που δείχνει ότι υπάρχουν λιγότερες ευκαιρίες για συνέργια σε αυτές τις περιοχές για βιοδιυλιστήρια με βάση τη βιομάζα ζάχαρης
- Οι βιομηχανικές εγκαταστάσεις στη Βουλγαρία είναι σπάνιες, αν και η χώρα έχει τη δυνατότητα να έχει επαρκείς πρώτες ύλες και υπάρχουσες βιομηχανίες των οποίων τα απόβλητα μπορούν να αποτελέσουν πηγές βιομάζας, αλλά απαιτούνται επενδύσεις υποδομής και εφοδιαστικής αλυσίδας για την επιτυχή υλοποίηση των βιοδιυλιστηρίων στη Βουλγαρία.

2. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΒΙΟΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Η βιοοικονομία σχετίζεται και περιλαμβάνει όλους τους τομείς που εργάζονται με ή εξαρτώνται από φυσικούς και βιολογικούς πόρους. Αυτό συνεπάγεται εξαιρετικά σημαντικό, τόσο οικονομικό όσο και ανθρωπινό δυναμικό.

Σύμφωνα με ένα σύστημα παρακολούθησης που δημιουργήθηκε ειδικά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη βιοοικονομία στην ΕΕ, εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ27 χωρίς τη Μεγάλη Βρετανία), η βιοοικονομία αντιπροσωπεύει:⁵

- 17,4 εκατομμύρια θέσεις εργασίας - 13.447.575 στη γεωργία και τη βιομηχανία τροφίμων. 2.470.231 στη δασοκομία και την ξυλουργική βιομηχανία. 1.506.479 σε άλλες βιομηχανίες που βασίζονται σε βιολογικά προϊόντα.
- 657 δισ. ευρώ προστιθέμενης αξίας από τη βιοοικονομία - 423.229.800 ευρώ από τη γεωργία και τη βιομηχανία τροφίμων. 122.474.500 ευρώ από δασοκομία και ξυλουργική βιομηχανία. 110.991.700 ευρώ από άλλες βιομηχανίες βιολογικής βάσης.
- Άλλα 872 δισ. ευρώ προστιθέμενης αξίας από υπηρεσίες που βασίζονται σε βιολογικά προϊόντα, συμπεριλαμβανομένου του τομέα των υπηρεσιών.

Σύμφωνα με το σύστημα παρακολούθησης για τη βιοοικονομία στην ΕΕ, ο αριθμός των θέσεων εργασίας στη Βουλγαρία το 2019 ήταν 773.528. Από αυτές, 571.860 ήταν στη γεωργία και τη βιομηχανία τροφίμων (74%), 23.460 ήταν στη δασοκομία και τη βιομηχανία ξύλου και 81 172 - στα τρόφιμα.

Η προστιθέμενη αξία της βιοοικονομίας στη Βουλγαρία είναι 4.270.400.000 ευρώ, με 1.733.100.000 ευρώ από τη γεωργία και τη βιομηχανία τροφίμων, 238.100.000 ευρώ από τη δασοκομία και την ξυλουργική βιομηχανία, 24.200.000 bitures20,000 από τη βιομηχανία τροφίμων, 24.200.000 από τη γεωργία και τη βιομηχανία τροφίμων -ενδύματα με βάση το δέρμα - 32.500.000 ευρώ, προϊόντα ξύλου - 120.600.000 ευρώ, χαρτί - 177.200.000 ευρώ, φαρμακευτικά προϊόντα βιολογικής βάσης - 95 000 000 ευρώ, καουτσούκ και βιοπλαστικά - 100 ευρώ, έπιπλα και βιοπλαστικά - 1000 ευρώ χημικά με βιολογική βάση - 67.300.000 ευρώ, ηλεκτρική ενέργεια βιολογικής βάσης - 57.500.000 ευρώ, τρόφιμα - 1.034.200.000 ευρώ, ποτά - 299.900.000 ευρώ, καπνός - 7.200.000 ευρώ.

Οι δέκα οικονομικοί τομείς με τη μεγαλύτερη σημασία για τη βιοοικονομία σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι: η γεωργία. παραγωγή τροφίμων, ποτών και καπνού· χημικά, φαρμακευτικά προϊόντα, πλαστικά και καουτσούκ με βιολογική βάση (εκτός από βιοκαύσιμα).

⁵ https://knowledge4policy.ec.europa.eu/bioeconomy/monitoring_en

ξύλινα προϊόντα και έπιπλα. χαρτί; Δασοκομία; κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα από βιοϋλικά· αλιεία και υδατοκαλλιέργεια· ηλεκτρική ενέργεια βιολογικής βάσης. υγρά βιοκαύσιμα.

- Σε μια μεγάλης κλίμακας μελέτη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, EU Biorefinery Outlook to 2030⁶ (δημοσιεύτηκε τον Ιούνιο 2021), εξετάζεται η δυνατότητα ανάπτυξης βιοδιυλιστηρίων στις διάφορες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι προβλέψεις για τη Βουλγαρία δείχνουν τις ακόλουθες τάσεις:

Αναμένεται σημαντική ανάπτυξη στη βιομηχανία επεξεργασίας ξύλου, η οποία θα οδηγήσει σε υψηλές δυνατότητες διαθέσιμων υπολειμμάτων βιομάζας ξύλου και ως εκ τούτου θα παρουσιάσει ευκαιρίες ανάπτυξης προς αυτή την κατεύθυνση. Οι βιομηχανίες επεξεργασίας ξύλου της ΕΕ έχουν σημαντική συγκέντρωση εγκαταστάσεων στην Κεντρική Ευρώπη και τη Σκανδιναβία, στη Νότια Ευρώπη είναι σημαντικά περιορισμένες, με λίγες ευκαιρίες για αλληλεπίδραση σε χώρες όπως η Βουλγαρία και η Κροατία.

- Οι εγκαταστάσεις επεξεργασίας είναι πολύ λίγες στις βόρειες χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, όπως η Λετονία, η Λιθουανία και η Εσθονία, καθώς και στις νότιες, όπως η Ρουμανία και η Βουλγαρία, γεγονός που δείχνει ότι υπάρχουν λιγότερες ευκαιρίες για συνέργια σε αυτές τις περιοχές για βιοδιυλιστήρια με βάση τη βιομάζα ζάχαρης
- Οι βιομηχανικές εγκαταστάσεις στη Βουλγαρία είναι σπάνιες, αν και η χώρα έχει τη δυνατότητα να έχει επαρκείς πρώτες ύλες και υπάρχουσες βιομηχανίες των οποίων τα απόβλητα μπορούν να αποτελέσουν πηγές βιομάζας, αλλά απαιτούνται επενδύσεις υποδομής και εφοδιαστικής αλυσίδας για την επιτυχή υλοποίηση των βιοδιυλιστηρίων στη Βουλγαρία.

Ποιοι είναι οι εθνικοί στρατηγικοί στόχοι για την ανάπτυξη της βιολογικής παραγωγής έως το 2027; Απάντηση σε αυτό το ερώτημα βρίσκεται στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για ανάπτυξη της βιολογικής παραγωγής για την περίοδο έως το 2027, που ετοίμασαν οι ενδιαφερόμενοι στον βιολογικό τομέα: ΜΖΗΓ, εκπρόσωποι ελεγκτικών και συμβουλευτικών οργανισμών, επιστημονικών ιδρυμάτων και πανεπιστημίων, οργανώσεων βιολογικών παραγωγών και εμπόρων. Θα πρέπει να σημειωθεί εδώ ότι αυτοί οι στόχοι διατυπώνονται με βάση την κατανόηση ότι η βιολογική παραγωγή συνεπάγεται αύξηση του αριθμού των βιολογικών χειριστών, αύξηση των πιστοποιημένων περιοχών και την ανάγκη για δραστηριότητες που σχετίζονται με: αύξηση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών στα βιολογικά γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα. επέκταση της εθνικής και ξένης αγοράς βιολογικών προϊόντων· καθιέρωση αποτελεσματικού συστήματος ελέγχου και εποπτείας· τόνωση της επιστημονικής έρευνας, εκπαίδευσης, κατάρτισης και παροχής συμβουλών στον τομέα της βιολογικής παραγωγής με την ενεργό συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων.

Οι στρατηγικοί στόχοι που προβλέπονται στο σχέδιο είναι οι εξής:

Στρατηγικός στόχος 1: Βελτίωση της αποτελεσματικότητας της βιολογικής παραγωγής και επέκταση της εθνικής και ξένης αγοράς βιολογικών προϊόντων

Ως αποτέλεσμα της ανάλυσης SWOT, εντοπίστηκαν οι ακόλουθες ανάγκες στο πλαίσιο του σχεδίου για την προώθηση της υλοποίησης της βουλγαρικής αγοράς βιολογικών προϊόντων: εμπλουτισμός της σειράς βιολογικών προϊόντων. προώθηση των βιολογικών προϊόντων στους καταναλωτές και αύξηση της ευαισθητοποίησής τους σχετικά με τη σημασία της λέξης «βιο» και τα οφέλη για την υγεία και το περιβάλλον των βιολογικών προϊόντων· Εφαρμογή κρατικής πολιτικής για την ένταξη των βιολογικών προϊόντων στα μενού νηπιαγωγείων, σχολείων, κοινωνικών και υγειονομικών ιδρυμάτων. υποστήριξη της ανάπτυξης βραχυπρόθεσμων αλυσίδων εφοδιασμού· προώθηση αγρο-οικολογικών δεσμεύσεων και πιστοποίηση γεωργικών

⁶ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/7223cd2e-bf5b-11eb-a925-01aa75ed71a1>

εκτάσεων· βελτίωση της αποτελεσματικότητας της βιολογικής παραγωγής· αύξηση του όγκου των παραγόμενων βιολογικών προϊόντων· περιοδικές έρευνες σχετικά με την ευαισθητοποίηση των καταναλωτών σχετικά με το λογότυπο της ΕΕ για τα βιολογικά προϊόντα και την εμπιστοσύνη των καταναλωτών στο σύστημα βιολογικής παραγωγής της ΕΕ.

Στρατηγικός στόχος 2: Διατήρηση ενός αποτελεσματικού θεσμικού-κανονιστικού πλαισίου για την ανάπτυξη της βιολογικής γεωργίας και ενός αποτελεσματικού συστήματος ελέγχου και εποπτείας

Εντοπίζονται οι ακόλουθες ανάγκες: αποκατάσταση και ενίσχυση της συμμετοχής των ενδιαφερομένων στη διαχείριση των διαδικασιών βιολογικής παραγωγής, τη βελτίωση της εθνικής νομοθεσίας για τη βιολογική παραγωγή και τον συγχρονισμό της με την ευρωπαϊκή νομοθεσία· βελτιστοποίηση της εποπτείας των δραστηριοτήτων των ελεγχόντων προσώπων· ενίσχυση των αρμοδιοτήτων και της ικανότητας της διοικητικής μονάδας στο Υπουργείο Εσωτερικών και Επικοινωνιών.

Στρατηγικός στόχος 3: Τόνωση της επιστημονικής έρευνας, εκπαίδευσης, κατάρτισης και παροχής συμβουλών προσανατολισμένη στην πράξη στον τομέα της βιολογικής παραγωγής. Εντοπίζονται οι ακόλουθες ανάγκες: έλλειμμα όσον αφορά τη σχέση μεταξύ επιστήμης, επιχειρήσεων και διοίκησης, που εκφράζεται σε έλλειψη συγχρονισμού και κοινού οράματος για την ανάπτυξη της επιστημονικής έρευνας, της βιολογικής παραγωγής και των κρατικών πολιτικών και προτεραιοτήτων για την ανάπτυξη της γεωργίας, επιστήμη και οικονομία· έλλειψη ολοκληρωμένου συστήματος διαβουλευσεων για τη βιολογική γεωργία σε εθνικό επίπεδο· Η εφαρμοσμένη επιστημονική έρευνα και οι τεχνολογίες για τη βιολογική παραγωγή στη Βουλγαρία δεν είναι επαρκώς δημοφιλείς μεταξύ των επαγγελματιών της βιολογικής γεωργίας.

Στρατηγικό Σχέδιο ΚΓΠ της Βουλγαρίας

Για την ανάπτυξη του Στρατηγικού Σχεδίου για την ανάπτυξη της γεωργίας και της υπαίθρου για την προγραμματική περίοδο 2021-2027, το Υπουργείο Γεωργίας, Τροφίμων και Δασών έχει συγκροτήσει θεματική ομάδα εργασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις της Απόφασης 142/7.06.2019 του το Υπουργικό Συμβούλιο. Η προετοιμασία του Στρατηγικού Σχεδίου βασίζεται σε προκαταρκτική ανάλυση των τοπικών συνθηκών και σε εκτίμηση των αναγκών σε σχέση με τους στόχους της ΚΓΠ. Το στρατηγικό σχέδιο διαρθρώνεται γύρω από 9 συγκεκριμένους στόχους και τον οριζόντιο στόχο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής. Προκειμένου να βελτιωθεί περαιτέρω η αιεφόρος ανάπτυξη της γεωργίας, της βιομηχανίας τροφίμων και των αγροτικών περιοχών, οι γενικοί στόχοι της ΚΓΠ στοχεύουν στον οικονομικό ιστό των αγροτικών περιοχών, στη βιωσιμότητα και το εισόδημα των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, στην καλύτερη ποιότητα απόδοσης στον τομέα της περιβάλλοντος και κλίματος και ενίσχυση της κοινωνικοοικονομικής δομής των αγροτικών περιοχών. Επιπλέον, η ενίσχυση της γνώσης, της καινοτομίας και της ψηφιοποίησης στη γεωργία και τις αγροτικές περιοχές αποτελεί εγκάρσιο στόχο.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/2115, τα Στρατηγικά Σχέδια της ΚΓΠ ακολουθούν τα ακόλουθα βήματα στρατηγικού σχεδιασμού:

- Η Βουλγαρία εκπονεί στρατηγικό σχέδιο της ΚΓΠ για ολόκληρη την επικράτειά της, λαμβάνοντας υπόψη τις συνταγματικές και θεσμικές της διατάξεις.
- Το Στρατηγικό Σχέδιο της ΚΓΠ καλύπτει την περίοδο από 1 Ιανουαρίου 2023 έως 31 Δεκεμβρίου 2027.
- Ανάπτυξη ανάλυσης SWOT για την τρέχουσα κατάσταση στη βουλγαρική γεωργία και τις αγροτικές περιοχές.
- Εκτίμηση αναγκών.
- Στρατηγική παρέμβασης στην οποία τίθενται ποσοτικές τιμές-στόχοι και ενδιάμεσοι στόχοι για την επίτευξη των συγκεκριμένων στόχων.

- Καθορίζονται οι παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση των αναγκών και την επίτευξη των συγκεκριμένων στόχων

Οι συστάσεις της Επιτροπής για το στρατηγικό σχέδιο της Βουλγαρίας για την ΚΓΠ αφορούν τους συγκεκριμένους οικονομικούς, περιβαλλοντικούς και κοινωνικούς στόχους της μελλοντικής ΚΓΠ, και ειδικότερα τη φιλοδοξία και τους συγκεκριμένους στόχους της στρατηγικής Farm to Fork και της στρατηγικής για τη βιοποικιλότητα 2030. Όπως αναφέρεται στο «Farm to Fork «Στρατηγική, η Επιτροπή καλεί τη Βουλγαρία στο στρατηγικό της σχέδιο για την ΚΓΠ να καθορίσει σαφείς εθνικές αξίες σχετικά με τους στόχους της Πράσινης Συμφωνίας, λαμβάνοντας υπόψη τη συγκεκριμένη κατάσταση στη χώρα και τις ακόλουθες συστάσεις:

- Προώθηση της ανάπτυξης ενός έξυπνου, βιώσιμου και διαφοροποιημένου γεωργικού τομέα για τη διασφάλιση της επισιτιστικής ασφάλειας
- Βελτίωση της βιωσιμότητας και της κερδοφορίας του κλάδου με την υποστήριξη της βελτιστοποίησης της δομής των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, την ανάπτυξη τομέων όπως η παραγωγή λαχανικών, η καλλιέργεια οπωρώνων και φυτοφάγων και οι επενδύσεις στον εκσυγχρονισμό της παραγωγής. Αύξηση της ανταγωνιστικότητας και του προσανατολισμού του κλάδου στην αγορά υποστηρίζοντας ιδίως τη μεγαλύτερη διαθεσιμότητα και χρήση τεχνολογίας, την καινοτομία, τις εμπορικές πρωτοβουλίες, την επαγγελματική κατάρτιση των αγροτών και την ευρύτερη χρήση εργαλείων διαχείρισης κινδύνου.
- Βελτίωση της βιωσιμότητας των μικρότερων και μεσαίων εκμεταλλεύσεων με υψηλότερο αναπτυξιακό δυναμικό στοχεύοντας αποτελεσματικότερα τη στήριξη του εισοδήματος, για παράδειγμα με την εφαρμογή πρόσθετης αναδιανεμητικής εισοδηματικής στήριξης για βιωσιμότητα και μείωση των πληρωμών.
- Βελτίωση της θέσης των αγροτών στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων. Οι συνιστώμενες προσεγγίσεις περιλαμβάνουν: υποστήριξη της μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας (π.χ. στο πλαίσιο συστημάτων ποιότητας της ΕΕ και εθνικών συστημάτων ποιότητας), και τη βελτίωση της θέσης των γεωργών με την τόνωση της ανταλλαγής γνώσεων και την προώθηση διαφορετικών μορφών συνεργασίας, ιδίως μεταξύ βιοκαλλιεργητών.

Ενίσχυση της περιβαλλοντικής φροντίδας και της δράσης για το κλίμα και συμβολή στους στόχους της Ένωσης για το περιβάλλον και το κλίμα

- Αντιμετωπίστε τις αυξανόμενες τάσεις στις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου εκτός του CO₂ και τις εκπομπές αμμωνίας από τα εδάφη, ιδίως λόγω της αυξημένης λίπανσης. Για το σκοπό αυτό, η Βουλγαρία θα πρέπει να αυξήσει την περιεκτικότητα του εδάφους σε οργανική ύλη και να διατηρήσει τη γονιμότητα του εδάφους προωθώντας μεγαλύτερη και πιο ποικιλόμορφη αμειψισπορά, κατάλληλη εδαφική κάλυψη, καλύτερη διαχείριση των υπολειμμάτων, πιο ισορροπημένη και αποτελεσματικότερη διαχείριση των θρεπτικών ουσιών και εναλλακτικά μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων κρουσμάτων υπαίθριας καύσης αγροτικών υπολειμμάτων. Η Βουλγαρία θα πρέπει να εξετάσει το ενδεχόμενο να συνδυάσει αυτά τα μέτρα με πιο φιλόδοξες τεχνικές διαχείρισης του εδάφους για την αναστροφή της διάβρωσης του εδάφους στις περιοχές που πλήττονται περισσότερο από αυτό το πρόβλημα.
- Μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου εκτός του CO₂ με τη βελτίωση της διαχείρισης της κοπριάς (διασπορά, αποθήκευση) και με τη χρήση κοπριάς για βιώσιμη παραγωγή βιοαερίου σύμφωνα με τη στρατηγική της ΕΕ για το μεθάνιο.
- Βελτίωση της προσαρμοστικότητας των τομέων της γεωργίας και της δασοκομίας στην κλιματική αλλαγή με την υποστήριξη σχεδίων ανθεκτικότητας στη γεωργία/στη ξηρασία. εξοικονόμηση νερού μέσω της προσαρμογής των καλλιεργειών, της φιλικής προς το

περιβάλλον επαναχρησιμοποίησης του νερού και των αποτελεσματικών συστημάτων άρδευσης σε περιοχές που εξαρτώνται από την άρδευση· αξιοποίηση/βελτίωση χαρακτηριστικών του τοπίου όπως τα δέντρα για την παροχή προστασίας από χαλάζι ή άλλα ακραία καιρικά φαινόμενα.

- Συμβολή στον στόχο της Πράσινης Συμφωνίας της ΕΕ για περιοχές με υψηλή ποικιλομορφία στο γεωργικό τοπίο με την υποστήριξη κατάλληλων γεωργικών πρακτικών, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας και διατήρησης χαρακτηριστικών του τοπίου σε γεωργική γη και την αύξηση της υποστήριξης για τη διατήρηση και την ενίσχυση γεωργικής γης υψηλής φυσικής αξίας. Αυτές οι προσπάθειες θα πρέπει επίσης να υποστηρίζουν την ανάκτηση και τη συντήρηση προστατευόμενων οικοτόπων και ειδών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που προσδιορίζονται στο πλαίσιο δράσης προτεραιότητας (PFA) για τη χρηματοδότηση της ΚΓΠ.
- Προώθηση της αειφόρου διαχείρισης δασικών εκτάσεων και δάσωσης, βελτίωση της πολυλειτουργικότητας, προστασία των δασών και αποκατάσταση δασικών οικοσυστημάτων προκειμένου να επιτευχθεί καλή υγεία των οικοτόπων και ειδών που σχετίζονται με τα δάση και να ενισχυθεί η ανθεκτικότητα σε απειλές όπως οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Για το σκοπό αυτό, θα πρέπει να προωθηθούν στρατηγικές διαχείρισης των δασών που μεγιστοποιούν τα είδη, τη γενετική και τη δομική ποικιλότητα.
- Συνεισφέρετε στον στόχο της Πράσινης Συμφωνίας της ΕΕ για τη βιολογική γεωργία, βοηθώντας στη μετατροπή και τη διατήρηση της βιολογικής γεωργίας προς όφελος της άγριας ζωής και των οικοσυστημάτων (καθώς και των πιθανών οικονομικών κερδών).

Ενίσχυση της κοινωνικοοικονομικής δομής των αγροτικών περιοχών και επίλυση κοινωνικών προβλημάτων

- Δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης και βελτίωση των συνθηκών για την ανάπτυξη της οικονομικής δραστηριότητας στις αγροτικές περιοχές μέσω στοχευμένων επενδύσεων στη βιοοικονομία, τη δασοκομία, τη βελτίωση του ευρυζωνικού δικτύου επόμενης γενιάς (NGA) και τη βελτίωση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση για νεοεισερχόμενους και νέους αγρότες.
- Μείωση της φτώχειας, της ερήμωσης και του κοινωνικού αποκλεισμού στις αγροτικές περιοχές με τη συνέχιση της υποστήριξης στρατηγικών μακροπρόθεσμων επενδύσεων σε υποδομές (π.χ. αγροτικοί δρόμοι και συστήματα αποχέτευσης) και υπηρεσίες (που σχετίζονται με την παροχή υγειονομικής περίθαλψης, εκπαίδευσης και αναψυχής). Όλη αυτή η στήριξη θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τη δυναμικά μεταβαλλόμενη κατάσταση σε αυτούς τους τομείς και την πιθανή αλληλεπίδραση με άλλα ευρωπαϊκά και εθνικά ταμεία.
- Συμβολή στην επίτευξη του στόχου της Πράσινης Συμφωνίας της ΕΕ για τις πωλήσεις αντιμικροβιακών, καταβάλλοντας σημαντικές προσπάθειες για τη σημαντική μείωση της χρήσης αντιμικροβιακών στην κτηνοτροφία, δεδομένου ότι οι πωλήσεις στη Βουλγαρία είναι πάνω από τον μέσο όρο της ΕΕ, χρησιμοποιώντας όλα τα διαθέσιμα εργαλεία, συμπεριλαμβανομένων των εργαλείων ΚΓΠ, για την υποστήριξη των αγροτών, όπως η προώθηση βέλτιστων πρακτικών για τη μείωση και τη συνετή χρήση αντιμικροβιακών, σε συνδυασμό με τη βελτίωση της διαχείρισης των ζώων, της βιοασφάλειας, της πρόληψης και του ελέγχου των λοιμώξεων.
- Σημαντική βελτίωση της βιοασφάλειας και της καλής διαβίωσης των ζώων βοηθώντας στη βελτίωση των πρακτικών διαχείρισης του ζωικού κεφαλαίου, ιδιαίτερα για τους χοίρους, και προωθώντας τις βέλτιστες πρακτικές για τη βελτίωση της κτηνοτροφίας, την πρόληψη και τον έλεγχο των λοιμώξεων.
- Συμβολή στους στόχους της Πράσινης Συμφωνίας της ΕΕ για τα φυτοφάρμακα αυξάνοντας τις προσπάθειες για τη μείωση των ποσοτήτων των πιο επικίνδυνων φυτοφαρμάκων που

χρησιμοποιούνται, καθώς και των κινδύνων που συνδέονται με αυτά, και προωθώντας την αειφόρο χρήση των φυτοφαρμάκων, ιδίως διασφαλίζοντας την εισαγωγή πρακτικών ολοκληρωμένης διαχείρισης παρασίτων.

Τι σημαίνει η νέα ΚΓΠ για τη Βουλγαρία;

Στις 7 Δεκεμβρίου 2022, η ΕΚ ενέκρινε το Στρατηγικό Σχέδιο της Βουλγαρίας για την Κοινή Αγροτική Πολιτική (2023-2027), αφού οι παραπάνω συστάσεις αντικατοπτρίστηκαν σε αυτό. Για την περίοδο 2023-2027, η Βουλγαρία θα λάβει την ακόλουθη υποστήριξη στο πλαίσιο του εγκεκριμένου σχεδίου:

	Συνεισφορά της ΕΕ (€)	Εθνική συνεισφορά (€)	Συνολική δημόσια συνεισφορά (€)
Άμεσες πληρωμές	4 118 959 730	η/η	4 118 959 730
Τομεακή υποστήριξη	107 931 612	15 479 135	123 410 747
Αγροτική ανάπτυξη	1 411 630 215	2 070 297 857	3 481 928 072
Σύνολο	5 638 521 557	2 085 776 992	7 724 298 549

Η εθνική χρηματοδότηση δεν περιλαμβάνει πρόσθετη εθνική χρηματοδότηση που αναφέρεται στο άρθρο 146 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115. Οι άμεσες πληρωμές περιλαμβάνουν χορηγήσεις βαμβακιού που ορίζονται στο παράρτημα VIII του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 και αντικατοπτρίζουν πιθανές μεταφορές μεταξύ πυλώνων. Οι πληρωμές στήριξης βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 δεν περιλαμβάνονται στο ΠΣ της ΚΓΠ. Η εθνική χρηματοδότηση για την τομεακή στήριξη αφορά μόνο τη μελισσοκομία. Η αγροτική ανάπτυξη αντανακλά πιθανές μεταφορές μεταξύ πυλώνων και περιλαμβάνει τεχνική βοήθεια.

Η ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ Ε.Ε	Σε ευρώ
Νέοι αγρότες (ανανέωση γενιάς)	127 593 295
Περιβαλλοντικοί και κλιματικοί στόχοι του ΕΓΤΑΑ	547 115 007
Οικολογικά συστήματα για άμεσες πληρωμές	1 026 589 665
ΗΓΕΤΗΣ	113 865 060
Πρόσθετη αναδιανεμητική πληρωμή	470 796 242

Η στήριξη του εισοδήματος κατέχει σημαντική θέση στο βουλγαρικό σχέδιο για τη μείωση του εισοδηματικού χάσματος μεταξύ αγροτών και εργαζομένων σε άλλους τομείς. Προκειμένου να επιτευχθεί δικαιότερη κατανομή της στήριξης, οι μικρές και μεσαίες εκμεταλλεύσεις θα λάβουν αναδιανεμητική πληρωμή και ένα ανώτατο όριο 100.000 ευρώ θα ισχύει για τις μεγαλύτερες εκμεταλλεύσεις. Περισσότερα από 600 εκατομμύρια ευρώ θα διατεθούν για τη στήριξη των ταλαιπωρημένων τομέων κρέατος, γαλακτοκομικών προϊόντων και φρούτων και λαχανικών. Όσον αφορά τις περιβαλλοντικές δράσεις, το σχέδιο θα διασφαλίσει ότι πάνω από το 80% της αρόσιμης γης θα έχει ελάχιστη εδαφική κάλυψη σε ευαίσθητες περιόδους για τη βελτίωση της ποιότητας του εδάφους. Το σχέδιο της Βουλγαρίας προβλέπει επίσης συγκεκριμένες επενδύσεις για την αύξηση της έκτασης για βιολογική γεωργία. Η χρηματοδότηση της αγροτικής ανάπτυξης θα βοηθήσει στην αντιμετώπιση των προκλήσεων της ερήμωσης, της φτώχειας και της γήρανσης του πληθυσμού. Το σχέδιο θα στηρίξει τη δημιουργία 9.413 θέσεων εργασίας και 650 επενδύσεων σε υποδομές σε αγροτικές περιοχές. Αυτές περιλαμβάνουν την κατασκευή ή ανακατασκευή συστημάτων ύδρευσης ή την ανακατασκευή τοπικών δρόμων, σχολείων και

παιδικών σταθμών. Περισσότεροι από 5.200 νέοι αγρότες θα λάβουν επίσης ειδική υποστήριξη εκκίνησης.

Τι προτείνει το προσχέδιο Στρατηγικού Σχεδίου για τη βιολογική γεωργία;

1) Παρεμβάσεις με τη μορφή άμεσων πληρωμών

Κωδικός παρέμβασης: I.B.1; Ονομασία παρέμβασης: Οικολογικό πρόγραμμα βιολογικής γεωργίας (ζώα εκτροφής)

Με την υλοποίηση της παρέμβασης, στόχος είναι να υποστηριχθούν οι αγρότες που εφαρμόζουν μεθόδους βιολογικής καλλιέργειας στις εκμεταλλεύσεις τους. Αναμένεται ότι η παρέμβαση θα οδηγήσει σε θετική επίδραση και συμβολή στη βιώσιμη ανάπτυξη της γεωργίας συμβάλλοντας στη βελτίωση του περιβάλλοντος. Οι δεσμεύσεις είναι για μια περίοδο ημερολογιακό έτος. Η στήριξη στο πλαίσιο αυτής της παρέμβασης παρέχεται με τη μορφή ετήσιας πληρωμής ανά εκτάριο για τις πρόσθετες δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν και το διαφυγόν εισόδημα ως αποτέλεσμα των αναλαμβανόμενων υποχρεώσεων σύμφωνα με το άρθρο. 31 παράγραφος 7 στοιχείο β) του σχεδίου κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια. Οι αγρότες πρέπει να συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/848 για τη βιολογική παραγωγή και την επισήμανση βιολογικών προϊόντων και να έχουν σύμβαση με τον Φορέα Ελέγχου για τη βιολογική παραγωγή (το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου του έτους που προηγείται του έτους εφαρμογής με βάση την τα στοιχεία που είναι διαθέσιμα στο μητρώο βιοκαλλιεργητών από την ημερομηνία αυτή), εγκεκριμένα από τον Υπουργό Γεωργίας. Η παρέμβαση στοχεύει στην υποστήριξη μόνο αγροτών με ζώα εκτροφής (βιολογικά και σε μεταβατικό στάδιο) των ακόλουθων ειδών - βοοειδή, βουβάλια, αιγοπρόβατα ή/και κατσίκες, χοίροι για βοσκότοποι - ανατολικά Βαλκάνια (σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία) και φάρμα εκτάσεις με μόνιμα γρασίδι ή/και εκτάσεις με κτηνοτροφικές καλλιέργειες (βιολογικές και σε μεταβατικό στάδιο). Το προβλεπόμενο μοναδιαίο ποσό για τη στήριξη είναι 357,85 ευρώ ανά εκτάριο και αντιπροσωπεύει πλήρη αποζημίωση. Ενδέχεται να υπάρχει διακύμανση του ποσοστού ανάλογα με το επίπεδο των περιοχών που καλύπτονται από τις υποχρεώσεις στα οικολογικά συστήματα σε περιπτώσεις μεγαλύτερου μεγέθους των περιοχών από το προβλεπόμενο. Η ετήσια ενδεικτική διάθεση οικονομικών μέσων για την παρέμβαση αυτή για την περίοδο 2023-2027 ορίζεται σε 40.999.948,05 ευρώ (Συνεισφορά της Ένωσης).

Κωδικός παρέμβασης: I.B.2; Ονομασία παρέμβασης: Οικολογικό σχέδιο για τη διατήρηση και τη βελτίωση της βιοποικιλότητας και των οικολογικών υποδομών

Η παρέμβαση αποσκοπεί στην ενίσχυση της συμβολής των άμεσων ενισχύσεων στη βιοποικιλότητα στη γεωργική γη. Η δράση της παρέμβασης στοχεύει επίσης στη δημιουργία των συνθηκών για την επίτευξη των στόχων της πράσινης συμφωνίας και, κυρίως, στην επιστροφή τουλάχιστον του 10% των γεωργικών εκτάσεων με χαρακτηριστικά τοπίου υψηλής ποικιλομορφίας έως το 2030. Η παρέμβαση συμβάλλει στην καταπολέμηση της διάβρωσης του εδάφους και αποτρέπει την υποβάθμιση του εδάφους. Οι προβλεπόμενες υποχρεώσεις οδηγούν στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος με την καταπολέμηση κωροκατακτητικών και μη ειδικών ειδών για την περιοχή. Η παρέμβαση στοχεύει στην αύξηση της ποιότητας και της ποσότητας των πράσινων υποδομών σε αγροτικές εκτάσεις, οι οποίες θα έχουν θετικό αντίκτυπο στη βιολογική ποικιλότητα, την ποιότητα των υδάτων, τη συντήρηση του εδάφους. Οι τύποι οικολογικής υποδομής που υπόκεινται σε αυτό το μέτρο είναι: φράκτες ή σειρές δέντρων. μεμονωμένα δέντρα? δέντρα σε μια ομάδα? Ψύλινες αντιδιαβρωτικές ζώνες. υπογράφοντες? υγροτόπους? περιοχές πρασίνου γύρω από υδάτινα ρεύματα· βεράντες? ρίγες στις άκρες των δασών. λωρίδες ρυθμιστικού διαλύματος. Αγρότες που πληρούν τις προϋποθέσεις ως «ενεργοί αγρότες». Οι γεωργικές εκτάσεις πρέπει να πληρούν τον ορισμό του επιλέξιμου εκταρίου και επιλέξιμοι δικαιούχοι είναι οι αγρότες που πληρούν τις απαιτήσεις για «ενεργούς αγρότες». Η πληρωμή είναι ανά εκτάριο επιλέξιμης γης που καλύπτεται από υποχρεώσεις παρέμβασης. Το προβλεπόμενο μοναδιαίο ποσό για τη στήριξη έχει ως εξής: για μόνιμα χορτολιβαδικές εκτάσεις

- 290,00 ευρώ, για μόνιμες φυτεύσεις - 901,17 ευρώ, για αρόσιμες εκτάσεις, εκτάσεις και δραστηριότητες άνω του ΔΖΕ8 - 696,86 ευρώ, για αρόσιμες εκτάσεις - δραστηριότητες άνω του ΔΖΕ8 - 286,33 ευρώ. Η ετήσια ενδεικτική διάθεση χρηματοδοτικών μέσων για την παρέμβαση αυτή για την περίοδο 2023-2027 προβλέπεται στο ποσό των 171.925.589,85 ευρώ (Συνεισφορά της Ένωσης).

Κωδικός παρέμβασης: I.B.3; Ονομασία παρέμβασης: Οικολογικό σχέδιο για τη διατήρηση και αποκατάσταση του εδαφικού δυναμικού - προώθηση της πράσινης λίπανσης και της οργανικής λίπανσης

Η παρέμβαση θα πρέπει να συμβάλλει στην επίτευξη του στόχου της μείωσης των απωλειών θρεπτικών συστατικών κατά τουλάχιστον 50%, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι δεν υπάρχει υποβάθμιση της γονιμότητας του εδάφους. και για την επίτευξη του στόχου της μείωσης της χρήσης λιπασμάτων κατά τουλάχιστον 20% έως το 2030. Το πρόγραμμα προβλέπει δύο κύριες μεθόδους εφαρμογής εξωτερικής οργανικής ύλης στο έδαφος: καλλιέργεια κατάλληλων τύπων ενδιάμεσων μη παραγωγικών καλλιεργειών με επακόλουθη κλωρή λίπανση. εισαγωγή εξωτερικής οργανικής ύλης που υπόκειται σε προϊόντα κυκλικής οικονομίας (επεξεργασμένη οργανική ύλη από απόβλητα βιομάζας). Η παρέμβαση στοχεύει στη μείωση της χρήσης τεχνητών λιπασμάτων - την αντικατάστασή τους με φυσικά θρεπτικά συστατικά που σχηματίζονται ως αποτέλεσμα της εισαγωγής εξωτερικής φυσικής οργανικής ύλης. Η εφαρμογή των πρακτικών στην παρέμβαση αποσκοπεί στη διατήρηση και αύξηση της ποσότητας των θρεπτικών ουσιών στο έδαφος μέσω της εισαγωγής οργανικής ύλης στην πιο κατάλληλη μορφή και ποιότητα για το έδαφος, ως αποτέλεσμα της εισαγωγής οργανικών βελτιωτικών. Τα μικροβιακά λιπάσματα και η κοπριά ως παράγοντες που συμβάλλουν στη γονιμότητα του εδάφους μέσω φυσικών διεργασιών θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν ως βελτιωτικά του εδάφους στο πλαίσιο του οικολογικού συστήματος. Η ιδέα είναι να αντικατασταθεί το άζωτο από τα τεχνητά λιπάσματα με την εφαρμογή πράσινης λίπανσης και οργανικής λίπανσης. Το οικολογικό καθεστώς είναι αποδεκτό για εφαρμογή σε διάφορους τύπους γεωργικών εκτάσεων στο αγρόκτημα. Ο αγρότης αποφασίζει οικειοθελώς με ποιες περιοχές θα συμμετάσχει στο οικολογικό καθεστώς χωρίς την υποχρέωση να ισχύει για ολόκληρη την έκταση του αγροκτήματος. Σε μία γεωργική περιοχή, μπορεί να ληφθεί υποστήριξη μόνο για μία από τις πιθανές επιλογές των αναφερόμενων πρακτικών. Οι αγρότες που πληρούν τις προϋποθέσεις για «ενεργούς αγρότες» είναι επιλέξιμοι. Η πληρωμή είναι ανά εκτάριο επιλέξιμης γεωργικής γης που καλύπτεται από υποχρεώσεις παρέμβασης. Η ετήσια ενδεικτική διάθεση οικονομικών μέσων για την παρέμβαση αυτή για την περίοδο 2023-2027 προβλέπεται στο ποσό των 143.377.883,96 ευρώ (Συνεισφορά της Ένωσης) με προγραμματισμένο ενιαίο ποσό στήριξης 66,83 ευρώ.

Κωδικός παρέμβασης: I.B.4; Ονομασία της παρέμβασης: Οικολογικό πρόγραμμα για τη μείωση της χρήσης φυτοφαρμάκων

Οι απαιτήσεις στην παρέμβαση διασφαλίζουν μείωση των ποσοτήτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων (ΦΠΠ) που χρησιμοποιούνται στην καλλιέργεια της φυτικής παραγωγής. Η χρήση επιστημονικών και φιλικών προς το περιβάλλον τεχνολογιών ενθαρρύνεται για τη μείωση της ποσότητας χρήσης του PRP. Η παρέμβαση στοχεύει άμεσα στη διατήρηση της οικολογικής κατάστασης των εδαφών και στη μείωση της ποσότητας των υπολειμματικών χημικών ουσιών στα παραγόμενα τρόφιμα. Η παρέμβαση επηρεάζει σημαντικά τη διατήρηση και τη βελτίωση της βιολογικής ποικιλότητας, τόσο των ζωικών όσο και των φυτικών ειδών στις γεωργικές εκτάσεις. Οι επιδιωκόμενες ενέργειες της παρέμβασης στοχεύουν στην προστασία και τη βελτίωση της ποιότητας του νερού στη χώρα. Οι αγρότες που πληρούν τις προϋποθέσεις για «ενεργούς αγρότες» είναι επιλέξιμοι. η έκταση είναι ανά εκτάριο επιλέξιμης γεωργικής γης που καλύπτεται από τις υποχρεώσεις παρέμβασης. Η ετήσια ενδεικτική διάθεση οικονομικών μέσων για την παρέμβαση αυτή για την περίοδο 2023-2027 προβλέπεται στο ποσό των 173 757 912,85 ευρώ (Συνεισφορά της Ένωσης) με προγραμματισμένο μοναδιαίο ποσό 65,27 ευρώ για φυτοφάρμακα

για περιορισμό αρόσιμης γης, 5, 88 ευρώ για φυτοφάρμακα για περιορισμούς σε μόνιμους χλοοτάπητες και 123,48 € για φυτοφάρμακα για περιορισμούς σε πολυετή φυτά.

Κωδικός παρέμβασης: I.B.5; Ονομασία παρέμβασης: Οικολογικό σχέδιο οικολογικής συντήρησης πολυετών φυτειών

Με τη διατήρηση των αζωτοδεσμευτικών καλλιεργειών, επιτυγχάνεται βελτίωση της διατροφικής ισορροπίας και μειώνεται άμεσα η ποσότητα των θρεπτικών συστατικών που εφαρμόζονται μέσω της λίπανσης. Η διατήρηση λωρίδων φυσικής βλάστησης κατά μήκος των άκρων των μόνιμων φυτεύσεων χωρίς την εφαρμογή φυτοπροστατευτικών προϊόντων (ΦΠΠ) δημιουργεί ένα φυσικό φράγμα ενάντια στη ροή των υπολειμμάτων PPD έξω από το οικοπέδο μόνιμων φυτεύσεων. Οι αναγραφόμενες πρακτικές στην παρέμβαση εφαρμόζονται στα τμήματα των οικοπέδων με πολυετείς καλλιέργειες, καθώς οι εκτάσεις με τις οποίες συμμετέχει στην παρέμβαση είναι επιλογή του αγρότη. Οι αγρότες εφαρμόζουν γεωργικές πρακτικές από τα ακόλουθα: σπορά και καλλιέργεια αζωτοδεσμευτικών καλλιεργειών με κατάλληλη και μη ανταγωνιστική βιολογία μόνες τους ή σε μείγμα με είδη δημητριακών ή χόρτου στις ενδιάμεσες σειρές και κατά μήκος του εσωτερικού ορίου του αγροτεμαχίου με πολυετή φυτά για να μείωση των εφαρμοζόμενων τεχνητών λιπασμάτων ή/και διατήρηση λωρίδων που καταλαμβάνονται από φυσική βλάστηση στις άκρες των οικοπέδων με πολυετή φυτά, στα οποία δεν εφαρμόζονται φυτοπροστατευτικά προϊόντα (ΦΠΠ). Οι αγρότες που πληρούν τις προϋποθέσεις για «ενεργούς αγρότες» είναι επιλέξιμοι. Η πληρωμή είναι ανά εκτάριο επιλέξιμης γεωργικής γης που καλύπτεται από υποχρεώσεις παρέμβασης. Το ετήσιο ενδεικτικό χρηματοδοτικό κονδύλιο για την παρέμβαση αυτή για την περίοδο 2023 - 2027 ορίζεται σε 37.419.000,00 ευρώ (συνεισφορά της Ένωσης) με προγραμματισμένο εφάπαξ ποσό 114,53 ευρώ για οικολογικά πολυετή φυτά για τις αποστάσεις σειρών και 61,20 ευρώ για φιλικά προς το περιβάλλον οικολογικά φυτά.

Κωδικός παρέμβασης: I.B.6; Ονομασία παρέμβασης: Οικολογικό σχέδιο εκτεταμένης συντήρησης των μόνιμα χορτολιβαδικών εκτάσεων

Η παρέμβαση βελτιώνει την ποιότητα των μόνιμα χορτολιβαδικών εκτάσεων και εισάγει ένα εκτεταμένο καθεστώς διαχείρισης του οικοσυστήματος των λιβαδιών. Απαιτείται εκτεταμένη διαχείριση της βόσκησης από όλους τους φυσικούς οικοτόπους και τους οικοτόπους ειδών για τη βελτίωση της κατάστασης διατήρησης εντός και εκτός του Natura 2000. Η παρέμβαση θα βελτιώσει την κατάσταση των προστατευόμενων ειδών, συμπεριλαμβανομένων των πτηνών, βελτιώνοντας τους οικοτόπους τους, συμπεριλαμβανομένων των οικοτόπων αναπαραγωγής και της τροφικής βάσης τους, Ειδικότερα, θα αποτρέψει τη μείωση των πληθυσμών των πτηνών στις γεωργικές εκτάσεις και την απότομη μείωση της ποικιλότητας των εντόμων κ.λπ. θα συμβάλει σημαντικά στη διατήρηση των επικονιαστών. Τελευταίο αλλά εξίσου σημαντικό, η παρέμβαση θα αποτρέψει την απώλεια του οικοσυστήματος των λιβαδιών, μειώνοντας τις διεργασίες καταπάτησης και διάβρωσης, εξομάλυνσης και την ανάπτυξη άτυπων ειδών, γεγονός που βελτιώνει σημαντικά την ικανότητα των λιβαδιών συστημάτων να απορροφούν άνθρακα και να μετριάζουν την κλιματική αλλαγή. Οι αγρότες εφαρμόζουν γεωργικές πρακτικές σε μόνιμα βοσκήσιμες εκτάσεις που είναι ωφέλιμες για το κλίμα και το περιβάλλον από τα ακόλουθα: εκτεταμένη βόσκηση για τη διατήρηση και τη βελτίωση της κατάστασης των μόνιμα βοσκήσιμων εκτάσεων με ζώα που βόσκουν. εφαρμόζεται απαγόρευση οργώματος των μόνιμα χορτολιβαδικών εκτάσεων που ζητήθηκαν το αντίστοιχο έτος και η απαγόρευση αυτή ακολουθείται εντός του ημερολογιακού έτους. Οι αγρότες που πληρούν τις προϋποθέσεις για «ενεργούς αγρότες» είναι επιλέξιμοι. Η πληρωμή είναι ανά εκτάριο επιλέξιμης γεωργικής γης που καλύπτεται από υποχρεώσεις παρέμβασης. Προβλέπεται η ετήσια ενδεικτική διάθεση οικονομικών μέσων για την παρέμβαση αυτή για την περίοδο 2023-2027 στο ποσό των 109.747.600,00 ευρώ (Συνεισφορά της Ένωσης) με προβλεπόμενο μοναδιαίο ποσό 80,00 ευρώ.

Κωδικός παρέμβασης: I.B.7; Ονομασία της παρέμβασης: Οικολογικό πρόγραμμα για τη διατήρηση και τη βελτίωση της βιοποικιλότητας στα δασικά οικοσυστήματα

Η παρέμβαση στοχεύει στη διατήρηση και τη βελτίωση της βιοποικιλότητας στα δασικά οικοσυστήματα με την εισαγωγή μιας πρακτικής στις παρακείμενες γεωργικές εκτάσεις για την καλλιέργεια ώριμων καλλιεργειών που είναι ευνοϊκές για τη διατροφή των άγριων ζώων. Οι καλλιεργούμενες καλλιέργειες δεν αντιμετωπίζονται με φυτοπροστατευτικά προϊόντα, γεγονός που αυξάνει την οικολογική αξία της πρακτικής μειώνοντας τη χημική πίεση στη γεωργική έκταση. Οι γεωργικές καλλιέργειες που καλλιεργούνται στο πλαίσιο της παρέμβασης δεν χρησιμοποιούνται για παραγωγή, αλλά αφήνονται για τη διατροφή άγριων ζώων και πτηνών, κάτι που στοχεύει στη βελτίωση της βιοποικιλότητας. Οι αγρότες που πληρούν τις προϋποθέσεις για «ενεργούς αγρότες» είναι επιλέξιμοι. Η πληρωμή είναι ανά εκτάριο επιλέξιμης γεωργικής γης που καλύπτεται από υποχρεώσεις παρέμβασης. Προβλέπεται η ετήσια ενδεικτική διάθεση κονδυλίων για την παρέμβαση αυτή για την περίοδο 2023 - 2027 ύψους 29.564.650,00 ευρώ (Συνεισφορά της Ένωσης) με προβλεπόμενο μοναδιαίο ποσό 215,00 ευρώ.

Κωδικός παρέμβασης: I.B.8; Ονομασία της παρέμβασης: Οικολογικό σχέδιο για τη διαφοροποίηση των καλλιεργούμενων καλλιεργειών

Οι απαιτήσεις στην παρέμβαση εξασφαλίζουν μεγαλύτερο αριθμό γεωργικών καλλιεργειών που καλλιεργούνται στο αγρόκτημα. Ο αυξημένος αριθμός διαφορετικών καλλιεργειών συμβάλλει στην ελαχιστοποίηση των κινδύνων για το αγρόκτημα λόγω της κλιματικής αλλαγής (προσαρμογή και μετριασμός) μέσω της διαφοροποίησης των καλλιεργειών. Η παρέμβαση στοχεύει στη βελτίωση της αμειψισποράς, η οποία αυξάνει την περιεκτικότητα του εδάφους σε χούμο και θρεπτικά συστατικά και προστατεύει από τη διάβρωση διασφαλίζοντας την παρουσία μόνιμης εδαφικής κάλυψης για την αποφυγή διάβρωσης και συμπίεσης του εδάφους. Δημιουργούνται φυσικοί διάδρομοι (βιότοποι) και βάση τροφής για προστατευόμενα είδη, συμπεριλαμβανομένων των πτηνών. Η παρέμβαση αποτρέπει την ανάπτυξη της μονοκαλλιέργειας γεωργίας στοχεύοντας στη διατήρηση μεγαλύτερου αριθμού διαφορετικών καλλιεργειών στο αγρόκτημα. Οι αγρότες που πληρούν τις προϋποθέσεις για «ενεργούς αγρότες» είναι επιλέξιμοι. Η πληρωμή είναι ανά εκτάριο επιλέξιμης γεωργικής γης που καλύπτεται από υποχρεώσεις παρέμβασης. Η ετήσια ενδεικτική διάθεση οικονομικών μέσων για την παρέμβαση αυτή για την περίοδο 2023 - 2027 προβλέπεται στο ποσό των 319.797.080,00 ευρώ (Συνεισφορά της Ένωσης) με προγραμματισμένο ποσό μονάδας 37,00 ευρώ για διαφοροποίηση καλλιεργειών 10-30 εκτάρια και 48,00 ευρώ για διαφοροποίηση καλλιέργειας, έως 10 εκτάρια.

2) Παρεμβάσεις για την ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών

Κωδικός παρέμβασης: II.A.1; Ονομασία της παρέμβασης: Βιολογική καλλιέργεια

Με την εφαρμογή της παρέμβασης, στόχος είναι να υποστηριχθούν οι αγρότες που επιθυμούν να εφαρμόσουν μεθόδους βιολογικής παραγωγής σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/848 για τη βιολογική παραγωγή και την επισήμανση βιολογικών προϊόντων στα αγροκτήματα, καλύπτοντας τις διαφορές στο πρόσθετο κόστος και το διαφυγόν εισόδημα της βιολογικής γεωργίας σε σύγκριση με τις συμβατικές μεθόδους παραγωγής. Η παρέμβαση αναμένεται να έχει θετική επίδραση και συμβολή στη βιώσιμη ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών, συμβάλλοντας στο περιβάλλον και μετριάζοντας τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Δεδομένου του γεγονότος ότι οι περισσότεροι παραγωγοί βιολογικών προϊόντων προτιμούν να αναπτύσσουν μικρές αλυσίδες εφοδιασμού, αναμένεται επίσης να συμβάλει στην ανάπτυξη μικρών αγροτικών κοινοτήτων. Οι δραστηριότητες παρέμβασης θα συμβάλουν επίσης στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής της ΕΕ για τα βιολογικά προϊόντα ποικιλομορφία έως το 2030 και θα ικανοποιήσει τους στόχους που έχουν τεθεί στη στρατηγική Farm to Fork και, κατά συνέπεια, στο Σχέδιο Δράσης για την Ανάπτυξη της Βιολογικής Παραγωγής. Η παρέμβαση αναφέρεται επίσης στο Εθνικό Πλαίσιο Δράσεων Προτεραιότητας για το Natura 2000 για την περίοδο 2021-2027. Η στήριξη στο πλαίσιο αυτής της παρέμβασης παρέχεται με τη μορφή ετήσιων πληρωμών ανά εκτάριο ωφέλιμης γεωργικής έκτασης σύμφωνα με δύο δράσεις:

• «Πληρωμές για μετάβαση στη βιολογική γεωργία» - η δέσμευση για τη λειτουργία είναι πενταετής στις περιπτώσεις που οι αγροτικές εκτάσεις έχουν εισέλθει σε περίοδο στροφής στη βιολογική καλλιέργεια. Αν και η διάρκεια της μεταβατικής περιόδου στη βιολογική γεωργία ποικίλλει ανάλογα με τον τύπο των καλλιεργούμενων καλλιεργειών (μεταξύ 2 και 3 ετών), η ενίσχυση στήριξης για τη μεταβατική περίοδο χορηγείται για περίοδο 5 ετών, αρχής γενομένης από το πρώτο έτος υποβολής την αίτηση ενίσχυσης για την υποστήριξη όλων των γεωργών στην αλλαγή των πρακτικών τους, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να αποκτήσουν τις απαραίτητες τεχνικές δεξιότητες για να επιτύχουν σταθερό επίπεδο απόδοσης. Μετά τη λήξη αυτής της περιόδου, ο αγρότης θα πρέπει να προσκομίσει πιστοποιητικό βιολογικής παραγωγής. Σε περιπτώσεις όπου οι υπάρχουσες βιολογικές εκμεταλλεύσεις προσθέτουν εκτάσεις κατά τη μεταβατική περίοδο στη βιολογική γεωργία, αυτές οι περιοχές λαμβάνουν στήριξη για ολόκληρη την περίοδο δέσμευσης. Οι περιοχές που έχουν υποβληθεί σε μεταβατική περίοδο και έχουν λάβει υποστήριξη στο πλαίσιο της επιχείρησης δεν μπορούν να υποστηριχθούν ξανά στο πλαίσιο της ίδιας πράξης. Οι περιοχές που υποστηρίζονται στο πλαίσιο του μέτρου 11 «Βιολογική Γεωργία» του ΠΑΑ 2014-2020, καθώς και οι περιοχές για τις οποίες ανακλήθηκε πιστοποιητικό ή/και για τις οποίες ξεκίνησε νέα μεταβατική περίοδος, δεν μπορούν να συμμετάσχουν στη στήριξη στο πλαίσιο αυτής της πράξης.

• «Πληρωμές για τη διατήρηση της βιολογικής γεωργίας» - οι αιτούντες στήριξη αναλαμβάνουν να εφαρμόζουν μεθόδους βιολογικής παραγωγής για περίοδο πέντε συνεχόμενων ετών. Μετά τη λήξη της πενταετούς περιόδου δέσμευσης, οι αιτούντες μπορούν να παρατείνουν τη δέσμευσή τους ετησίως μέχρι το τέλος της περιόδου του προγράμματος. Οι αγρότες θα πρέπει να παρέχουν κάθε χρόνο της πολυετούς δέσμευσης: πιστοποιητικό για τη βιολογική φυτική παραγωγή τους, αποδεικτικά στοιχεία πραγματοποίησης της πιστοποιημένης βιολογικής παραγωγής για την οποία έλαβαν υποστήριξη στο πλαίσιο της επιχείρησης.

Οι αγρότες που είναι εγγεγραμμένοι σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και έχουν σύμβαση με Ελεγχόμενο Πρόσωπο είναι επιλέξιμοι.

Για τις δραστηριότητες των πράξεων από την παρέμβαση, η οικονομική ενίσχυση καθορίζεται με βάση φθίνοντες ρυθμούς με βάση το δηλωμένο μέγεθος εκτάσεων της σχετικής ομάδας καλλιεργειών στο αγρόκτημα. Οι υπολογισμοί γίνονται με βάση το μέσο ποσό των επιπέδων πληρωμής σε δηλωμένες περιοχές, που ορίζεται ως εξής:

- για το μέγεθος των περιοχών έως 50 εκτάρια - ποσοστό 100%.
- για το μέγεθος των εκτάσεων από 50,01 εκτάρια έως 100 εκτάρια - ποσοστό 50%.
- για το μέγεθος των περιοχών άνω των 101 εκταρίων - ποσοστό 10%.

Για τις καλλιέργειες που υπάγονται στην ομάδα των αγροκαλλιεργειών, καθώς και για το ελαιούχο τριαντάφυλλο, οι υπολογισμοί γίνονται με βάση το μέσο ποσό των επιπέδων πληρωμής για τις δηλωμένες εκτάσεις ως εξής:

- για το μέγεθος των περιοχών έως 100 εκτάρια - ποσοστό 100%.
- για το μέγεθος των περιοχών από 101 ha έως 250 ha - ποσοστό 50%.
- για το μέγεθος των περιοχών άνω των 251 εκταρίων - ποσοστό 10%.

Η υποστήριξη των ποικιλιών ελαιούχου τριαντάφυλλου των ειδών *Rosa damascena* και *Rosa Alba* θα πραγματοποιηθεί μόνο στην περιοχή που ορίζεται στη γεωγραφική περιοχή της προστατευόμενης γεωγραφικής ένδειξης «Βουλγαρικό ροδέλαιο».

Για τη συμμόρφωση με το πακέτο προϋπολογισμού, μπορεί να οριστεί ένα ανώτατο όριο (ανώτατο όριο) ανά εκμετάλλευση ετησίως. Θα εφαρμόζεται στο συνολικό ποσό της πληρωμής που χορηγείται στον δικαιούχο ανάλογα με τον βαθμό στον οποίο προσλαμβάνεται.

Група	Основни типове земеделски култури	Преход	Био
1	Зърнено-житни култури;	359,92	285,56
2	Зърнено-бобови култури	223,73	177,51
3	Τεχνически култури - инδустριαлни култури	255,69	202,86
4	Τεχνически култури - маслодайни култури,	324,97	257,84
5	Τεχνически култури - влаκνοдайни култури	250,22	198,52
6	Τεχνически култури - медицински и ароматни култури, без билки;	394,16	333,06
7	Зеленчуци - плодови зеленчукови култури,	759,27	589,26
8	Зеленчуци - листностъблени зеленчукови култури;	744,08	577,48
9	Зеленчуци - кореноплодни зеленчукови култури, картофи;	698,53	542,12
10	Зеленчуци - луковични зеленчукови култури;	455,56	353,56
11	Зеленчуци - многогодишни зеленчукови култури;	759,27	589,26
12	Οтоπλεями ορανжерийни площи - плодови зеленчукови култури;	2163,92	1679,4
13	Неοτοπλεями ορανжерийни площи - плодови зеленчукови култури;	857,97	665,87
14	Десертни лозя	1352,94	1094,73
15	Винени лозя	646,19	522,86
16	Семкови и костилкови οвошни видове	1461,65	1182,7
17	Ядкови(черупкови) видове	735,76	595,34
18	Ягодоплодни видове	1461,65	1182,7
19	Μногогодишни медицински и ароматни култури, без билки	628,3	530,9
20	Μаслодайна роза – RosaDamascena, RosaAlba;	897,45	837,5
21	Κυλтивирани γъби(субстрати от компоненти съгласно Приложение 2, част I, τ, 2,1 от Регламент (ΕΟ) 848/2018)	455,56	353,56
22	Πлощи за производство на биολογичен растителен репродуктивен материал и растителен репродуктивен материал, произведен при преход към биολογично производство	949,09	736,58
23	Билки и горски плодове (по списък, утвърден в националното законодателство)	723,75	585,63

Η ετήσια ενδεικτική κατανομή των χρηματοδοτικών μέσων για την παρέμβαση αυτή για την περίοδο 2023-2027 ορίζεται σε 132.551.410,00 ευρώ (συνεισφορά της Ένωσης) και 331.378.525,00 ευρώ (συνολική δημόσια δαπάνη) με προγραμματισμένη εφάπαξ πληρωμή για τη μετάβαση στη βιολογική παραγωγή. και προβλεπόμενο ποσό ενιαίας ενίσχυσης βιολογική φυτική παραγωγή 557,00 ευρώ συνολικές δημόσιες δαπάνες.

Κωδικός παρέμβασης: II.A.9; Ονομασία παρέμβασης: Βιολογική μελισσοκομία

Στόχος της παρέμβασης είναι να ενθαρρύνει τις γεωργικές εκμεταλλεύσεις να εφαρμόζουν φιλικές προς τη φύση μεθόδους καλλιέργειας, κάτι που δεν σημαίνει μόνο την απαγόρευση της χρήσης χημικά συντιθέμενων φυτοπροστατευτικών προϊόντων και ορυκτών λιπασμάτων, αλλά στοχεύει επίσης: στην παραγωγή υγιεινών, ποιοτικών και ασφαλών τροφίμων. προστασία των φυσικών πόρων (έδαφος-νερό-αέρας). ενεργητική προστασία του περιβάλλοντος και της βιολογικής ποικιλότητας· και βιώσιμη διαχείριση των μη ανανεώσιμων φυσικών πόρων. Η παρέμβαση υποστηρίζει την εφαρμογή της βιολογικής μελισσοκομίας καθώς και τη μετάβαση στη βιολογική μελισσοκομία, καθώς αυτές οι φιλικές προς τη φύση γεωργικές πρακτικές συμβάλλουν σημαντικά στην παροχή δημόσιων αγαθών, ιδίως στη διατήρηση ή ενίσχυση της βιοποικιλότητας. Επίσης, η παραγωγή θα συμβάλει στην αύξηση της ποικιλίας των βιολογικών προϊόντων στην αγορά. Από την άλλη πλευρά, η παρέμβαση θα προσφέρει επίσης μια μεγάλη

ευκαιρία για τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την αναζωογόνηση των αγροτικών περιοχών. Αυτό είναι επίσης σημαντικό εν όψει της αυξανόμενης ζήτησης για βιολογικά προϊόντα τοπικής παραγωγής. Οι αγρότες που είναι εγγεγραμμένοι σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και έχουν σύμβαση με Ελεγχόμενο Πρόσωπο είναι επιλέξιμοι. Η στήριξη παρέμβασης χορηγείται ετησίως με τη μορφή ενιαίας πληρωμής ανά εκμετάλλευση, με τη δέσμευση στο πλαίσιο της λειτουργίας Πληρωμές για τη μετάβαση στη βιολογική μελισσοκομία να διαρκεί για ένα έτος και τη δέσμευση στο πλαίσιο των πληρωμών λειτουργίας για τη διατήρηση της βιολογικής μελισσοκομίας για 5 χρόνια.

Πληρωμές για μετάβαση στη βιολογική μελισσοκομία:

- από 20-80 οικογένειες μελισσών 1.894 ευρώ ανά αγρόκτημα
- από 81-100 αποικίες μελισσών, 3.308 ευρώ ανά αγρόκτημα
- από 101-120 αποικίες μελισσών, 4.014 ευρώ ανά αγρόκτημα
- από 121-140 αποικίες μελισσών, 4.721 ευρώ ανά αγρόκτημα
- από 141-160 αποικίες μελισσών, 5.427 ευρώ ανά αγρόκτημα
- από 161-180 αποικίες μελισσών, 6.134 ευρώ ανά αγρόκτημα
- από 181-200 οικογένειες μελισσών 6.841 ευρώ ανά αγρόκτημα
- από 201-250 αποικίες μελισσών, 8.077 ευρώ ανά αγρόκτημα
- από 251-500 αποικίες μελισσών, 13.377 ευρώ ανά αγρόκτημα
- πάνω από 501 οικογένειες μελισσών 21.326 ευρώ ανά αγρόκτημα

Πληρωμές για τη διατήρηση της βιολογικής μελισσοκομίας:

- από 20-80 οικογένειες μελισσών 1.595 ευρώ ανά αγρόκτημα
- από 81-100 αποικίες μελισσών, 2.708 ευρώ ανά αγρόκτημα
- από 101-120 οικογένειες μελισσών 3.264 ευρώ ανά αγρόκτημα
- από 121-140 αποικίες μελισσών, 3.820 ευρώ ανά αγρόκτημα
- από 141-160 αποικίες μελισσών, 4.377 ευρώ ανά αγρόκτημα
- από 161-180 οικογένειες μελισσών 4.933 ευρώ ανά αγρόκτημα
- από 181-200 οικογένειες μελισσών 5.489 ευρώ ανά αγρόκτημα
- από 201-250 οικογένειες μελισσών 6.463 ευρώ ανά αγρόκτημα
- από 251-500 οικογένειες μελισσών 10.635 ευρώ ανά αγρόκτημα
- πάνω από 501 οικογένειες μελισσών 16.893 ευρώ ανά αγρόκτημα

Η ετήσια ενδεικτική διάθεση των χρηματοδοτικών μέσων για την παρέμβαση αυτή για την περίοδο 2023 - 2027 ορίζεται σε 13.722.003,00 ευρώ (Συνεισφορά της Ένωσης) και 34.305.009,00 ευρώ (συνολική δημόσια δαπάνη).

Από τα δεδομένα που παρουσιάστηκαν παραπάνω, μπορούν να συναχθούν οι ακόλουθες κύριες τάσεις για τη Βουλγαρία για τον τομέα της βιογεωργίας και των βιοπροϊόντων:

- για το 2020, η βιολογική γεωργική γη στη Βουλγαρία είναι 116.253 εκτάρια ή 2,3% της συνολικής γεωργικής γης, εκ των οποίων τα 96.481 εκτάρια είναι πλήρως πιστοποιημένα και τα 19.779 εκτάρια βρίσκονται σε μεταβατικό στάδιο. σε σύγκριση με το 2018 και το 2019, υπάρχει μείωση στη βιολογική γεωργική γη στη Βουλγαρία.

- για το 2020, η αρόσιμη βιολογική γεωργική γη στη Βουλγαρία είναι 61.249 εκτάρια, οι μόνιμες φυτείες - 24.849 εκτάρια και τα βοσκοτόπια - 30.154 εκτάρια, σε σύγκριση με το 2018 και το 2019, δεν υπάρχουν μόνιμες τάσεις αύξησης της χρηστικότητας της βιολογικής γεωργικής γης.
- για το 2020, υπάρχουν 5.942 βιολογικοί παραγωγοί στη Βουλγαρία, 249 μεταποιητές, 22 εισαγωγείς και 2 εξαγωγείς. σε σύγκριση με το 2018 και το 2019, παρατηρείται μείωση στον αριθμό των βιο-χειριστών στη Βουλγαρία.
- Για το 2020, οι λιανικές πωλήσεις βιολογικών προϊόντων στη Βουλγαρία ανήλθαν σε 33,3 εκατ. ευρώ και σε σύγκριση με το 2018 και το 2019, οι λιανικές πωλήσεις βιολογικών προϊόντων παρέμειναν σχετικά στα ίδια επίπεδα και τα τρία χρόνια.
- Για το 2020, η κατά κεφαλήν κατανάλωση βιολογικών προϊόντων ανήλθε σε 5 ευρώ ανά άτομο, σε σύγκριση με το 2018 και το 2019, σημειώθηκε ελάχιστη αύξηση της κατά κεφαλήν βιολογικής κατανάλωσης, εκφρασμένη σε ευρώ ανά άτομο.
- Για το 2020, οι εισαγωγές βιολογικών προϊόντων στη Βουλγαρία ανήλθαν σε 15.330,70 τόνους, με αύξηση των εισαγωγών σε σύγκριση με το 2018 και το 2019.
- για τα τρία συνεχόμενα έτη 2018, 2019 και 2020, η Βουλγαρία αναφέρει τον ίδιο αριθμό βιολογικών κυψελών - 264.069.
- Μια θετική αλλά βραχύβια τάση παρατηρείται στον όγκο παραγωγής βιολογικών υδατοκαλλιεργειών - για το 2018, η Βουλγαρία αναφέρει 2.000 τόνους, για το 2019 - 5.004 τόνους και για το 2020 - 3.004 τόνους
- δεν υπάρχει σαφής αύξηση των βιολογικών εκτάσεων για όλες τις καλλιέργειες στη Βουλγαρία, για πολλές από τις καλλιέργειες υπάρχει ακόμη και μείωση των βιολογικών περιοχών, από την οποία μπορεί να εξαχθεί το συμπέρασμα ότι η τάση αύξησης των βιολογικών εκτάσεων στη Βουλγαρία είναι πολύ ασθενής για την περίοδο 2018-2020 κ.

2.1. Βιοοικονομία - δυνατότητες ανάπτυξης στην περιοχή του Χάσκοβο

Η κατάσταση και οι δυνατότητες ανάπτυξης της βιολογικής παραγωγής στην περιοχή του Χάσκοβο αναλύονται λεπτομερώς στη δραστηριότητα 3.1.1 στο πλαίσιο του τρέχοντος έργου - Μελέτη βιολογικής παραγωγής στην περιοχή του Χάσκοβο. Για τους σκοπούς της μελέτης, στοιχεία από το Ηλεκτρονικό Μητρώο Παραγωγών, Μεταποιητών και Εμπόρων Αγροτικών Προϊόντων και Τροφίμων που παράγονται με Βιολογικό Τρόπο τον Ιανουάριο 2023, καθώς και στοιχεία από το ηλεκτρονικό σύστημα πληρωμών για τη βιολογική γεωργία DFZ. μεταχειρισμένος.

Σύμφωνα με τα στοιχεία για το 2021, στην περιοχή του Χάσκοβο, 184 επιχειρηματίες ζήτησαν και έλαβαν κεφάλαια για βιολογική φυτική παραγωγή και βιολογική κτηνοτροφική παραγωγή. Οι περισσότεροι βιολογικοί παραγωγοί που έλαβαν ευρωπαϊκά κονδύλια είναι ο δήμος του Svilengrad - 43, ακολουθούμενοι από τον Harmanli και τον Haskovo, όπου είναι εγγεγραμμένοι 42 και 37 αντίστοιχα. Ο δήμος Simeonograd, ο οποίος έχει έναν βιολογικό παραγωγό, έχει τους λιγότερους εγγεγραμμένους φορείς που έλαβαν επιχορηγήσεις .

Όσον αφορά το ύψος των κεφαλαίων που εισπράχθηκαν στην περιφέρεια, συνάγεται ότι το 91,2% των πληρωμών αφορά βιολογική φυτική παραγωγή, η οποία διαμορφώνεται ως τάση και από τα στοιχεία στο Ηλεκτρονικό Μητρώο παραγωγών, μεταποιητών και εμπόρων αγροτικών προϊόντων και τρόφιμα που παράγονται με βιολογικό τρόπο. Η συνολική αξία των κεφαλαίων που έλαβαν οι παραγωγοί βιολογικών προϊόντων της περιοχής για το 2021 ανέρχεται σε 2.674.469,95 BGN.

Τα παραγόμενα βιολογικά προϊόντα στην περιοχή Haskovo διανέμονται ανά δήμο ως εξής: στον δήμο του Svilengrad υπάρχει η μεγαλύτερη ποσότητα βιολογικών προϊόντων στην περιοχή -

1.336,36 τόνοι το 2022, ακολουθούμενος από τον δήμο Harmanli με 1.336,26 τόνους. δύο δήμοι αποτελούν περισσότερο από το 60% των παραγόμενων βιολογικών προϊόντων το 2022 στην περιοχή του Χάσκοβο. Οι μικρότερες ποσότητες καταγράφηκαν στον δήμο Simeonograd - 7,07 τόνοι.

Από μια μελέτη που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του τρέχοντος έργου /δραστηριότητα 3.1.1/, είναι σαφές ότι οι κύριες καλλιέργειες που καλλιεργούνται στην περιοχή Haskovo με βιολογικό τρόπο είναι: δαμάσκηνα, καρύδια και αμύγδαλα, που αποτελούν το 28,2% των συνολικών πιστοποιημένων δραστηριοτήτων . Από την κτηνοτροφία, το κυρίαρχο μερίδιο (88,4%) είναι η μελισσοκομία και η παραγωγή μελισσοκομικών προϊόντων. Γενικά, εντυπωσιακή είναι η συγκέντρωση βιολογικών καλλιεργειών σε βάρος της μεταποίησης και του εμπορίου, γεγονός που καταδεικνύει την εδραιωμένη δομή στη γεωργία και την παρουσία περισσότερων παραγωγών παρά εμπόρων και μεταποιητών.

Περίπου το 2% της αρόσιμης έκτασης της επαρχίας πιστοποιείται ως βιολογική ή σε μεταβατική /4.295,36 στρ./ σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία από τα δημοσιευμένα πιστοποιητικά βιολογικών παραγωγών.

Κατανομή των πιστοποιημένων βιολογικών περιοχών ανά δήμους:

- Δήμος Madjarovo: 1493,24 ha
- Δήμος Svilengrad: 1059,12 ha
- Δήμος Χαρμανλή: 804,63 στρ
- Δήμος Χάσκοβο: 526,86 στρ
- Δήμος Ivaylovgrad: 117,90 ha
- Δήμος Σταμπολόβου: 88,92 στρ
- Δήμος Lyubimets: 69,98 ha
- Δήμος Dimitrovgrad: 64,68 ha
- Δήμος Τοπολόβγκραντ: 42,41 εκτάρια
- Δήμος Μινεράλνης Μπάνης: 25,74 στρ
- Δήμος Simeonograd: 2,52 ha

Οι πιστοποιημένες επιμέρους δραστηριότητες σύμφωνα με τις πληροφορίες για την παραγόμενη ποσότητα έως το 2022:

- Μαλακό σιτάρι-χειμερινό: 569,46 t.
- Κρεμμύδι: 418,64 τ.
- Λιβάδια για κούρεμα: 406,88 t.
- Μηδική: 357,73 τ.
- Πεπόνια: 283,30 τ.
- Οινοποιητικοί αμπελώνες: 280,23 τ.
- Ντομάτες: 179,05 τ.
- Καρπούζια: 150 τ.
- Μόνιμα βοσκοτόπια (βοσκοτόπια και μερί για βοσκή): 147,81 t.
- Canola-χειμώνα: 136,39 t.

- Δαμάσκηνα: 135,73 τόνοι.
- Λευκό γαϊδουράγκαθο: 134,17 τόνοι.

Για τον κλάδο της «κτηνοτροφίας», σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία:

- Η παραγωγή από τον κλάδο της «κτηνοτροφίας» ανέρχεται σε 159,16 τόνους βιολογικού προϊόντος.
- οι περισσότεροι βιολογικοί φορείς της περιοχής είναι στη δραστηριότητα «Μελισσοκομία και προϊόντα μέλισσας»
- η μεγαλύτερη ποσότητα βιολογικού προϊόντος που παράγεται το 2022 είναι στη δραστηριότητα «Μελισσοκομία και μελισσοκομικά προϊόντα» - 74,41 τόνοι.
- Στη δραστηριότητα «Βοοειδή και βουβάλια προς σφαγή» και «κτηνοτροφία» παρήχθησαν το 2022 71,46 τόνοι βιολογικού προϊόντος.
- 13,3 τόνοι είναι η ποσότητα που πιστοποιείται ως βιολογικό βουβαλίσιο γάλα
- Ο μεγαλύτερος αριθμός ζωικών μονάδων καταγράφεται στη δραστηριότητα «Μελισσοκομία και προϊόντα μέλισσας»: 5342 οικογένειες μελισσών.
- 751 μονάδες ζώων πιστοποιήθηκαν στη δραστηριότητα «Α2000Β Βοοειδή και βουβάλια για σφαγή», και στη δραστηριότητα «Α2000Β Βοοειδή» - 638 μονάδες. ζωικές μονάδες

Ο κύριος τομέας βιολογικής παραγωγής στην περιοχή του Χάσκοβο είναι η αμπελοκαλλιέργεια και η παραγωγή κρασιού. Οι ιδιότητες των κρασιών Χάσκοβο οφείλονται στα ιδιαίτερα εδαφοκλιματικά χαρακτηριστικά και στην αρχαία παράδοση στον τομέα της αμπελουργίας και οινοποίησης στο Χάσκοβο. Τα τελευταία χρόνια, παρατηρείται αύξηση στην έκταση των οινοποιημένων ποικιλιών αμπέλου βιολογικής καλλιέργειας. Σημαντικό μερίδιο στις βιολογικές παραγωγές σε αριθμό - 12 παραγωγούς - κατέχουν και οι αμπελώνες κρασιού, που αποτελούν τον καθοριστικό κλάδο της περιφερειακής οικονομίας - οινοπαραγωγής. Τον τελευταίο χρόνο, οι εκτάσεις με μόνιμα λιβάδια και βοσκοτόπια αυξήθηκαν επίσης κατά 1.061 εκτάρια για το 2021 σε σύγκριση με το 2020. Ο αριθμός των εγγεγραμμένων ζώων εκτροφής το 2021 σε σύγκριση με το 2020 έχει γενικά μειωθεί. Συνεχίζεται η θετική τάση αύξησης του αριθμού των εγγεγραμμένων ως αγροτών μελισσοκόμων, με τον αριθμό τους από 23.076 το 2018 σε 23.864 το 2019. Ο αριθμός των οικογενειών μελισσών σε σύστημα ελέγχου έχει αυξηθεί σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Προϋπόθεση για την αύξηση αυτή είναι η καλή υποδοχή του βιολογικά παραγόμενου μελιού στις διεθνείς αγορές.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Ηλεκτρονικού Μητρώου του Υπουργείου Υγείας, ο κυρίαρχος κλάδος της γεωργίας στην επαρχία είναι η βιολογική φυτική παραγωγή (83,4%). Με μερίδιο 11,6% στη δομή της βιολογικής παραγωγής στην επαρχία Χάσκοβο, η κτηνοτροφία συνδέεται κυρίως με τη μελισσοκομία. Στο Η εκτροφή βοοειδών και βουβαλιών είναι επίσης διαθέσιμη σε πολλές ΠΑ. Υπάρχουν 7 εγγεγραμμένοι φορείς επεξεργασίας στους δήμους Madjarovo, Haskovo, Sofia και Dimitrograd. Σύμφωνα με τις διαθέσιμες πληροφορίες, οι επιχειρήσεις μεταποίησης βιολογικών προϊόντων στην περιοχή ασχολούνται με: τεμαχισμούς κρέατος· Κονσερβοποιημένα κρέατα και λαχανικά? Παρασκευάσματα κρέατος (κιμάς, ωμό λουκάνικο). Ακατέργαστα αποξηραμένα εδέσματα και λουκάνικα. Βιολογικά ζυμαρικά, βιολογικό σιτάρι και βιολογικά ζυμαρικά σίκαλης. φουντουκοβούτυρο και παγωμένη κρέμα γάλακτος. Με μερίδιο 3,5%, η «Εμπορία και/ή αποθήκευση βιολογικών προϊόντων» εκπροσωπείται από εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην επικράτεια των δήμων Svilengrad, Haskovo, Harmanli και Dimitrograd. Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία από το Μητρώο - το εμπόριο ή/και η αποθήκευση βιολογικών προϊόντων στην περιοχή σχετίζεται με: καλαμπόκι; ηλιοτρόπιο; σκληρό σιτάρι? βιασμός; βιολογικός καφές? βιολογικές κάψουλες καφέ? Ερυθρό κρασί; τριαντάφυλλο; βιολογικό αγελαδινό τυρί? βιολογικό αγελαδινό τυρί? βιολογικό γιαούρτι αγελάδας? βιολογικό παστεριωμένο αγελαδινό γάλα. βιολογικό μέλι? βιολογικοί ζωμοί? βιολογικοί πουρέδες?

βιολογικά βρεφικά και μεταβατικά τρόφιμα. φουντούκι; ταχίνι φουντουκιού και αλεύρι φουντουκιού.

Στην ανάλυση της Δραστηριότητας 3.1.1 του τρέχοντος έργου, παρουσιάζονται δεδομένα, καταναμεημένα σύμφωνα με την εδαφική αρχή - οι δήμοι της επαρχίας, με πληροφορίες για τους παραγωγούς, μεταποιητές και εμπόρους αγροτικών προϊόντων και τροφίμων που παράγονται με βιολογικό τρόπο στο την παραγόμενη παραγωγή και την ελεγχόμενη περιοχή. Πρέπει να σημειωθεί εδώ ότι η πηγή αυτού του μέρους της ανάλυσης είναι η βάση δεδομένων των παραγωγών, μεταποιητών και εμπόρων βιολογικά παραγόμενων γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, όπου πληροφορίες για πιστοποιημένες περιοχές και παραγωγή δεν είναι διαθέσιμες για κάθε βιολογικό παραγωγό, επειδή κάθε φορέας πιστοποίησης λειτουργεί με διαφορετική μορφή πιστοποιητικού και εγγράφων. Από αυτή την άποψη, είναι δυνατό να επιτευχθεί στρέβλωση των αποτελεσμάτων σχετικά με πιστοποιημένες περιοχές και προϊόντα όπως βιολογικά ή προϊόντα σε μεταβατικό στάδιο. Η πηγή πληροφοριών είναι περιορισμένη σε χρονικό ορίζοντα (Ιανουάριος 2023), γιατί κάθε παραγωγός, μεταποιητής και έμπορος έχει τη δυνατότητα να εγγράψει/επαναεγγράψει σε συγκεκριμένη ημερομηνία, αντίστοιχα τα στοιχεία για τους εγγεγραμμένους παραγωγούς, μεταποιητές και εμπόρους αγροτικών προϊόντων και τροφίμων, που διαθέτουν ενημερωμένα πιστοποιητικά για την καθορισμένη περίοδο.

Από τις πληροφορίες που συλλέχθηκαν στο πλαίσιο της δραστηριότητας 3.1.1 του έργου, μπορούν να γίνουν οι ακόλουθες συγκρίσεις:

	2020	2021	2022
Αριθμός φορέων που έλαβαν κεφάλαια για βιολογική γεωργία	190	184	-
Αξία κεφαλαίων που ελήφθησαν για τη βιολογική γεωργία	2 663 375,93 лв.	674 469,95 лв.	-
Παραγωγοί, μεταποιητές και έμποροι γεωργικών προϊόντων και τροφίμων βιολογικής παραγωγής	-	285	273
«Top 3» ανά αριθμό πιστοποιημένων επιμέρους δραστηριοτήτων και παραγωγής βιολογικών παραγωγών	-	Δαμάσκηνα καρυδιά Αμύγδαλο	Δαμάσκηνα Προϊόντα μέλισσας καρυδιά Αμύγδαλο
Η πιστοποιημένη περιοχή της επαρχίας Χάσκοβο ως βιολογική ή σε μετάβαση	-	3 953,94 xa	4 295,36 xa

3. SWOT ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΧΑΣΚΟΒΟΥ

3.1. Δυνατά σημεία

- Περιβαλλοντικά οφέλη - μειωμένη χρήση νιτρικών αλάτων, απουσία υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων - ασφαλή προϊόντα και τρόφιμα, προστασία του νερού.
- Διατήρηση της βιοποικιλότητας.
- Η περιοχή Χάσκοβο διαθέτει κατάλληλους εδαφικούς και κλιματικούς πόρους για την ανάπτυξη της βιολογικής γεωργίας.
- Υπάρχουν μέτρα για τη στήριξη της βιολογικής καλλιέργειας και κτηνοτροφίας, καθώς και της βιολογικής μελισσοκομίας στο πλαίσιο του Στρατηγικού Σχεδίου για την Ανάπτυξη της Γεωργίας και των Αγροτικών Περιοχών της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας για την περίοδο 2023-2027. Παράλληλα με τις προγραμματισμένες αντισταθμιστικές παρεμβάσεις, ορισμένες προγραμματίζονται και άλλες δράσεις, οι οποίες θα χρηματοδοτηθούν μέσω του στρατηγικού σχεδίου, π. στοχευμένη υποστήριξη για τη βιολογική παραγωγή για μικρές εκμεταλλεύσεις, υποστήριξη για τη μεταποίηση γεωργικών προϊόντων και επενδύσεις που σχετίζονται με τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας στις βιολογικές εκμεταλλεύσεις, συμπεριλαμβανομένης. μέσω της δημιουργίας μόνιμων βιολογικών φυτεύσεων, για τις οποίες δραστηριότητες έχουν διατεθεί πάνω από 75 εκατ. ευρώ από δημόσιους πόρους για να διατεθούν σε παραγωγούς και μεταποιητές που επιθυμούν να εφαρμόσουν αυτή τη μέθοδο παραγωγής και να τονώσουν την είσοδο νέων βιολογικών περιοχών.
- Μέτρα που διασφαλίζουν καλύτερη ανθρώπινη μεταχείριση βελτιώνουν έμμεσα την κατάσταση της υγείας των ζώων.
- Περισσότεροι νέοι στρέφονται στη βιολογική παραγωγή ή/και μεταποίηση.
- Η παροχή ευνοϊκών συνθηκών για την ανάπτυξη της βιολογικής γεωργίας ορίζεται σε στρατηγικά έγγραφα σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.
- Η καταχώριση προϊόντων ως ΠΟΠ/ΠΓΕ/ΗΤSC είναι μια ευκαιρία για τους κατασκευαστές να βελτιώσουν την εικόνα των προϊόντων τους και τους παρέχει πρόσβαση σε νέες αγορές.
- Υψηλότερες τιμές για προϊόντα που έχουν καταχωρηθεί ως ΠΟΠ/ΠΓΕ/ΕΦΤΚ, ως εγγύηση συμμόρφωσης με τη μέθοδο παραγωγής.

3.2. Αδυναμίες

- Αναποτελεσματική παραγωγή λόγω των σχετικά μικρών μεγεθών των βιολογικών εκμεταλλεύσεων και της χαμηλότερης μέσης απόδοσης σε σύγκριση με ισοδύναμες βιολογικές καλλιέργειες και προϊόντα
- Επέκταση των όγκων των εγγεγραμμένων χώρων που τονώνεται από τη δυνατότητα λήψης επιδοτήσεων, χωρίς πραγματική αύξηση των αποδόσεων
- Οι δηλωμένες αποδόσεις για πολλές από τις καλλιέργειες είναι αρκετές φορές χαμηλότερες από τις συμβατικές, γεγονός που καθιστά την παραγωγή ασύμφορη
- Περιορισμένη παραγωγή βιολογικών ζωοτροφών
- Μικρός αριθμός επιχειρήσεων μεταποίησης - 7, μία από τις οποίες είναι εγγεγραμμένη στο δήμο της Σόφιας, αλλά δραστηριοποιείται στην περιοχή της περιφέρειας Χάσκοβο.
- Ανεπαρκές εργατικό δυναμικό στον τομέα της βιολογικής παραγωγής

- Δεν υπάρχουν εγγυήσεις για όσους ξεκινούν βιολογική παραγωγή ότι δεν θα υπάρξει δραστηριότητα που να απειλεί τη βιολογική γεωργία στην περιοχή
- Οι παραγωγοί βιολογικών σπόρων και φυτευτικών υλικών δεν λαμβάνουν ειδική στήριξη για αυτή τη δραστηριότητα, γεγονός που οδηγεί σε υπανάπτυκτη αγορά βιολογικών σπόρων και φυτευτικού υλικού
- Περιορισμένος αριθμός και χωρητικότητα εργαστηρίων για τη δοκιμή πρωτογενών βιολογικών γεωργικών προϊόντων και μεταποιημένων προϊόντων
- Ανεπαρκές επίπεδο εφαρμογής των επιστημονικών επιτευγμάτων σε βιολογικά αγροκτήματα όχι μόνο στην περιοχή του Χάσκοβο, αλλά και στη Βουλγαρία.
- Τεχνολογική καθυστέρηση των βιολογικών εκμεταλλεύσεων
- Η πλειοψηφία των βιοκαλλιεργητών ακολουθεί τη λογική της συμβατικής παραγωγής και πιστεύει ότι αν χρειαστεί μπορούν να χρησιμοποιήσουν φυτοφάρμακα και φάρμακα, αλλά επιτρέπεται η βιολογική παραγωγή
- Δεν υπάρχει ενσωματωμένο ολοκληρωμένο δίκτυο διαβουλεύσεων για τη βιολογική γεωργία σε εθνικό επίπεδο, το οποίο έχει τις ακόλουθες αρνητικές συνέπειες: 1. Μικρομεσαίοι παραγωγοί βιολογικών προϊόντων αναζητούν συμβουλές, εκπαίδευση, διαβουλεύσεις, αλλά ει δυνατόν χωρίς χρέωση - από συναδέλφους, από εταιρείες που πωλούν λιπάσματα και φυτοπροστατευτικά σκευάσματα, καθώς και από εταιρείες που αγοράζουν την παραγωγή τους. 2. Μέρος των βιοκαλλιεργητών περιμένουν οι επιθεωρητές από τα εποπτεύοντα άτομα συμβουλευονται και συμβουλεύουν πώς να λύσουν ένα δεδομένο πρόβλημα ή να εφαρμόσουν μια συγκεκριμένη σύσταση και να θεωρήσουν αυτή την υπηρεσία ως μέρος της αμοιβής της επιθεώρησης· 3. Οι μεγάλοι παραγωγοί βιολογικών προϊόντων πληρώνουν για επαγγελματικές διαβουλεύσεις, συμπεριλαμβανομένων συμβούλων από το εξωτερικό για την επίλυση συγκεκριμένων προβλημάτων και την εισαγωγή καινοτομιών στην παραγωγή. 4. Αρκετοί εκπαιδευτικοί, επιστημονικοί και συμβουλευτικοί οργανισμοί προσφέρουν συμβουλές και κατάρτιση για τη βιολογική γεωργία σε τιμές αγοράς, αλλά ο μικρός αριθμός των εκμεταλλεύσεων που συμβουλευονται δεν τους επιτρέπει να βελτιώνουν συνεχώς και να βελτιώνουν τα προσόντα τους, επειδή αυτή η δραστηριότητα δεν είναι η κύρια δραστηριότητά τους.
- Ανεπαρκής χρήση σύγχρονων ΤΠΕ
- Έλλειψη συντονισμού μεταξύ εκείνων που κάνουν διαβουλεύσεις για τη βιολογική γεωργία
- Λείπουν περιοδικές εξειδικευμένες επιστημονικές και επιστημονικές-εφαρμοσμένες δημοσιεύσεις
- Έλλειψη εκστρατειών ενημέρωσης που απευθύνονται στους καταναλωτές σχετικά με τα οφέλη και τα πλεονεκτήματα των βιολογικών προϊόντων
- Υπάρχει έλλειψη ενημερωμένων πληροφοριών για τη βιολογική παραγωγή σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Τα στατιστικά στοιχεία που βρίσκονται είναι κυρίως σε εθνικό επίπεδο. Οι πληροφορίες δεν είναι σε επεξεργάσιμη μορφή, γεγονός που καθιστά δύσκολη την ανάλυση. Δεν είναι δυνατός ο επαρκής σχεδιασμός ή η εφαρμογή πολιτικών σε περιφερειακό επίπεδο.
- Δεν υπάρχει στρατηγική για την ανάπτυξη της βιολογικής παραγωγής στην περιοχή του Χάσκοβο
- Υπάρχει έλλειψη σαφήνειας και εμπιστοσύνης στον κλάδο και το «bio» δεν αποτελεί επαρκή εγγύηση για ένα προϊόν

- Επικρατεί σύγχυση στους καταναλωτές για το τι σημαίνει «βιολογικό». Εκμεταλλεύεται από πολλούς παραγωγούς που χρησιμοποιούν μη ρυθμισμένους ορισμούς χωρίς συγκεκριμένη σημασία, όπως "αγρόκτημα", "φυσικό", "σπιτικό" ως ισοδύναμο με "βιολογικά" προϊόντα
- Δεν υπάρχει εξειδικευμένη ανταλλαγή για βιολογικά προϊόντα
- Αδύναμες θέσεις βουλγαρικών βιολογικών προϊόντων στην ξένη αγορά λόγω: 1) εξαγωγής πρώτων υλών και όχι τελικών προϊόντων. 2) έλλειψη συμμετοχής σε παγκόσμιες εκθέσεις. 3) δεν υπάρχει στρατηγική για τη διάδοση πληροφοριών στην ξένη αγορά. 4) ανεπαρκείς πληροφορίες για την ξένη αγορά βιολογικών προϊόντων. 5) δυσπιστία στον γεωργικό έλεγχο που προκαλείται από τις ενέργειες των θεσμών και εμπιστοσύνη μόνο σε ορισμένες μάρκες και παραγωγούς. 6) δεν υπάρχει πολιτική υποστήριξης των εξαγωγών.
- Επικρατεί σύγχυση στους καταναλωτές για το τι σημαίνει «βιολογικό». Εκμεταλλεύεται από πολλούς παραγωγούς που χρησιμοποιούν μη ρυθμισμένους ορισμούς χωρίς συγκεκριμένη σημασία, όπως "αγρόκτημα", "φυσικό", "σπιτικό" ως ισοδύναμο με "βιολογικά" προϊόντα
- Έλλειψη συσχέτισης μεταξύ των παραγωγών, η οποία αποτελεί εμπόδιο για την επιτυχή υλοποίηση εξειδικευμένων προϊόντων στην αγορά με αναπτυσσόμενη αγορά, αλλά η αναζήτηση μεγαλύτερων ποσοτήτων παρτίδας, για παράδειγμα είναι π.χ. την αγορά βιολογικού κρασιού
- Το δημιουργημένο Bioregister, το οποίο θα πρέπει να παρέχει αξιόπιστες και πλήρεις πληροφορίες και διαφάνεια σχετικά με τους χειριστές και το σύστημα ελέγχου, καθώς και αποτελεσματική αλληλεπίδραση μεταξύ διοικητικών δομών, δεν εκπληρώνει τις λειτουργίες του
- Το τρέχον σύστημα ελέγχου δεν μπορεί να εγγυηθεί τη συμμόρφωση των φορέων με τους κανόνες βιολογικής παραγωγής
- Έλλειψη αποτελεσματικής επικοινωνίας και ανατροφοδότησης προς τα άτομα που ελέγχουν από τα άτομα που επιθεωρούν τους χειριστές (από DFZ, BABH, κ.λπ.)
- Τα πρόσωπα που ελέγχουν δεν εκδίδουν ενιαία πιστοποιητικά, γεγονός που καθιστά δύσκολη τη σύγκριση των παραγωγών βιολογικών προϊόντων
- Οι διαδικτυακές πωλήσεις βιολογικών προϊόντων δεν περιλαμβάνονται στο σύστημα ελέγχου
- Η υποστήριξη των έργων των βιοπαραγωγών στην αίτησή τους για επενδυτικά μέτρα στο πλαίσιο του PRDP, προσελκύει στον βιοτομέα πολλούς αγρότες χωρίς προηγούμενη γνώση και πραγματικό ενδιαφέρον για την ανάπτυξη της βιογεωργίας. Στις περισσότερες περιπτώσεις, αυτές οι γεωργικές παραγωγές εκπληρώνουν επίσημα τις δεσμεύσεις τους μέχρι το τέλος τους ή μέχρι το τέλος της περιόδου παρακολούθησης και υπάρχουν πολλές περιπτώσεις μηδενικού αποτελέσματος σε σχέση με την παραγωγή βιολογικών προϊόντων
- Μη μόνιμη χρηματοδότηση για την παρουσίαση βιολογικών προϊόντων σε εθνικές εκθέσεις (έλλειψη ασφάλειας και προβλεψιμότητας)

3.3. Ευκαιρίες

- Τόνωση τοπικών οικονομικών πρωτοβουλιών από κάτω προς τα πάνω και συμπεριφορών συνεργασίας
- Εισαγωγή τοπικών βιολογικών προϊόντων στα τρόφιμα που προσφέρονται σε κρατικές και δημοτικές εγκαταστάσεις, νοσοκομεία, σχολεία, στρατιωτικές μονάδες κ.λπ.

- Ο βουλγαρικός βιοτομέας έχει μια σειρά από πλεονεκτήματα που καθορίζονται από τις παραδοσιακές γεωργικές πρακτικές στη χώρα και τα κοινωνικοδημογραφικά χαρακτηριστικά των αγροτικών περιοχών
- Υπάρχουν ράτσες και ποικιλίες κρέατος που μπορούν να κάνουν τη βιολογική παραγωγή πιο κερδοφόρα
- Διεύρυνση του αριθμού των παραγωγών που καλύπτονται από ενώσεις και ενώσεις, βελτίωση της διοικητικής ικανότητας της Ένωσης Βιοπαραγωγών με σκοπό την καλύτερη ενημέρωση και σύνδεση όλων των ενδιαφερομένων στον βιοτομέα
- Διαθεσιμότητα διαφόρων πρώτων υλών για βιολογικά καλλυντικά, γνώση και εμπειρία στην παραγωγή καλλυντικών, υψηλές τιμές και υψηλή ζήτηση στη Βουλγαρία και την Ευρώπη
- Υπάρχουν κατάλληλες συνθήκες για την ανάπτυξη της επιστημονικής δραστηριότητας για βιολογική παραγωγή
- Υπάρχει πρώτη ύλη για σποροπαραγωγή βιολογικών σπόρων
- Ένα μεγάλο μέρος των νέων παραγωγών βιολογικών προϊόντων είναι νέοι άνθρωποι που είναι πιο ανοικτοί στη γνώση και την καινοτομία
- Ο περιορισμένος οικονομικός πόρος για στήριξη είναι ένας παράγοντας που συμβάλλει στη βιολογική παραγωγή ώστε να συμπεριληφθούν βιολογικοί παραγωγοί που δεν βασίζονται μόνο στις επιδοτήσεις, έχουν ένα καλά υπολογισμένο επιχειρηματικό σχέδιο, βασίζονται κυρίως στην αγορά και τις σύγχρονες τεχνολογίες
- Η τεράστια ζήτηση για υγιεινά και καθαρά προϊόντα παγκοσμίως βοηθά τον κλάδο
- Δημιουργία ανεξάρτητων εξειδικευμένων ανταλλαγών βιολογικών προϊόντων σε μεγάλες πόλεις
- Λαμβάνοντας υπόψη τις αυξανόμενες αγορές βιολογικού κρασιού στην Ευρώπη, αυτή η εξειδικευμένη αγορά μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την ανάπτυξη της παραγωγής βιολογικού κρασιού στη Βουλγαρία
- Υπάρχει πραγματική ζήτηση για βουλγαρικά βιολογικά προϊόντα από πολλές ευρωπαϊκές εταιρείες
- Πιο ενεργή συμμετοχή των βιολογικών παραγωγών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων για τον κλάδο
- Ένταξη μέτρων και σχημάτων στο IPGVR των δήμων, RP σε επίπεδο επαρχίας και ITSR σε επίπεδο περιφέρειας σχεδιασμού, που άμεσα ή έμμεσα τονώνουν την ανάπτυξη της βιολογικής παραγωγής στη χώρα.
- Εισαγωγή κριτηρίων για την επιλογή προτάσεων έργων και εισαγωγή περιορισμών που διασφαλίζουν δίκαιη και κατάλληλη κατανομή των κονδυλίων
- Ανάλυση της χρηματοδότησης κρατικών ενισχύσεων για προγράμματα ελέγχου ασθενειών και παρασίτων, πιστοποίηση ποιότητας και μικρές γραμμές επεξεργασίας

3.4. Απειλές

- Έντονος κατακερματισμός αγροτικών ιδιοκτησιών, συμπ. και για τις μικρές εκμεταλλεύσεις, οι οποίες, δεδομένης της αδύναμης μεταποιητικής βιομηχανίας, της κακής υποδομής πληροφοριών και μεταφορών και της έλλειψης επαρκούς δικτύου αποθήκευσης και διανομής σε ολόκληρη τη χώρα, καθιστούν δύσκολη την αποτελεσματική και ανταγωνιστική παραγωγή

- Ο υπανάπτυκτος τομέας μεταποίησης στη βιολογική παραγωγή εμποδίζει την ανάπτυξη της βιολογικής γεωργίας
- Βασική απειλή παραμένει το κίνητρο των βιολογικών παραγωγών και καθοριστικός παράγοντας για αυτό είναι οι επιδοτήσεις
- Έλλειψη ενδιαφέροντος εκ μέρους των παραγωγών βιολογικών προϊόντων για επιστημονικές εξελίξεις και επιστημονικές τεχνολογίες βιολογικής παραγωγής
- Δύσκολη φύλαξη πειραματικών χώρων και αδίστακτη μόλυνση με χημικές ουσίες• Κατάρρευση της εμπιστοσύνης του κοινού στον βιοτομέα λόγω σκανδαλωδών καταστάσεων
- Έλλειψη εμπιστοσύνης στον έλεγχο
- Η ερήμωση της υπαίθρου αποτελεί απειλή για τη μακροπρόθεσμη παροχή αξιόπιστων, καταρτισμένων και αφοσιωμένων ανθρώπινων πόρων για τη βιολογική γεωργία - τόσο για επιχειρηματικές πρωτοβουλίες όσο και ως μισθωτή εργασία
- Η χαμηλή αγοραστική δύναμη του πληθυσμού, ιδίως στις αγροτικές περιοχές όπου παράγονται βιολογικά προϊόντα, απειλεί την ανάπτυξη της αγοράς βιολογικών προϊόντων μακροπρόθεσμα
- Η βουλγαρική βιολογική παραγωγή υπάρχει σε ένα εξαιρετικά ανταγωνιστικό περιβάλλον πιο αποτελεσματικά παραγόμενων και φθηνότερων βιολογικών εισαγόμενων προϊόντων
- Αποσβεσμένες και κατά τύπους μη λειτουργικές αγροτικές υποδομές
- Ανεπαρκής ικανότητα της διοίκησης να ανταποκριθεί στις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο κλάδος και να ενισχύσει την εμπιστοσύνη των καταναλωτών στα βιολογικά προϊόντα

4. ΟΡΑΜΑ, ΑΠΟΣΤΟΛΗ, ΣΤΟΧΟΙ

Η βιολογική παραγωγή πρέπει να αναπτυχθεί για να ανταποκριθεί στις κύριες κοινωνικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουμε: το κλίμα και την πρόσβαση σε πόρους, ενέργεια και τρόφιμα
8. Η βιολογική παραγωγή είναι ένα εργαλείο βιώσιμης κοινωνικής ανάπτυξης με στόχο τη διασφάλιση της μελλοντικής ευημερίας.

Οραμα

Περιοχή Χάσκοβο - κορυφαίος τόπος για βιώσιμη βιολογική παραγωγή στη Βουλγαρία.

Το όραμα ακολουθείται από πέντε στόχους για να διασφαλιστεί ότι η περιοχή του Χάσκοβο θα γίνει ηγετικός φορέας στη βιολογική παραγωγή και θα συμβάλει σημαντικά στη βιώσιμη ανάπτυξη και ανάπτυξη σε περιφερειακό, εθνικό και διεθνές επίπεδο. Η επίτευξη καθενός από τους πέντε στόχους απαιτεί συνεργασία μεταξύ δημοσίων και ιδιωτικών φορέων.

Στόχοι:

1. Γνώση και εμπειρία - Η Περιφέρεια Χάσκοβο πρέπει να έχει πρόσβαση στη γνώση και την τεχνογνωσία που χρειάζεται για την ανάπτυξη της περιφερειακής βιολογικής παραγωγής.

- Σχηματισμός και επιβεβαίωση αρμόδιων ομάδων εμπειρογνομώνων στον τομέα της βιολογικής παραγωγής στην περιοχή του Χάσκοβο.
- Έναρξη έργων/προγραμμάτων για επιστημονική έρευνα, ανάπτυξη και καινοτομία (πολυτομεακή/διατομεακή/διεθνής).
- Διασφάλιση ευνοϊκού περιβάλλοντος για τη δημιουργία ενώσεων μεταξύ παραγωγών βιολογικών προϊόντων, τόσο στην περιοχή του Χάσκοβο, όσο και με συναδέλφους τους από τη Βουλγαρία και το εξωτερικό για την ανταλλαγή εμπειριών και καλών πρακτικών

2. Αγορά και ανταγωνιστικότητα

Ελκυστικό επιχειρηματικό περιβάλλον και αναπτυξιακό περιβάλλον για τη δημιουργία βιολογικής αξίας στην περιοχή του Χάσκοβο.

- Διασφάλιση αποτελεσματικών συνθηκών για την παραγωγή και το εμπόριο βιολογικών προϊόντων.
- Προσέλκυση επενδυτών και επιχειρηματιών στον τομέα των βιολογικών προϊόντων.
- Αύξηση ευκαιριών στην αγορά για προϊόντα βιολογικής βάσης.

3. Βιολογικοί πόροι και επιστροφές

Η περιοχή του Χάσκοβο πρέπει να γίνει ηγέτης στην ανάπτυξη βιώσιμης και βασισμένης στη γνώση παραγωγής και χρήσης βιοπόρων.

- Συμβολή στην αύξηση της βιώσιμης βιολογικής παραγωγής στη γεωργία και τη δασοκομία και την αλιεία με βάση τους εσωτερικούς πόρους.
- Βιώσιμη και βασισμένη στη γνώση διαχείριση των βιολογικών πόρων στην περιοχή.

4. Συνεργασία

Η εστίαση στην περιοχή του Χάσκοβο στη βιολογική παραγωγή θα πρέπει να παρέχει τη βάση για μια κοινή προσπάθεια προσανατολισμένη στα αποτελέσματα για τη δημιουργία ενός περιβάλλοντος - ελκυστικού για όλους τους σχετικούς ενδιαφερόμενους και δεσμευτικό για όλους τους συμμετέχοντες.

- Ενθάρρυνση περισσότερων έργων σε ομάδες και ενίσχυση της αλληλεπίδρασης μεταξύ των ενδιαφερομένων στο πλαίσιο της καινοτομίας (ιδρύματα έρευνας και ανάπτυξης, επιχειρήσεις και ιδρύματα χρηματοδότησης).
- Συνεργασία και συντονισμός μεταξύ των εταίρων για δραστηριότητες προσανατολισμένες στα αποτελέσματα - συμμετοχή στο σχεδιασμό και τη χάραξη πολιτικής σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.

5. Διαφάνεια και επικοινωνία

Στην περιοχή του Χάσκοβο, θα πρέπει να παρέχονται πληροφορίες στις επιχειρήσεις και την κοινωνία σχετικά με τις δυνατότητες και τις επιπτώσεις της βιολογικής παραγωγής.

- Ανάπτυξη περιβαλλόντων για ενημέρωση, διάλογο και συνεργασία, μεταξύ άλλων από διεθνή σκοπιά.
- Αύξηση του επιπέδου κατανόησης στην κοινωνία και τις επιχειρήσεις σχετικά με την ανάγκη μετάβασης σε μια κυκλική οικονομία βασισμένη σε βιολογικούς πόρους και εμπειρία.

5. ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΧΑΣΚΟΒΟΥ.

1. Γνώση και εμπειρία

Η Περιφέρεια Χάσκοβο πρέπει να έχει πρόσβαση στη γνώση και την τεχνογνωσία που χρειάζεται για την ανάπτυξη της περιφερειακής βιολογικής παραγωγής

1.1. Σχηματισμός και επιβεβαίωση ικανών ομάδων εμπειρογνομόνων στον τομέα της βιολογικής παραγωγής στην περιοχή του Χάσκοβο

Εξασφάλιση επαρκών κρατικών επιδοτήσεων για την αύξηση της γνώσης και της τεχνογνωσίας για τη βιολογική παραγωγή στην περιοχή του Χάσκοβο	Λόμπι, οργάνωση συγκεκριμένων πρωτοβουλιών για την προσέλκυση της προσοχής των κεντρικών αρχών (υπουργεία και κοινοβούλιο)	Τοπικές και περιφερειακές αρχές Εκπαιδευτικά ιδρύματα, Επιχειρηματικές οργανώσεις
Δημιουργία κέντρου βιολογικής παραγωγής στην περιοχή Χάσκοβο	Δημιουργία δικτύων μεταξύ περιφερειακών και εθνικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων	Τοπικές και περιφερειακές αρχές συμπλέγματα, δίκτυα, τεχνικών σχολών, επιχειρήσεων
Ενίσχυση του ειδικού περιβάλλοντος για την ανάπτυξη και χρήση της βιοτεχνολογίας στην επεξεργασία και την αναπαραγωγή βιομάζας	Δημιουργία πλατφορμών εμπορευματοποίησης	Τοπικές και περιφερειακές αρχές Εκπαιδευτικά ιδρύματα συστάδες, ενώσεις επιχείρηση
Βελτίωση του περιβάλλοντος γνώσεων/ειδών που σχετίζεται με την κουλτούρα των τροφίμων και την παραγωγή και διανομή τροφίμων	Βελτίωση του έμπειρου περιβάλλοντος στον τομέα της βιολογικής παραγωγής	Τοπικές και περιφερειακές αρχές Εκπαιδευτικά ιδρύματα
	Δημιουργία συλλόγων και περαιτέρω ανάπτυξη σχέσεων μεταξύ των ενδιαφερομένων	Οργανώσεις βιολογικών παραγωγών ΜΚΟ που υποστηρίζουν τις επιχειρήσεις επιχείρησ
Ενίσχυση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος στον τομέα της βιολογικής παραγωγής	Ανάπτυξη δραστηριότητας cluster	Τοπικές και περιφερειακές αρχές
	Δημιουργία νέων συλλόγων και clusters στον τομέα της βιολογικής παραγωγής στην επαρχία Χάσκοβο	ΗΤΡC Ένωση Βουλγάρων Παραγωγών Βιοπροϊόντων Επιχειρηματικές οργανώσεις
	Στήριξη ήδη εγκατεστημένων οργανώσεων βιολογικών παραγωγών	Άλλα ιδιωτικά ενδιαφερόμενα μέρη

1.2. Έναρξη έργων/προγραμμάτων έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας

Εφαρμογή και υλοποίηση προγραμμάτων/έργων έρευνας και καινοτομίας (R&D).	Δήλωση της βιολογικής παραγωγής ως προτεραιότητα στην ανάπτυξη στρατηγικών σχεδίων ανάπτυξης σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο και στη χρήση διαφόρων χρηματοδοτικών προγραμμάτων	Τοπικές και περιφερειακές αρχές
	Δημιουργία κεφαλαίων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε περιφερειακές πρωτοβουλίες έρευνας και ανάπτυξης	Τοπικές αρχές ΜΚΟ Επιχείρηση
	Ανάπτυξη και συμμετοχή σε έργα INTERREG, εθνικά ερευνητικά έργα και συνεισφορά με συμμετοχή σε προγράμματα της Ε.Ε	Τοπικές και περιφερειακές αρχές Ένωση Δήμων ΗΤΡC Επιχείρηση Εκπαιδευτικά ιδρύματα
Σύνδεση με περιβάλλοντα συναλλαγών για εξαγωγή οφελών	Διευκόλυνση της συνεργασίας μεταξύ εξειδικευμένων περιβαλλόντων	Τοπικές και περιφερειακές αρχές· περιβάλλοντα Ε&Α Επιχείρηση
	Προσέλκυση συνεργατών με τεχνογνωσία που λείπει στον τομέα	

1.3. Παροχή ευνοϊκού περιβάλλοντος για τη δημιουργία ενώσεων μεταξύ παραγωγών βιολογικών προϊόντων, τόσο στην περιοχή του Χάσκοβο όσο και με συναδέλφους τους από τη Βουλγαρία και το εξωτερικό για την ανταλλαγή εμπειριών και καλών πρακτικών

Παροχή κατάλληλης και ελκυστικής εκπαίδευσης στο Λύκειο και στο ΤΕΙ στον τομέα της βιολογικής παραγωγής	Ανάπτυξη εκπαιδευτικού προγράμματος στον τομέα της αειφόρου ανάπτυξης	Τοπικές και περιφερειακές αρχές Εκπαιδευτικά ιδρύματα; Επιχείρηση Γεωργικοί παραγωγοί; Επιχειρηματικές Οργανώσεις
	Ανάπτυξη και επιβολή επαγγελματικών προγραμμάτων με επίκεντρο τη βιοοικονομία	
	Ανάπτυξη και επιβολή επαγγελματικών προγραμμάτων με επίκεντρο τη βιοοικονομία	
	Παροχή περαιτέρω και συνεχιζόμενης εκπαίδευσης σε σχέση με τη βιολογική παραγωγή	

Προσέλκυση της απαραίτητης τεχνογνωσίας σε	Ενθάρρυνση και υποστήριξη πρακτικής άσκησης για φοιτητές	Τοπικές αρχές Επιχείρηση Εκπαιδευτικά ιδρύματα
	Οργάνωση πρωτοβουλιών προσλήψεων	

2. Αγορά και ανταγωνιστικότητα

Ελκυστικό επιχειρηματικό περιβάλλον και αναπτυξιακό περιβάλλον για τη δημιουργία βιολογικής αξίας στην περιοχή του Χάσκοβο

2.1. Διασφάλιση αποτελεσματικών συνθηκών παραγωγής και εμπορίας βιολογικών προϊόντων

Αποτελεσματικές διαδικασίες σχεδιασμού	Ενεργή διαβούλευση με τους δήμους και ενίσχυση της βάσης εμπειρογνομώνων σχετικά με τον αποτελεσματικό σχεδιασμό χρήσης γης	Τοπικές και περιφερειακές αρχές Οργανισμοί δήμων Οργανισμοί κατάρτισης
	Ενεργός διάλογος με τους δήμους στις διαδικασίες σχεδιασμού	Τοπικές και περιφερειακές αρχές Γεωργικοί παραγωγοί Επιχείρηση
Αναβάθμιση και προσαρμογή της υποδομής, διασφαλίζοντας αποτελεσματικές ροές προϊόντων	Ενεργή συνεργασία μεταξύ των διαφόρων αρχών που είναι αρμόδιες για την κατασκευή και τη συντήρηση των υποδομών /δρόμων, αρδευτικών εγκαταστάσεων, δεξαμενών κ.λπ./	Τοπικές και περιφερειακές αρχές Βιομηχανικές και επιχειρηματικές οργανώσεις Υπουργεία και φορείς Οργανισμοί δήμων Οργανώσεις αγροτικών παραγωγών
	Ανάπτυξη δημοσίων έργων για την αύξηση των επενδύσεων σε δασικές και υπαίθριες υποδομές, σε συνεργασία με επιχειρήσεις και με βάση υπάρχουσες μελέτες	Γεωργικοί παραγωγοί Επιχείρηση

2.2. Προσέλκυση επενδυτών και επιχειρηματιών στον τομέα των βιολογικών προϊόντων

Μάρκετινγκ της περιοχής του Χάσκοβο ως βιολογικής περιοχής στις εθνικές και διεθνείς αγορές	Δημιουργία εργαλείων για συστηματική προσέλκυση εταιρειών, κεφαλαίων και εμπειρίας στην περιοχή του Χάσκοβο	Τοπικές και περιφερειακές αρχές Βιομηχανικές και επιχειρηματικές οργανώσεις Οργανώσεις αγροτικών παραγωγών Γεωργικοί παραγωγοί Επιχείρηση Μεσο ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ
---	---	--

2.3. Увеличаване на пазарните възможности за продукти на биολογична основа

Ανάπτυξη της χρήσης των διατροφικών πόρων της περιοχής	Εργασίες για την αναδιάρθρωση και την ανάπτυξη της βιομηχανίας τροφίμων στην περιοχή του Χάσκοβο	Τοπικές και περιφερειακές αρχές Λύκεια/τεχνικές σχολές Εκπαιδευτικά ιδρύματα ΜΚΟ
	Έμφαση στη χρήση τοπικών τροφίμων σε εκδηλώσεις της κοινότητας	
Χρήση δημοσίων προμηθειών/αγορών με γνώμονα τα αποτελέσματα για την υποστήριξη της καινοτομίας και της ανάπτυξης	Εκπαίδευση για δημόσιους φορείς και αγοραστές	Τοπικές και περιφερειακές αρχές Βιομηχανικές και επιχειρηματικές οργανώσεις Οι αγρότες και οι οργανώσεις τους

3. Βιολογικοί πόροι και επιστροφές

Η περιοχή του Χάσκοβο πρέπει να γίνει ηγέτης στην ανάπτυξη βιώσιμης και βασισμένης στη γνώση παραγωγής και χρήσης βιοπόρων

3.1. Συμβολή στην αύξηση της βιώσιμης βιολογικής παραγωγής στη γεωργία, τη δασοκομία και την αλιεία με βάση τους εγχώριους πόρους

Αύξηση της βιώσιμης παραγωγής στη γεωργία	Περιφερειακή στρατηγική για την αγροτική ανάπτυξη, συμπεριλαμβανομένων περιφερειακών βιομηχανικών, περιβαλλοντικών και δασοκομικών/κλιματικών προγραμμάτων	Τοπικές και περιφερειακές αρχές Οι αγρότες και οι οργανώσεις τους Επιχείρηση
	Υποστηρικτικά μέτρα για τη χρήση των υπολειμματικών πόρων και μέτρα για τη μείωση της εξάρτησης από εισαγόμενα προϊόντα ζωοτροφών	

3.2. Βιώσιμη και βασισμένη στη γνώση διαχείριση βιολογικών πόρων στην περιοχή

Διατήρηση και ανάπτυξη της βάσης των πόρων	Ανάπτυξη στρατηγικής διατήρησης του εδάφους σε όλη την περιοχή	Τοπικές και περιφερειακές αρχές Εθνικό Εκτελεστικό και Νομοθετικό Σώμα Επιχείρηση Επιχειρηματικές οργανώσεις Οι αγρότες και οι οργανώσεις τους Εκπαιδευτικά ιδρύματα
	Υποστήριξη για μια εθνική γεωργική πολιτική που διευκολύνει την ενεργό χρήση των πόρων σε απομακρυσμένες περιοχές.	

4. Συνεργασία

Η εστίαση στην περιοχή του Χάσκοβο στη βιολογική παραγωγή θα πρέπει να παρέχει τη βάση για μια κοινή προσπάθεια προσανατολισμένη στο αποτέλεσμα για τη δημιουργία ενός περιβάλλοντος - ελκυστικού για όλους τους σχετικούς ενδιαφερόμενους και δεσμευτικό για όλους τους συμμετέχοντες

4.1. Ενθάρρυνση περισσότερων έργων συμπλέγματος και ενίσχυση της αλληλεπίδρασης μεταξύ των ενδιαφερομένων στο πλαίσιο της καινοτομίας (ιδρύματα έρευνας και ανάπτυξης, επιχειρήσεις και ιδρύματα χρηματοδότησης)

Κινητοποίηση για έρευνα	Ανάπτυξη περιφερειακού ερευνητικού έργου με έμφαση στη βιοοικονομία	Περιφερειακές τοπικές αρχές Εκπαιδευτικά ιδρύματα Επιστημονικές μονάδες Τοπικές και περιφερειακές επιχειρήσεις Γεωργικοί παραγωγοί Επιχειρηματικές οργανώσεις
Cluster και κοινά έργα	Ανάπτυξη και ενίσχυση υφιστάμενων clusters και δικτύ	Ενώσεις παραγωγών αγροτικών προϊόντων Επιχειρηματικές οργανώσεις

4.2. Συνεργασία και συντονισμός μεταξύ εταίρων για δραστηριότητες προσανατολισμένες στα αποτελέσματα - συμμετοχή στο σχεδιασμό και τη χάραξη πολιτικής σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο

Δημιουργήστε μια αποτελεσματική ομάδα διαχείρισης έργου για την εφαρμογή και την παρακολούθηση της στρατηγικής	Δόμηση μιας ομάδας διαχείρισης έργου για την εκτέλεση και την επίβλεψη της στρατηγικής	Περιφερειακές τοπικές αρχές Εκπαιδευτικά ιδρύματα Επιστημονικές μονάδες Τοπικές και περιφερειακές επιχειρήσεις Γεωργικοί παραγωγοί Επιχειρηματικές οργανώσεις Ενώσεις παραγωγών αγροτικών προϊόντων Επιχειρηματικές οργανώσεις
	Προετοιμασία δεσμευτικής «συμφωνίας συμμετοχών σε περιφερειακό επίπεδο» για την εφαρμογή των καθορισμένων μέτρων.	

5. Διαφάνεια και επικοινωνία

Στην περιοχή του Χάσκοβο, θα πρέπει να παρέχονται πληροφορίες στις επιχειρήσεις και την κοινωνία σχετικά με τις δυνατότητες και τις επιπτώσεις της βιολογικής παραγωγής.

5.1. Ανάπτυξη περιβαλλόντων για πληροφόρηση, διάλογο και συνεργασία, μεταξύ άλλων από διεθνή προοπτική.

Δημιουργία και ανάπτυξη περιφερειακών φόρουμ συναντήσεων με επίκεντρο τη βιολογική παραγωγή	Διοργάνωση συνεδρίου Βιοοικονομίας, σε συνεργασία με επιχειρήσεις, όταν υλοποιηθεί η στρατηγική	Τοπικές και περιφερειακές αρχές Επιχείρηση Συστάδες Κύκλοι εμπειρογνομόνων
Δημιουργία Συμβουλίου Βιοοικονομικής Ανάπτυξης στην Περιφέρεια Χάσκοβο (BioCouncil)	Δημιουργία BioCouncil με ειδικούς από την Ε&Α και τις επιχειρήσεις	περιφερειακές αρχές Επιχείρηση Οργανώσεις συνηγορίας Κύκλοι εμπειρογνομόνων
	Το Bioscouncil δημιουργεί και χρησιμοποιεί τα απαραίτητα λειτουργικά δίκτυα	
5.2. Αύξηση του επιπέδου κατανόησης στην κοινωνία και τις επιχειρήσεις σχετικά με την ανάγκη μετάβασης σε μια κυκλική οικονομία που βασίζεται σε βιολογικούς πόρους και εμπειρία		
Διεξαγωγή συντονισμένης και προσανατολισμένης στα αποτελέσματα συνηγορίας σε όλα τα επίπεδα	Γενική και ειδική συνηγορία	Τοπικές, περιφερειακές, κεντρικές αρχές Επιχειρηματικές οργανώσεις Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης HTPC
Δημιουργία γενικού προφίλ βιολογικής παραγωγής στην περιοχή του Χάσκοβο Δίνοντας έμφαση στις βιοοικονομικές δυνατότητες της περιοχής του Χάσκοβο	Ανάπτυξη κοινής επικοινωνιακής στρατηγικής Διεξαγωγή μελέτης σκοπιμότητας με βάση τη βάση πόρων. Παροχή ενημερωμένων πληροφοριών περιοδικά	

II. ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Η ενθάρρυνση περισσότερων αγροτών να στραφούν στη βιολογική παραγωγή είναι μια πραγματική πρόκληση. Επειδή αυτή η παραγωγή συμβάλλει ταυτόχρονα στην προστασία του περιβάλλοντος - ενισχύει τα αγρο-οικοσυστήματα, διατηρεί τη βιοποικιλότητα και παρέχει την ευκαιρία στις μελλοντικές γενιές να επωφεληθούν από τη διατηρημένη φύση. Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα πράγματα, το τελικό αποτέλεσμα είναι η παραγωγή υγιεινών τροφίμων που ικανοποιεί σε μεγάλο βαθμό τις ανάγκες του αυξανόμενου αριθμού καταναλωτών, καθώς χρησιμοποιεί ασφαλείς και διαφανείς μεθόδους παραγωγής.

Η βιολογική παραγωγή είναι ένα εθελοντικό σύστημα ελέγχου και, σύμφωνα με την ευρωπαϊκή και εθνική νομοθεσία, κάθε επιχειρηματίας που παράγει, παρασκευάζει, αποθηκεύει ή εισάγει βιολογικά προϊόντα από τρίτη χώρα ή που διαθέτει τέτοια προϊόντα στην αγορά υπόκειται σε σύστημα ελέγχου και η προϋπόθεση αυτή πληρούται όταν: ο παραγωγός έχει συνάψει σύμβαση ελέγχου και πιστοποίησης με ελεγχόμενο πρόσωπο εγκεκριμένο από τον Υπουργό Γεωργίας και Τροφίμων. Το άτομο που ελέγχει παρακολουθεί τη συμμόρφωση με τους κανονισμούς στον τομέα της βιολογικής παραγωγής. Ένας κατάλογος αυτών των εγκεκριμένων προσώπων βρίσκεται στην ακόλουθη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου: <https://www.mzh.government.bg/bg/> κάτω από τον τίτλο "Βιολογική παραγωγή", υπότιτλος "Μητρώα πληροφοριών".

Η βιολογική παραγωγή είναι ένα ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης γεωργικής παραγωγής και παραγωγής τροφίμων που συνδυάζει βέλτιστες πρακτικές για την προστασία του περιβάλλοντος και τη δράση για το κλίμα, την υψηλή βιοποικιλότητα, τη διατήρηση των

- Είναι απαραίτητο να αναπτυχθούν και να εφαρμοστούν νομοθετικές και άλλες κανονιστικές νομοθετικές πράξεις για την ανάπτυξη της βιολογικής γεωργίας και τη βιώσιμη ανάπτυξη του αγροτικού τομέα στις νέες οικονομικές συνθήκες.
- Εφαρμογή μέτρων για την αποκατάσταση των υποδομών στις αγροτικές περιοχές της επαρχίας.
- εξασφάλιση ορθολογικής χρήσης και προστασίας της γονιμότητας του εδάφους, προστασία των γεωργικών εκτάσεων.
- ενίσχυση του ελέγχου¹¹ της ποιότητας, της βιολογικής ακεραιότητας και της ασφάλειας των γεωργικών βιολογικών προϊόντων στο στάδιο της πρώτης ύλης.

Βιολογική γεωργία σημαίνει τήρηση των αρχών, των κανόνων και των απαιτήσεων της βιολογικής γεωργίας. Όποιος επιθυμεί να γίνει βιολογικός παραγωγός θα πρέπει να φροντίσει να είναι εξοικειωμένος με την ισχύουσα νομοθεσία, ώστε να έχει πλήρη επίγνωση των ευθυνών του.

Πριν από την έναρξη οποιασδήποτε δραστηριότητας στον βιολογικό τομέα, θα πρέπει να υπάρξει επικοινωνία με τη Διεύθυνση «Βιολογικής Παραγωγής» του Υπουργείου Υγείας - την αρμόδια αγροτική αρχή στη Βουλγαρία.

Όλοι οι παραγωγοί, μεταποιητές ή έμποροι τροφίμων που επιθυμούν να τα πουλήσουν ως βιολογικά πρέπει να εγγραφούν σε φορέα ελέγχου ή εποπτείας⁸. Η αρχή ελέγχου ή εποπτείας ελέγχει εάν ο σχετικός φορέας συμμορφώνεται με τους κανόνες για τη βιολογική παραγωγή. Η πιστοποίηση από φορέα ελέγχου περιλαμβάνει ετήσια επιθεώρηση και ένα σύνολο ελέγχων για να διασφαλιστεί ότι τηρούνται οι κανόνες βιολογικής παραγωγής.

Κάθε αγρόκτημα που επιθυμεί να παράγει βιολογικά πρέπει να περάσει από μια διαδικασία γνωστή ως «μετατροπή». Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, πρέπει να χρησιμοποιούνται βιολογικές μέθοδοι παραγωγής, αλλά τα προϊόντα που προκύπτουν δεν μπορούν να πωληθούν ως βιολογικά. Η διάρκεια αυτής της μεταβατικής περιόδου εξαρτάται από τον τύπο των βιολογικών προϊόντων που παράγονται:

- 3 χρόνια για οπωρώνες με καρπούς από πολυετείς θάμνους, δέντρα και αμπέλια.
- 12 μήνες για βοσκή χοίρων και πουλερικών.
- 2 έτη για ετήσιες καλλιέργειες για τη βόσκηση χερσαίων μηρυκαστικών.

Όλα τα φυτά που καλλιεργούνται κατά τη μεταβατική περίοδο στη βιολογική παραγωγή πρέπει να προέρχονται από βιολογικούς σπόρους.

Η μεταβατική περίοδος μπορεί να είναι μια δύσκολη περίοδος για το αγρόκτημα. Οι μέθοδοι βιολογικής παραγωγής συχνά οδηγούν σε χαμηλότερες αποδόσεις και τα τρόφιμα που παράγονται κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου δεν μπορούν ακόμη να πωληθούν στις υψηλότερες τιμές που χαρακτηρίζουν τα βιολογικά προϊόντα. Για το λόγο αυτό, η Ευρωπαϊκή Ένωση και οι χώρες της ΕΕ προσφέρουν διαφορετικούς τύπους υποστήριξης για αυτό το δύσκολο ξεκίνημα.

Η οικονομική στήριξη από την ΕΕ μπορεί να είναι τόσο για τη μετάβαση στη βιολογική παραγωγή όσο και για τη διατήρηση του καθεστώτος του βιολογικού παραγωγού. Οι παραγωγοί βιολογικών προϊόντων μπορούν επίσης να επωφεληθούν από συμβουλές σχετικά με καλές πρακτικές ή νέες και καινοτόμες λύσεις. Με αυτόν τον τρόπο, μπορεί να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα και να αυξηθούν τα περιθώρια κέρδους.

Η ΕΕ βοηθά επίσης τους αγρότες να δημιουργήσουν οργανώσεις παραγωγών που παρέχουν προστασία από αθέμιτες εμπορικές πρακτικές και παρέχουν υποστήριξη κατά τις διακυμάνσεις της αγοράς. Οι οργανώσεις παραγωγών (ΟΠ) ή οι ενώσεις οργανώσεων παραγωγών (ΠΟΑ)

⁸ <https://bioreg.mzh.government.bg/Home/Controllers>

Βοηθούν τους αγρότες να μειώσουν το κόστος των συναλλαγών και να συνεργαστούν για τη μεταποίηση και την εμπορία των προϊόντων τους. Οι οργανώσεις παραγωγών ενισχύουν τη συλλογική διαπραγματευτική δύναμη με:

- συγκέντρωση της προσφοράς,
- βελτίωση της προσφοράς στην αγορά,
- παροχή τεχνικής και υλικοτεχνικής βοήθειας στα μέλη,
- βοήθεια στη διαχείριση ποιότητας,
- ΜΕΤΑΔΟΣΗ γνώσης.

Μέχρι το τέλος του 2022, υπάρχουν 40 ομάδες παραγωγών 12και οργανώσεις αναγνωρισμένες από τον Υπουργό Γεωργίας στη Βουλγαρία.⁹

Η διαχείριση μιας γεωργικής επιχείρησης το 2022 απαιτεί πρώτα να συνειδητοποιήσουμε ότι η γεωργία είναι ένα επιχειρηματικό εγχείρημα και ότι η επιχείρηση λειτουργεί με βάση ορθολογικές έννοιες διαχείρισης και όχι συναισθήματα¹³.

Μερικά εργαλεία για την αποτελεσματική διαχείριση αυτής της επιχείρησης, από την πρακτική επιτυχημένων γεωργικών εταιρειών που ασχολούνται με τη βιολογική παραγωγή:

1) Προσδιορισμός κόστους παραγωγής

Αυτό είναι το πρώτο και πιο σημαντικό βήμα για τη διασφάλιση του ελέγχου στον οργανισμό. Το να βγάλεις κέρδος είναι περισσότερο τύχη παρά προγραμματισμός, αν δεν γνωρίζεις το κόστος παραγωγής. Απαιτούνται λεπτομερείς καταγραφές όλων των δαπανών και των εισροών, ώστε το κόστος παραγωγής να μπορεί να υπολογιστεί με ακρίβεια. Είναι σημαντικό να κατανέμεται το κοινό κόστος από όλες τις δραστηριότητες που επωφελούνται από αυτά τα κόστη προκειμένου να κατανοηθεί το πραγματικό κόστος των πόρων που επενδύονται. Μόλις συγκεντρωθούν αρκετές πληροφορίες σχετικά με το κόστος, μπορούν να γίνουν αλλαγές για τη μείωση τους.

Ένας τρόπος για να μειωθεί το κόστος είναι η αύξηση της αποδοτικότητας της εκμετάλλευσης. Μια μελέτη των πιο πρόσφατων γεωργικών πρακτικών και τεχνολογιών μπορεί να γίνει για να βρεθεί μια λύση για την αποτελεσματικότερη εκτέλεση της δραστηριότητας.

2) Διαφοροποίηση πηγών εισοδήματος

Ένας άλλος τρόπος διαχείρισης της επιτυχούς βιολογικής παραγωγής είναι η διαφοροποίηση των πηγών εισοδήματος. Αυτό σημαίνει ότι μια ή δύο καλλιέργειες ή ζώα δεν πρέπει να βασίζονται καλλιιεργειών, την εκτροφή διαφορετικών ειδών ζώων ή ακόμη και την έναρξη μιας επιχείρησης προστιθέμενης αξίας, όπως η παραγωγή και η πώληση τυριού, βουτύρου κ.λπ. γαλακτοκομικά προϊόντα. Η ύπαρξη πολλαπλών πηγών εισοδήματος καθιστά τον παραγωγό πολύ πιο ανθεκτικό στις διακυμάνσεις της αγοράς.

Όλο και περισσότερο, οι αγρότες ενσωματώνουν τον τουρισμό ως μέρος του επιχειρηματικού τους μοντέλου. Οι βιολογικοί αμπελώνες πρωτοστατούν σε αυτήν την πτυχή της γεωργίας, παρασκευάζοντας βιολογικό κρασί στο ακίνητο και προσκαλώντας τουρίστες με τοπική μουσική, φαγητό και άλλα στοιχεία που κάνουν το κατάλυμα ελκυστικό στους επισκέπτες. Οι εταιρείες που δεν θα μπορούσαν ποτέ να επιβιώσουν μόνο με τις πωλήσεις βιολογικών κρασιών, τα καταφέρνουν αρκετά καλά πουλώντας κρασί στην ιδιοκτησία τους.

3) Η τακτική συντήρηση είναι το κλειδί

Ένα άλλο σημαντικό βήμα για τη διασφάλιση του ελέγχου μιας βιολογικής φάρμας είναι η τακτική συντήρηση. Αυτό περιλαμβάνει δραστηριότητες από το κανονικό κούρεμα του γκαζόν,

⁹ <https://www.mzh.government.bg/bg/politiki-i-programi/politiki-i-strategii/obshta-selskostopanska-politika/obshta-organizaciya-na-pazarite-na-selskostopanski-produkti/organizacii-na-proizvoditeli/>

τη στερέωση των περιφράξεων και των κτιρίων σας έως την επισκευή και την επισκευή του υπάρχοντος εξοπλισμού. Η παρακολούθηση της τακτικής συντήρησης αποφεύγει μεγαλύτερα προβλήματα που μπορεί να κοστίσουν πολλά χρήματα. Είναι επίσης σημαντικό να διατηρείται μια καλή σχέση με τοπικούς κτηνιάτρους, συμβούλους και άλλους επαγγελματίες της γεωργίας. Όλα αυτά βοηθούν στον εντοπισμό και την επίλυση προβλημάτων στο αγρόκτημα πριν γίνουν πολύ μεγάλα.

Η οικοδόμηση καλών σχέσεων με αυτούς τους επαγγελματίες βοηθά επίσης στη λήψη των πιο πρόσφατων πληροφοριών σχετικά με τις νέες γεωργικές πρακτικές και τεχνολογίες που σχετίζονται με τη βιολογική παραγωγή.

4) Βαθιά εξέταση των περιθωρίων κέρδους στη λήψη αποφάσεων

Αν και αυτό δεν είναι μια νέα ιδέα, καθώς οι λεγόμενες εργοστασιακές φάρμες είναι πλέον συνηθισμένες, η ικανότητα των παραγωγών να επωφελούνται από προϊόντα χαμηλού περιθωρίου, όπως το καλαμπόκι και το σιτάρι, καθιστά αυτές τις καλλιέργειες μη ελκυστικές. Από αυτή την άποψη, οι συστάσεις προς τους βιολογικούς παραγωγούς είναι - να επικεντρωθούν σε καλλιέργειες με υψηλό κέρδος όπως τα βατόμουρα και ακόμη

προσανατολισμό προς τον αγροτουρισμό, δίνοντας έμφαση στη χρήση μιας στρατηγικής «εσύ επιλέγεις» που χρησιμοποιεί τους καταναλωτές για τη μείωση του κόστους.

Αυτές είναι μερικές μόνο στρατηγικές διαχείρισης βιολογικών αγροκτημάτων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την άσκηση του απαραίτητου ελέγχου σε μια επιχείρηση βιολογικής γεωργίας. Η διαχείριση μιας αγροτικής επιχείρησης είναι πιο σημαντική από ποτέ σε ημέρες κρίσιμων γεωργικών ελλείψεων λόγω του πολέμου στην Ουκρανία (το καλάθι του ψωμιού της Ευρώπης), του αυξημένου κόστους για τα πάντα, από τους σπόρους μέχρι το φυσικό αέριο και τις οικογενειακές εκμεταλλεύσεις υπό αυξημένη οικονομική πίεση. Η διαχείριση του κόστους, η αποτελεσματική κατανομή των πόρων και η μεγιστοποίηση των αποδόσεων είναι ζωτικής σημασίας για τη σημερινή αγροτική επιχείρηση.

Στην πράξη, οι όροι βιολογικός, οικολογικός και οργανικός (συντομ. bio, eco, organic) θα πρέπει να σημαίνουν το ίδιο πράγμα. Κάθε χώρα έχει το δικαίωμα να επιλέξει με ποια από τις τρεις ονομασίες θα αποκαλεί τα προϊόντα που παράγονται σε αυτήν που συμμορφώνονται με τον ευρωπαϊκό κανονισμό. Το βιολογικό ονομάζεται, για παράδειγμα, στη Γαλλία, το Βέλγιο, την Ολλανδία, την Ιταλία, την Πορτογαλία κ.λπ., το οικολογικό - στην Ουγγαρία, την Ισπανία, τη Φινλανδία, τη Σουηδία κ.λπ., το βιολογικό - στην Ιρλανδία, τη Μεγάλη Βρετανία κ.λπ. Ως εκ τούτου, στον Νόμο για την Εφαρμογή των Κοινών Οργανώσεων Αγορών Αγροτικών Προϊόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπήρχε κείμενο ότι ένα προϊόν που προσφέρεται στην αγορά ως βιολογικό, οικολογικό ή βιολογικό πρέπει απαραίτητα να είναι βιολογικό πιστοποιημένο. Ενώσεις βιολογικών παραγωγών και εμπόρων βιολογικών προϊόντων παρακολουθούν την αγορά, ειδοποιούν τη Βουλγαρική Υπηρεσία Ασφάλειας Τροφίμων και λαμβάνονται μέτρα σε περίπτωση που διαπιστωθούν παραβιάσεις. Όμως, στα τέλη του 2013, αυτό το άρθρο αφαιρέθηκε από τη βουλγαρική νομοθεσία, για αδιευκρίνιστους λόγους, και έτσι οι βιομηχανικές οργανώσεις και τα όργανα ελέγχου είναι πρακτικά δεμένα, επειδή ο καθένας μπορεί να αποκαλεί το προϊόν του οικολογικό ή βιολογικό χωρίς να είναι βιολογικά πιστοποιημένο και χωρίς να έχει συνέπειες για παραπλανητικό Καταναλωτές. Επομένως, ο πιο σίγουρος τρόπος αναγνώρισης βιολογικών προϊόντων που έχουν πιστοποιηθεί ως τέτοια είναι από το λογότυπο «πράσινο φύλλο» και τις ετικέτες κάτω από αυτό, οι οποίες μπορούν να επαληθευτούν. Άλλοι παραπλανητικοί ισχυρισμοί, ιδιαίτερα δημοφιλείς πρόσφατα, είναι «σπιτικοί» και «φυσικοί». Εάν ένα προϊόν είναι πραγματικά σπιτικό, τότε παράγεται στο σπίτι και μπορεί να καταναλωθεί στην οικογένεια ή με φίλους, αλλά δεν πωλείται στην αγορά. Το φυσικό δεν είναι τίποτα άλλο από το αντίθετο του συνθετικού - δηλ. δεν φέρει καμία πληροφορία για τους χρήστες.

III. ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΝΕΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΠΟΥ ΕΝΑΡΞΟΥΝ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ, ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ, ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Η βιολογική γεωργία βασίζεται στη συμμόρφωση με ορισμένες αρχές, κανόνες και απαιτήσεις. Κάθε αγρότης που επιθυμεί να ασχοληθεί με τη βιολογική γεωργία θα πρέπει να εξοικειωθεί με την απαραίτητη νομοθεσία και τις ευθύνες που απορρέουν.

Για να ξεκινήσουν οι δραστηριότητες παραγωγής, μεταποίησης, εισαγωγής και εμπορίας βιολογικών τροφίμων, πρέπει να υπάρχει εγγεγραμμένη εταιρεία με την επωνυμία της οποίας θα ασκηθεί η δραστηριότητα.

Επωνυμία, έδρα και διεύθυνση της διοίκησης, διαχειριστής(οι) και ποσό κεφαλαίου για την εταιρεία που θα συσταθεί.

Σε σχέση με τη συνολική διαδικασία εγγραφής εταιρείας, παροχή όλων των εγγράφων που είναι απαραίτητα για τη διαδικασία εγγραφής, καθώς και πληροφορίες για τη δραστηριότητα που θα ασκηθεί. Κατά την εγγραφή μιας εταιρείας, τα έγγραφα που χρειάζονται είναι διαφορετικά ανάλογα με τη μορφή της εταιρείας που έχουμε επιλέξει - ET, EOOD, OOD, JSC ή άλλη νομική μορφή. Το λιγότερο και πιο απλοποιημένο από πλευράς εγγράφων είναι κατά την εγγραφή ενός ET (Sole Trader). Αυτό οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι δεν χρειάζεται να ανοίξετε λογαριασμό άντλησης κεφαλαίων, επειδή το κεφάλαιο δεν είναι εγγεγραμμένο σε αυτού του είδους τις εταιρείες. Κατά την εγγραφή ενός EOOD, υπάρχουν περισσότερα έγγραφα επειδή το ιδρυτικό κεφάλαιο κατατίθεται σε λογαριασμό άντλησης κεφαλαίων. Κατά την εγγραφή μιας LLC, όλοι οι εταίροι καταχωρούνται σε ένα μέρος των εγγράφων και αναγράφεται το ποσό του μεριδίου του κεφαλαίου που κατέχει ο καθένας. Με την εγγραφή EOOD και με την εγγραφή EOOD, το ιδρυτικό κεφάλαιο κατατίθεται σε τράπεζα που επιλέγεται τυχαία από τον ιδιοκτήτη ή τους εταίρους. Κατά την εγγραφή μιας εταιρείας, είναι πολύ σημαντικό να συμπληρώνετε με ακρίβεια, σωστά και ευανάγνωστα τα έντυπα πληρωμής για το TR και για το εγκεκριμένο κεφάλαιο. Όλα τα απαιτούμενα έγγραφα που χρησιμοποιούνται για την εγγραφή μιας εταιρείας θα πρέπει να υποβληθούν στον Οργανισμό Εγγραφής, διότι ελλείψει οποιουδήποτε από τα απαιτούμενα έγγραφα, δεν θα είναι δυνατή η εγγραφή της εταιρείας στον Οργανισμό Εγγραφής.

Οι διαφορές μεταξύ εγγραφής EOOD και καταχώρισης OOD είναι ελάχιστες. Ένας EOOD έχει έναν ιδιοκτήτη και στις περισσότερες περιπτώσεις αυτός ο ιδιοκτήτης είναι ο διαχειριστής της εταιρείας. Η OOD έχει περισσότερους από έναν ιδιοκτήτες. Εδώ, ο διαχειριστής είναι στις περισσότερες περιπτώσεις ένας ή δύο από τους εταίρους. Είναι δυνατό για το OOD και το EOOD να χρησιμοποιούν διαχειριστές που δεν είναι κάτοχοι. Όταν λαμβάνονται αποφάσεις για: αποδοχή της ετήσιας έκθεσης, διανομή μερισμάτων, αλλαγή διαχειριστή ή άλλη πιο σημαντική αλλαγή στην περίπτωση EOOD, η απόφαση λαμβάνεται αποκλειστικά από τον ιδιοκτήτη και στην περίπτωση EOOD από τους εταίρους της εταιρείας. Με μια LLC, μπορεί να προκύψει διαφωνία όταν πρόκειται για ψηφοφορία. Στην περίπτωση αυτή γίνεται δεκτή η απόφαση των εταίρων που από κοινού ή ατομικά κατέχουν ποσοστό μεγαλύτερο του 50% του κεφαλαίου της εταιρείας.

Μετά την εγγραφή της εταιρείας, η δραστηριότητα της οποίας δηλώνεται ως παραγωγή, μεταποίηση και εμπορία γεωργικών βιολογικών προϊόντων και τροφίμων, υπογράφεται σύμβαση ελέγχου και πιστοποίησης με ελεγκτή, βάσει της οποίας διενεργείται έλεγχος για τη συμμόρφωση με τις κανόνες για τη βιολογική παραγωγή, μεταποίηση, σήμανση και εμπορία. Καθένα από τα πρόσωπα που ελέγχουν έχει έναν κωδικό αριθμό, ο οποίος πρέπει να αναγράφεται στην ετικέτα κάθε προϊόντος που προσφέρεται ως βιολογικό. Ο Κανονισμός 2018/848 για τη βιολογική παραγωγή και επισήμανση βιολογικών προϊόντων είναι η νομική πράξη που ορίζει τις προϋποθέσεις για να ονομάζεται ένα προϊόν διατροφής βιολογικό. Ο έλεγχος της συμμόρφωσης με τους κανόνες βιολογικής παραγωγής, μεταποίησης, σήμανσης και εμπορίου διενεργείται από πρόσωπα ελέγχου, που άτυπα ονομάζονται και φορείς πιστοποίησης.

Πρόκειται για ημεδαπά ή αλλοδαπά πρόσωπα - έμποροι κατά την έννοια του Εμπορικού Νόμου, που έχουν λάβει άδεια από τον Υπουργό Γεωργίας για την άσκηση της δραστηριότητας αυτής.

Επί του παρόντος, 15 ελεγχόμενα άτομα έχουν δικαίωμα να ασκήσουν αυτή τη δραστηριότητα.¹⁰

Ο χειριστής, που αποφάσισε να ενταχθεί στο σύστημα ελέγχου, πρέπει να δηλώσει την επιθυμία του για βιολογική πιστοποίηση μέσω τηλεφώνου, e-mail ή γραπτής ερώτησης στον ελεγκτή που έχει επιλέξει. Μετά από αυτό, θα λάβει ένα σύνολο εγγράφων, με τα οποία πρέπει να εξοικειωθεί προσεκτικά, στη συνέχεια να τα συμπληρώσει και να τα στείλει στο γραφείο του ελεγκτή. Το άτομο που ελέγχει ελέγχει τα παραληφθέντα έγγραφα και προσφέρει στον χειριστή μια σύμβαση και μια προσφορά τιμής. Στη συνέχεια, το άτομο που ελέγχει καθορίζει μια ημερομηνία για την πρώτη επιτόπια επιθεώρηση του αγροκτήματος ή της επιχείρησης, καθώς και έναν επιθεωρητή για τη διεξαγωγή της. Εάν, ως αποτέλεσμα της επιτόπιας επιθεώρησης, διαπιστωθεί ότι το αγρόκτημα ή η επιχείρηση του αιτούντος πληροί τις απαιτήσεις της βιολογικής παραγωγής, περιλαμβάνεται στο σύστημα ελέγχου του υπεύθυνου προσώπου και εγγράφεται στον κατάλογο των ελεγχόμενων φορέων. Ωστόσο, αυτό δεν σημαίνει ότι τα αγροτικά προϊόντα μπορούν να πωληθούν αμέσως ως βιολογικά. Για αυτούς, σε αντίθεση με τα ανακατασκευασμένα προϊόντα που μπορούν να παραχθούν πρακτικά αμέσως μετά τη διενέργεια της επιθεώρησης και την έκδοση του πιστοποιητικού, υπάρχει μια μεταβατική περίοδος κατά την οποία ο επιχειρηματίας είναι υποχρεωμένος να συμμορφώνεται με όλους τους κανόνες βιολογικής παραγωγής, αλλά δεν έχει δικαίωμα σήμανσης τα προϊόντα του ως βιολογικά - δύο ή τρία χρόνια.

Το αγρόκτημα ή η επιχείρηση που περιλαμβάνεται στο σύστημα ελέγχου υπόκειται σε τουλάχιστον μία πλήρη επιτόπια επιθεώρηση κάθε χρόνο. Ο αριθμός των ελέγχων καθορίζεται με βάση ανάλυση κινδύνου που γίνεται από το πρόσωπο που ελέγχει. Οι επιτόπιοι έλεγχοι διενεργούνται στα λεγόμενα κρίσιμες περιόδους, δηλ. όταν υπάρχει η μεγαλύτερη πιθανότητα να επιτραπούν ασυνέπειες με τις απαιτήσεις της βιολογικής νομοθεσίας. Κατά τη διάρκεια των επιθεωρήσεων, οι επιθεωρητές ελέγχουν τη συμμόρφωση των δεδομένων, τη συμμόρφωση με τις κανονιστικές απαιτήσεις, την τεκμηρίωση (ημερολόγια και δικαιολογητικά) της εκμετάλλευσης/επιχείρησης, επισκέπτονται όλους τους χώρους παραγωγής, τους χώρους αποθήκευσης και επεξεργασίας και τα διάφορα στάδια παρατηρείται παραγωγή. Ως αποτέλεσμα της επιθεώρησης, ο επιθεωρητής συμπληρώνει μια έκθεση επιθεώρησης, η οποία υπογράφεται από τον ελεγκτή και τον χειριστή.

Οι επιθεωρητές μπορούν να λαμβάνουν δείγματα για να διαπιστώσουν την παρουσία μη εγκεκριμένων ουσιών (σε περίπτωση υποψίας χρήσης τέτοιων ουσιών ή σύμφωνα με το ετήσιο σχέδιο δειγματοληψίας της αρχής ελέγχου). Οι επιθεωρητές συντάσσουν Έκθεση του διενεργούμενου ελέγχου, την οποία υπογράφει και ο χειριστής αφού εξοικειωθεί με το περιεχόμενό της. Η έκθεση επιθεώρησης αξιολογείται από τον ελεγκτή και, εάν χρειάζεται, δίνονται συνταγές για μέτρα που διασφαλίζουν και εγγυώνται τη συμμόρφωση της εκμετάλλευσης ή της επιχείρησης με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας στον τομέα της βιολογικής γεωργίας.

Εντός ενός μηνός από τη σύναψη σύμβασης ελέγχου και πιστοποίησης με ελεγχόμενο πρόσωπο, οι παραγωγοί, μεταποιητές και έμποροι γεωργικών βιολογικών προϊόντων και τροφίμων υποβάλλουν πληροφορίες για τις δραστηριότητές τους στο Υπουργείο Γεωργίας και Τροφίμων συμπληρώνοντας έντυπο.¹¹ Το έντυπο μπορεί να συμπληρωθεί και ηλεκτρονικά. Το Υπουργείο Γεωργίας και Τροφίμων εκδίδει υπηρεσιακό σημείωμα για εγγραφή στο μητρώο παραγωγών, μεταποιητών και εμπόρων αγροτικών προϊόντων και τροφίμων.

Μετά τη σύναψη της σύμβασης, ο φορέας εκμετάλλευσης επιβεβαιώνει τις δραστηριότητες που εκτελούνται από αυτόν εντός της περιόδου σύμφωνα με το άρθρο. 16α, παρ. 3 του Νόμου για

¹⁰ <https://bioreg.mzh.government.bg/Home/Controllers>

¹¹ <http://bioregister.mzh.government.bg/front/register>

την Εφαρμογή του Γενικού Οργανισμού Αγροτικών Προϊόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (10 ημερολογιακές ημέρες από τη δημιουργία προφίλ) στο Ηλεκτρονικό Μητρώο¹⁵. Ως βεβαίωση θεωρείται η ημερομηνία κοινοποίησης στο Υπουργείο Γεωργίας Τροφίμων και Δασών για την έναρξη της σχετικής δραστηριότητας.

Η μεταβατική περίοδος στη βιολογική παραγωγή ξεκινά από την ημερομηνία κοινοποίησης στο Υπουργείο Γεωργίας, Τροφίμων και Δασών. Σύμφωνα με το άρθρ. 64, παράγρ. 2 του ZPOOPZPESS σε περίπτωση μη παροχής πληροφοριών εντός της προθεσμίας σύμφωνα με το άρθρο. 18, παράγρ. 3 του ZPOOPZPESS ή καμία αλλαγή στις συνθήκες που έχουν καταχωριστεί στο μητρώο επιβεβαιώνεται εντός της περιόδου σύμφωνα με το άρθρο. 16α, παρ. 3 (10 ημερολογιακές ημέρες), επιβάλλεται πρόστιμο από 100 BGN έως 1.000 BGN ή περιουσιακή κύρωση από 200 BGN έως 2.000 BGN.

Η αναγγελία δραστηριότητας ή η επιβεβαίωση των περιστάσεων που έχουν εγγραφεί στο μητρώο πραγματοποιείται μέσω ειδικής ηλεκτρονικής υπογραφής ή προσωπικού κωδικού αναγνώρισης που εκδίδεται από την Εθνική Υπηρεσία Εσόδων. Έναρξη δραστηριότητας παραγωγής, μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών βιολογικών προϊόντων και τροφίμων σε διάφορα στάδια:

1. Εγγραφή εταιρείας

Απαραίτητα δικαιολογητικά για εγγραφή ΕΟΟΔ	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Πληρωμένο κεφαλαιακό γραμμάτιο το οποίο εκδίδεται από τράπεζα επιλογής. ○ Συγκατάθεση για αποδοχή της διαχείρισης και δείγμα υπογραφής (δείγμα) - πρέπει να είναι επικυρωμένη και υπογεγραμμένη από τον διαχειριστή. ○ Καταστατικό ○ Πρακτικά ίδρυσης - Το έγγραφο πρέπει να περιέχει τις αποφάσεις που ελήφθησαν από την ιδρυτική συνέλευση και την ημερήσια διάταξη της συνεδρίασης. ○ Λήψη απόφασης για το διορισμό του μοναδικού κύριου του κεφαλαίου ως διαχειριστή ○ Έντυπο αίτησης Α4 - στην ιστοσελίδα του Εμπορικού Μητρώου¹². Όλα τα άλλα έγγραφα επισυνάπτονται σε αυτό. ○ Δήλωση βάσει του άρθρου. 13, παράγρ. 4, Νόμος για το Εμπορικό Μητρώο (TRC). Η αλήθεια των αναφερόμενων περιστάσεων δηλώνεται. Υπογεγραμμένο από τον αιτούντα. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Πληρωμένο κεφαλαιακό γραμμάτιο το οποίο εκδίδεται από τράπεζα επιλογής. ○ Συγκατάθεση για αποδοχή διαχείρισης και δείγμα υπογραφής (δείγμα) - Είναι απαραίτητο να είναι συμβολαιογραφική και υπογεγραμμένη από τον διαχειριστή. ○ Κοινωνικό συμβόλαιο ○ Πρακτικά Γενικής Συνέλευσης των Εταίρων - Το έγγραφο πρέπει να περιέχει τις αποφάσεις της ιδρυτικής συνέλευσης και την ημερήσια διάταξη της συνέλευσης. ○ Απόφαση γενικής συνέλευσης για ορισμό διαχειριστή ○ Έντυπο αίτησης Α4 - στην ιστοσελίδα του Εμπορικού Μητρώου. Όλα τα άλλα έγγραφα επισυνάπτονται σε αυτό. ○ Δήλωση βάσει του άρθρου. 13, παράγρ. 4, Νόμος για το Εμπορικό Μητρώο (TRC). Η αλήθεια των αναφερόμενων περιστάσεων δηλώνεται. Υπογεγραμμένο από τον αιτούντα.

¹² <https://portal.registryagency.bg/CR/applications>

<ul style="list-style-type: none"> ○ Δήλωση βάσει του άρθρου. 13, παράγρ. 5, ΖΤΡ. Υποβλήθηκε από τον κομιστή. Συμπληρώνεται μόνο όταν ο αιτών δεν υποβάλλει τα έγγραφα αυτοπροσώπως στο ΤΡ. ○ Δήλωση βάσει του άρθρου. 142, Εμπορικό Δίκαιο (ΤΚ). Απαγόρευση αγωνιστικής δραστηριότητας. Υπογράφεται από τον διαχειριστή. ○ Δήλωση βάσει του άρθρου. 141, παράγρ. 8, ΤΖ. Ο διαχειριστής δηλώνει ότι πληροί τις προϋποθέσεις του νόμου για διαχειριστή εταιρείας. Είναι υπογεγραμμένο. ○ Άδεια ή άδεια, όταν η δραστηριότητα της εταιρείας το απαιτεί. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Δήλωση βάσει του άρθρου. 13, παράγρ. 5, ΖΤΡ. Υποβλήθηκε από τον κομιστή. Συμπληρώνεται μόνο όταν ο αιτών δεν υποβάλλει τα έγγραφα αυτοπροσώπως στο ΤΡ. ○ Δήλωση βάσει του άρθρου. 142, Εμπορικό Δίκαιο (ΤΚ). Απαγόρευση αγωνιστικής δραστηριότητας. Υπογράφεται από τον διαχειριστή. ○ Δήλωση βάσει του άρθρου. 141, παράγρ. 8, ΤΖ. Ο διαχειριστής δηλώνει ότι πληροί τις προϋποθέσεις του νόμου για διαχειριστή εταιρείας. Είναι υπογεγραμμένο. ○ Αίτηση για παρακράτηση εταιρείας (D1), η οποία είναι προαιρετική και κοστίζει 50 BGN. ○ Άδεια ή άδεια, όταν η δραστηριότητα της εταιρείας το απαιτεί.
---	--

2. Υπογραφή σύμβασης ελέγχου και πιστοποίησης με ελεγκτή, βάσει της οποίας διενεργείται έλεγχος για τήρηση των κανόνων βιολογικής παραγωγής, μεταποίησης, επισήμανσης και εμπορίου.

Η δραστηριότητα πιστοποίησης βασίζεται σε γραπτή αίτηση πιστοποίησης του αιτούντος φορέα εκμετάλλευσης, αντίστοιχα του υπεργολάβου, που περιέχει τα ισχύοντα έντυπα και έγγραφα. Πρέπει να είναι δεόντως συμπληρωμένα και υπογεγραμμένα από τον χειριστή ή από πρόσωπο εξουσιοδοτημένο από αυτόν για το σκοπό αυτό. Τα έγγραφα μπορούν να υποβληθούν αυτοπροσώπως, να σταλούν σε καθορισμένη ταχυδρομική διεύθυνση ή μέσω e-mail.

Γραπτή αίτηση μπορεί να υποβάλει οποιοσδήποτε φορέας εκμετάλλευσης που δεν βρίσκεται σε διαδικασία πιστοποίησης, επαναπιστοποίησης ή επέκτασης του πεδίου εφαρμογής της πιστοποίησης για την ίδια δραστηριότητα σε άλλο φορέα ελέγχου. Οποιοσδήποτε φορέας εκμετάλλευσης μπορεί να υποβάλει αίτηση για εκ νέου πιστοποίηση ή επέκταση του πεδίου της πιστοποίησης, εάν δεν έχει ανασταλεί ή προσωρινά περιορισμένη πιστοποίηση ή δεν βρίσκεται σε διαδικασία αναστολής, περιορισμού ή ανάκλησης της ίδιας.

Η Εφαρμογή περιέχει τις ακόλουθες πληροφορίες:

- Γενικές πληροφορίες για τον χειριστή
- Λόγος υποβολής της αίτησης
- Μέθοδος παραγωγής και χρησιμοποιούμενες πρώτες ύλες
- Αντικείμενο ελέγχου και πιστοποίησης
- Πραγματοποίηση των προϊόντων που παράγονται από το αγρόκτημα και το καθεστώς τους

Στην αίτηση επισυνάπτονται τα ακόλουθα:

- Βεβαίωση εγγραφής του χώρου από την αρμόδια αρχή
- Δήλωση συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις πιστοποίησης σύμφωνα με το άρθρ. Τέχνη. 39. του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 2018/848

- Τεχνολογικό σχήμα (διάγραμμα) των παραγόμενων προϊόντων στο εργοτάξιο
- Σχέδιο διαχείρισης

Ακολουθεί μια επισκόπηση του αιτήματος και της δραστηριότητας του φορέα εκμετάλλευσης για συμμόρφωση με το άρθρο. 39. του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2018/848 από τον ελεγκτή και εφόσον όλα τα απαραίτητα χαρακτηριστικά της αίτησης είναι εντάξει, υπογράφεται σύμβαση ελέγχου και πιστοποίησης.

3. Υποβολή πληροφοριών για τις δραστηριότητες της εταιρείας στο Υπουργείο Γεωργίας και Τροφίμων

13

Тип:

Контролиращо лице*:

Договор*: /

Юридическо лице

Фирма (на Български)*:

Фирма (на латиница):

БУЛСТАТ*:

АДРЕС ПО РЕГИСТРАЦИЯ
Напишете името на населеното място и пощата от списък

Град*:

Адрес*:

Телефон*:

Втори телефон:

Е-Майл*:

Материално отговорно лице (МОЛ)

Име*:

Презиме*:

Фамилия*:

Дейности:

- Биологично производство растениевъдство
- Биологично производство животновъдство
- Биологична преработка на храни или вещества използвани в преработката им
- Производство на биологично вино
- Търговия и/или складиране на биологични продукти
- Внос на биологични продукти
- Износ на биологични продукти

¹³ <http://bioregister.mzh.government.bg/front/register>

Тип:

Контролиращо лице*:

Договор*: /

Физическо лице

Име*:

Презиме*:

Фамилия*:

АДРЕС ПО РЕГИСТРАЦИЯ

Напишете името на населеното място и посочете от списъка

Град*:

Адрес*:

Телефон*:

Втори телефон:

E-Mail*:

Напишете коректен e-mail адрес. На този e-mail ще получите информация след вписването Ви в регистъра, както и служебни бележки от МЗХ.

Дейности:

- Биологично производство растениевъдство
- Биологично производство животновъдство
- Биологична преработка на храни или вещества използвани в преработката им
- Производство на биологично вино
- Търговия и/или складиране на биологични продукти
- Внос на биологични продукти
- Износ на биологични продукти

ФОРМУЛЯР ЗА ОБЯВЯВАНЕ НА БИОЛОГИЧНА ДЕЙНОСТ

Моля, изпратете по пощата на адрес:
Дирекция "Биологично земеделие и растениевъдство"
Министерство на земеделието и храните
Бул. "Христо Ботев" 55
София 1040

Моля посочете какво обявявате

Обявяване на дейност Прехвърляне към друго контролиращо лице

Дейностите ще извършвате като:

Самостоятелен оператор с договор към _____
Контролиращо лице, с което сте сключили договор

Подизпълнител на _____
Оператор, с когото имате договор за контрол и сертификация

Попълва се от кандидата физическо лице

Име: _____ Презиме: _____ Фамилия: _____
ЕГН _____
Област: _____ Община: _____
гр./с. _____ Пощенски код: _____
Улица №: _____
Телефон: _____ E-mail: _____

Попълва се от кандидата ЕТ, юридическо лице

Наименование на юридическото лице: _____
ЕИК №: _____
Адрес на управление:
Област: _____ Община: _____
гр./с. _____ Пощенски код: _____
Улица №: _____
Телефон: _____
Управител:
Име: _____ Презиме: _____ Фамилия: _____
Телефон: _____ E-mail: _____

Декларирам, че с подписването на този формуляр за обявяване на дейност като биологичен производител, поемам ангажимент да спазвам правилата на биологичното производство, определени с:

- Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета от 28 юни 2007 г. относно биологичното производство и етикетирането на биологични продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 2092/91;
- Регламент (ЕО) № 889/2008 от 5 септември 2008 г. за определяне на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета от 28 юни 2007 г. относно биологичното производство и етикетирането на биологични продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 2092/91;
- Закон за прилагане на общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз (ЗПООПЗПЕС);
- Наредба № 1 от 7 февруари 2013 г. за прилагане на правилата на биологичното производство на растения, животни и аквакултури, растителни, животински продукти, продукти от аквакултури и храни, тяхното етикетирание и контрола върху производството и етикетирането.

ВИД НА ОБЯВЕНАТА/ИТЕ БИОЛОГИЧНА/И ДЕЙНОСТ/И

- биологично растениевъдство
- биологично пчеларство
- биологично животновъдство
- биологична преработка на храни или вещества използвани в преработката им
- производство на биологично вино
- производство на аквакултури
- търговия и/или складиране на биологични продукти
- внос на биологични продукти
- износ на биологични продукти

Дата на сключване и № на договора: _____

Наименование на контролиращо лице: _____

(моля, напишете името на избраното от Вас контролиращо лице)

ВАЖНО: Изпратете попълнения формуляр в едномесечен срок от датата на сключване на договора с контролиращо лице (чл. 18, ал. 3 от ЗПООПЗПЕС)

Дата: _____

Подпис : _____